Stichting
Will Niemeijer
Pensioenfonds

Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds
Paterswoldseweg 43
Postbus 41, 9700 AA Groningen

Ingeschreven in het Handelsregister van
de Kamer van Koophandel onder nummer 41009543

Verslag over het boekjaar
1-1-2021 t/m 31-12-2021

Inhoud

	Pagina
Voorwoord	5
Verslag van het bestuur	
Meerjarenoverzicht	7
Het pensioenfonds	9
Financiële positie	13
Pensioenregeling	15
Communicatie	18
Beleggingen	19
Actuariële analyse resultaat	22
Bestuur en organisatie	29
Uitbestedingsbeleid	40
Risicomanagement	41
Organisatie pensioenfonds	50
Toekomstparagraaf	55
Verantwoordingsorgaan	
Oordeel Verantwoordingsorgaan en overzicht 2021	57
Reactie van het bestuur	59
Visitatiecommissie	
Bevindingen Visitatiecommissie 2021	61
Reactie van het bestuur	65
Jaarrekening	
Balans per 31 december	68
Staat van baten en lasten	70
Kasstroomoverzicht	72
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	73
Resultaatbestemming	78
Toelichting op de balans per 31 december	79
Gebeurtenissen na balansdatum	84
Toelichting op de staat van baten en lasten	85
Risicoparagraaf	91

Pagina

Overige gegevens

Resultaatbestemming 99

Actuariële verklaring Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds 100

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 102

Voorwoord

Voor u ligt het verslag over het boekjaar 2021 (hierna: het verslagjaar) van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds. De Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds (verder in dit verslag aangeduid met 'SNP', 'pensioenfonds' of 'fonds') is een ondernemingspensioenfonds in de zin van de Pensioenwet, statutair gevestigd te Groningen. Het pensioenfonds voert de pensioenovereenkomsten uit die de werknemers in dienst van BAT Niemeyer, een divisie van British American Tobacco International (Holdings) B.V., met hun werkgever vóór 1 januari 2010 zijn aangegaan.

In het verslag van het bestuur leest u over de belangrijkste kenmerken van SNP en de ontwikkelingen die zich in 2021 hebben voorgedaan.

Dit verslag wordt uitgebracht in overeenstemming met de statuten van het fonds.

Wilt u meer weten over SNP? Kijkt u dan op de website van het pensioenfonds: www.pfniemeijer.nl.

Verslag van het bestuur

Meerjarenoverzicht

	2021	2020	2019	2018	2017
Aantallen					
Actieve deelnemers (inclusief arbeidsongeschikten)	152 [1]	155	193	195	199
Gewezen deelnemers	359	380	361	376	401
Pensioengerechtigden	683	698	698	719	715
Totaal	1.194	1.233	1.252	1.290	1.315
Financiële gegevens					
(in duizenden euro)					
Toeslagen					
Indexatie actieven	3,00%	0,19%	0,65%	0,00%	0,00%
Indexatie inactieven	3,00%	0,07%	0,44%	0,00%	0,00%
Beleggingen voor risico pensioenfonds					
Belegd vermogen [2]	289.002	290.419	264.967	229.668	238.446
Beleggingsopbrengsten	4.531	28.624	40.846	-3.162	7.001
Beleggingsrendement totale portefeuille [3]	1,61%	10,8%	18,0%	-1,3%	3,2%
Benchmarkrendement [3]	0,7%	10,9%	17,5%	-0,9%	2,4%
Gemiddeld rendement afgelopen 5 jaar	6,5%	8,3%	6,3%	6,8%	7,6%
Gemiddeld rendement afgelopen 10 jaar	8,1%	8,9%	10,4%	8,5%	8,9%
Reserves					
Algemene reserve	63.856	49.404	33.919	20.069	25.389
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	225.368	239.828	231.726	209.457	212.925
Gemiddelde duration	16,0	16,7	16,5	15,8	15,9
Afgeleide rente o.b.v. rentetermijnstructuur (RTS) [4]	0,51%	0,09%	0,65%	1,31%	1,43%

1) *Inclusief 20 arbeidsongeschikte deelnemers.*
2) *Voor meer informatie wordt verwezen naar de toelichting op de balans.*
3) *Inclusief valuta-afdekking.*
4) *De afgeleide rente is de vaste rekenrente die resulteert in exact dezelfde technische voorziening ultimo boekjaar als de marktwaardevoorziening op basis van de DNB-rentetermijnstructuur.*

	2021	2020	2019	2018	2017
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	3.656	2.730	2.626	2.510	2.757
Pensioenuitkeringen	7.097	7.078	7.176	7.239	7.497
Vermogenssituatie en solvabiliteit [1]					
Pensioenvermogen	289.224	289.232	265.645	229.526	238.314
Pensioenverplichtingen	225.368	239.828	231.726	209.457	212.925
Aanwezige dekkingsgraad [1]	128,3%	120,6%	114,6%	109,6%	111,9%
Vereiste dekkingsgraad	112,5%	112,5%	112,5%	113,6%	113,7%
Beleidsdekkingsgraad [2]	126,6%	112,0%	112,0%	111,9%	110,4%

1) De berekening is opgenomen op pagina 82 Het betreft hier niet de reële, maar de nominale dekkingsgraad.

2) Onder het nieuwe FTK is de maandelijkse dekkingsgraad niet meer maatgevend voor beleidsbeslissingen, maar geldt hiervoor de beleidsdekkingsgraad, de twaalfmaands gemiddelde dekkingsgraad.

Het pensioenfonds

Statutaire doelstelling

SNP stelt zich ten doel om, conform de pensioenreglementen en statuten, de pensioenregelingen uit te voeren voor de werknemers van BAT Niemeyer, een divisie van British American Tobacco International (Holdings) B.V. (tot 1 april 2020: Koninklijke Theodorus Niemeyer B.V.) (verder te noemen: 'de werkgever') die vóór 1 januari 2010 in dienst zijn getreden en het op grond van de pensioenregelingen verrichten van pensioen- en andere uitkeringen aan aanspraak- en pensioengerechtigden.

Met ingang van 1 januari 2010 is het fonds gesloten en worden geen nieuwe deelnemers meer aangemeld. De pensioenaanspraken worden gefinancierd met bijdragen van werkgever en werknemers. De pensioenregeling voorziet voor alle deelnemers in een ouderdomspensioen, een partnerpensioen en wezenpensioen. Meer informatie hierover staat verderop in dit verslag.

Het bestuur heeft de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, zoals bedoeld in artikel 102a van de Pensioenwet vastgesteld en vastgelegd in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN).

Missie, visie en strategie

Missie

SNP wil een betrouwbare uitvoerder zijn van de pensioenovereenkomsten die BAT Niemeyer met de (gewezen) werknemers heeft afgesloten. Het pensioen- en vermogensbeheer van het fonds moet daarbij (kosten)efficiënt, risicobewust en transparant worden uitgevoerd. Hierbij dienen de belangen van alle belanghebbenden op evenwichtige wijze te worden behartigd. De ambitie van SNP is om de koopkracht voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden zo goed mogelijk te handhaven.

Visie

Binnen de pensioensector neemt de regelgeving en kostendruk verder toe. De aanstaande transitie van de sector naar het nieuw pensioenstelsel zal hier in de komende jaren in belangrijke mate aan bijdragen. SNP streeft naar een goede pensioenvoorziening om de koopkracht van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden zowel nu als in de toekomst zo goed mogelijk te handhaven. Voor SNP, als gesloten fonds dat wordt geconfronteerd met een sluiting van de onderneming, is het voor een (kosten)efficiënte uitvoering noodzakelijk om te blijven kijken naar de mogelijkheden om een toekomstbestendige uitvoering van de pensioenregeling te waarborgen.

Strategie

Om de missie van het fonds te kunnen realiseren, heeft SNP de komende jaren de volgende speerpunten:

1. In 2020 is SNP een toekomstonderzoek gestart naar aanleiding van een aankondiging van de onderneming dat een verplaatsing van het productievolume naar het buitenland werd onderzocht. In 2021 heeft de onderneming bevestigd dat de laatste werknemers per 1-3-2023 uit dienst zullen treden. SNP wordt uiterlijk vanaf dat moment een slapend pensioenfonds. In 2022 en de daarop volgende jaren zal de focus van SNP blijven liggen op het nemen van adequate maatregelen ten aanzien van de eigen toekomst waarbij de belangen van alle belanghebbenden evenwichtig zullen worden afgewogen. De gevolgen van het nieuw pensioenstelsel (NPS) en de mogelijkheden die het NPS in dit kader biedt zullen in het onderzoek worden betrokken en afgewogen.
2. Een (kosten)efficiënte en correcte uitvoering van de pensioenregeling blijven waarborgen, waarbij het bestuur 'in control' is over de uitbestede (administratieve) werkzaamheden. In dit kader heeft het bestuur met de administrateur contractuele afspraken gemaakt over de (kwaliteit van de) uitvoering van de pensioenregeling en de kosten daarvan. De uitvoering wordt gemonitord op basis van periodieke rapportages.

3. Het blijven voeren van een solide vermogensbeheer met als doel een zodanige financiële positie dat kan worden voldaan aan de ambitie van het fonds (behoud van koopkracht voor de belanghebbenden). De basis voor het vermogensbeheer is een zorgvuldig vastgesteld beleggingsbeleid dat wordt bepaald aan de hand van een periodiek uitgevoerde ALM-studie. Het beleggingsbeleid wordt vervolgens nader uitgewerkt in een jaarlijks beleggingsplan; hierbij wordt de lange termijn doelstelling niet uit het oog verloren en tevens rekening gehouden met de korte termijn ontwikkelingen ten aanzien van de toekomst van SNP. Op basis van vermogensbeheerrapportages wordt de uitvoering van het beleggingsbeleid gemonitord.
4. Een goede en transparante informatievoorziening richting belanghebbenden door tijdig, duidelijk, evenwichtig en correct te communiceren. In de communicatie wordt verder ingezet op digitalisering. De toekomst van SNP en de in dat kader uit te voeren harmonisering van de pensioenregelingen zullen belangrijke onderwerpen worden in de communicatie naar de achterban.
5. Een adequaat risicobeheersingsbeleid uitvoeren voor een goede, efficiënte en structurele beheersing van de risico's die het fonds loopt.
6. Aandacht blijven houden voor goed pensioenfondsbestuur. De Code Pensioenfondsen is hierbij een leidraad voor SNP.

Jaarplan 2022

In het kader van de hiervoor genoemde speerpunten zal SNP in 2022 de volgende acties ondernemen:

1. 2022 zal voor een groot deel in het teken staan van het toekomstonderzoek dat SNP in 2020 is gestart. Het bestuur van SNP zal de mogelijke toekomstige uitvoeringsvormen voor de pensioenregeling zorgvuldig onderzoeken en afwegen. In verband met de aanstaande sluiting van de onderneming vindt SNP het van groot belang dat de onderneming tijdig duidelijkheid biedt over de beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst en dat een adequate beëindigingsovereenkomst met de onderneming wordt gesloten. De ontwikkelingen ten aanzien van het NPS zullen in het toekomsttraject, en de te maken afwegingen, worden betrokken.
2. SNP beschikt over een complexe set aan (oude) pensioenregelingen. Om de administratieve complexiteit te verminderen en een mogelijke toekomstige overdracht naar een andere pensioenuitvoerder te bevorderen, inclusief de daarbij behorende communicatie aan de belanghebbenden, is SNP voornemens om in 2022 uitvoering te geven aan de harmonisering van de bestaande pensioenregelingen. Deze transitie zal in nauwe samenwerking met AZL worden uitgevoerd.
3. Op kwartaalbasis de uitvoering van de administratie monitoren middels analyse van de administratieve kwartaalrapportage. Daarnaast worden de ISAE3402- en ISAE3000-rapportages van de administrateur over 2021 geanalyseerd. In het najaar zal een formeel evaluatiegesprek met de administrateur worden gevoerd. De kosten (voortgang ten opzichte van begroting) worden op kwartaalbasis gemonitord aan de hand van een kostenrapportage.
4. De prestaties van de vermogensbeheerder worden op kwartaalbasis gemonitord op basis van de door NNIP te leveren rapportages. Tevens zal het bestuur de ISAE3402-rapportage van deze partij analyseren. Daarnaast worden de prestaties van de vermogensbeheerder jaarlijks formeel geëvalueerd. Het bestuur van SNP zal in 2022 afwegen of het, in het licht van de ontwikkelingen met betrekking tot de toekomst van het fonds, opportuun is om een ALM-studie uit te voeren. In 2022 zal SNP voorts de wenselijkheid van het 'de-risken' van de beleggingsportefeuille beoordelen als onderdeel van de voorkeuren die SNP heeft ten aanzien van de toekomstige uitvoering van de pensioenregeling.
5. SNP zal uitvoering geven aan het communicatiebeleidsplan (2020-2022, editie 2022). In deze periode zal het fonds zich onder meer richten op een verdere uitbreiding van de digitale communicatie. De toekomst van SNP, inclusief de mogelijke harmonisering van de pensioenregelingen en het NPS, zal een belangrijk thema vormen in de communicatie in de komende jaren.
6. In februari 2022 inventariseert het bestuur in hoeverre het fonds aan de normen van de Code Pensioenfondsen voldoet. Daarnaast voert het bestuur jaarlijks een bestuurlijke zelfevaluatie uit.

Evaluatie strategische speerpunten 2021

Het bestuur van SNP heeft de volgende activiteiten ondernomen om de in het bestuursverslag over boekjaar 2020 genoemde speerpunten voor 2021 te realiseren:

1. Einde 2020 is SNP een toekomstonderzoek gestart naar aanleiding van een aankondiging van de werkgever dat een sluitingsscenario van de onderneming werd onderzocht. In 2021 heeft de onderneming vervolgens bevestigd dat de laatste werknemers per 1-3-2023 uit dienst zullen treden. SNP wordt uiterlijk vanaf dat moment een slapend pensioenfonds. SNP heeft het toekomstonderzoek voortgezet in 2021 en nader onderzocht welke mogelijkheden het fonds heeft voor de toekomstige uitvoering van de pensioenregelingen. Het blijven voortbestaan als zelfstandig fonds is beoordeeld evenals het onderbrengen van de pensioenregeling bij een andere pensioenuitvoerder. De diverse mogelijkheden zijn afgewogen op basis van vooraf vastgestelde criteria. Een daadwerkelijk besluit over de toekomst van de pensioenregeling is afhankelijk van de beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst door de werkgever en kan vooralsnog niet worden genomen, wel wil SNP goed voorbereid zijn om snel te kunnen acteren zodra dat opportuun is. Behalve het onderzoeken van de toekomstmogelijkheden is in 2021 daarom ook gestart met activiteiten die moeten bijdragen aan een evenwichtig toekomstscenario, zoals het maken van afspraken met de werkgever over een adequate beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst en de harmonisering van de pensioenregelingen die SNP momenteel uitvoert. De gevolgen van het nieuw pensioenstelsel (NPS) en de mogelijkheden die het NPS in dit kader biedt worden in het toekomstonderzoek betrokken en afgewogen. Meer over het toekomstonderzoek en de harmonisering van de pensioenregelingen leest u in de paragraaf 'De toekomst van SNP'.
2. In het licht van de aangekondigde sluiting van de onderneming heeft SNP beoordeeld welke risico's dit met zich meebrengt voor de bestuurlijke continuïteit binnen het fonds en op welke wijze deze risico's kunnen worden gemitigeerd. Dit heeft onder meer geleid tot wijziging van de statuten en een inventarisatie onder de huidige leden van het bestuur en verantwoordingsorgaan ten aanzien van hun bereidheid om ook in de komende jaren aan te blijven als lid. Meer hierover leest u in de paragraaf 'De toekomst van SNP'.
3. Er is ruime aandacht besteed aan het functioneren van de administrateur (AZL N.V.). Niet alleen wordt het functioneren ieder kwartaal op basis van de administratieve rapportage met AZL besproken, ook is er een formeel evaluatiegesprek geweest en heeft het bestuur de ISAE-rapportages over 2020 van AZL beoordeeld en in dat kader deelgenomen aan een speciale themasessie van AZL. In de monitoring en beoordeling van het functioneren van AZL is in 2021 ruime aandacht besteed aan de beheersmaatregelen die de administrateur heeft genomen in het kader van de COVID-19 pandemie.
4. Ook de fiduciair vermogensbeheerder (NNIP) is geëvalueerd op basis van kwartaalrapportages, de ISAE3402-rapportage en een formeel evaluatiegesprek. Beheersmaatregelen ten aanzien van COVID-19 risico's zijn hierbij betrokken. In 2021 is de overeenkomst met NNIP opnieuw bezien. Dit heeft geleid tot een nieuwe overeenkomst waarbij onder meer geborgd is dat SNP in geval van een scenario van collectieve waardeoverdracht gevolgd door liquidatie op gepaste wijze de overeenkomst met NNIP kan beëindigen.
5. SNP heeft het communicatiebeleid vastgelegd in een communicatiebeleidsplan. In 2021 is daarnaast, op basis van de uitgangspunten zoals vastgelegd in het algemene communicatiebeleidsplan, een aanvullend plan opgesteld ten aanzien van de communicatie over het toekomstonderzoek en de nagestreefde harmonisering van de pensioenregelingen. Meer hierover leest u in het hoofdstuk 'Communicatie' in dit bestuursverslag.
6. Het bestuur inventariseert jaarlijks in hoeverre SNP aan de normen van de Code Pensioenfondsen voldoet en welke aandachtspunten er voor het fonds zijn. Deze inventarisatie heeft ook over 2021 plaatsgevonden. Meer hierover leest u in de paragraad 'Code Pensioenfondsen' in het hoofdstuk 'Bestuur en organisatie'.

De toekomst van SNP

De werkgever heeft in 2020 aangekondigd een onderzoek uit te voeren naar de verplaatsing van het productievolume naar het buitenland. In 2021 is besloten dat deze verplaatsing van het productievolume zal worden geëffectueerd en eind 2022 zal worden afgerond. De laatste werknemers zullen op basis van het transitieplan van de werkgever aan het einde van het 1e kwartaal van 2023 uit dienst treden. Vanaf dat moment zal er geen pensioenopbouw meer plaatsvinden bij SNP door werknemers van de onderneming. De uitvoeringsovereenkomst met SNP zal naar verwachting worden beëindigd, het moment waarop dit zal gebeuren is echter nog onzeker.

Toekomstonderzoek SNP

Voorgaande betekent dat het voortbestaan van SNP in de huidige vorm onder druk komt te staan. Om goed voorbereid te zijn op de mogelijke impact voor SNP is het pensioenfonds einde 2020 een toekomstonderzoek gestart. Dit onderzoek is in 2021 nader uitgevoerd. Daarbij is geïnventariseerd welke kernwaarden SNP belangrijk vindt en welke toekomstscenario's daar op kwalitatieve overwegingen bij zouden passen. Voorgaande heeft SNP gedaan vanuit de eigen verantwoordelijkheid en in het licht van de missie van het pensioenfonds waarbij een evenwichtige afwegingen van de belangen van alle bij het fonds betrokken belanghebbenden centraal staat. Tevens zijn berekeningen gemaakt van de potentiële gevolgen van een collectieve waardeoverdracht naar diverse soorten pensioenuitvoerders. Ook het zelfstandig blijven voortbestaan als volledig slapend pensioenfonds is als één van de scenario's onderzocht. Dit wordt door het bestuur vooralsnog enkel als een tijdelijke optie gezien en geldt daarnaast als benchmark waar de alternatieven tegen worden afgewogen. Op basis van de stand van zaken van einde 2021 heeft het bestuur een voorkeur voor een collectieve waardeoverdracht naar een Algemeen Pensioenfonds (APF) of verzekeraar, gevolgd door liquidatie van het fonds.

Het toekomstonderzoek was in 2021 voornamelijk voorbereidend en oriënterend. Een daadwerkelijk besluit over de toekomstige uitvoering van de pensioenregeling kan pas worden genomen zodra duidelijk is per wanneer en onder welke condities de uitvoeringsovereenkomst met de werkgever eindigt. Het bestuur wil goed voorbereid zijn om op dat moment adequaat te kunnen acteren.

Afspraken met de werkgever

SNP streeft ernaar om met de werkgever op voorhand al goede afspraken vast te leggen over de beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst. Het pensioenfonds heeft de werkgever daartoe in 2021 benaderd en aangegeven over welke onderdelen afspraken dienen te worden gemaakt en wat de insteek van SNP daarbij is. De werkgever heeft in 2021 een eerste reactie gegeven ten aanzien van een aantal onderdelen, maar nog geen compleet uitsluitsel. De gesprekken hierover tussen SNP en de werkgever worden in 2022 voortgezet met als doel een adequate beëindigingsovereenkomst af te sluiten die in het belang is van de belanghebbenden van SNP. Het bestuur van SNP blijft vanuit de eigen verantwoordelijkheid richting de werkgever benadrukken dat het voor het pensioenfonds en voor het bieden van duidelijkheid richting de belanghebbenden van groot belang is om zo spoedig mogelijk in 2022 tot adequate afspraken te komen.

Harmonisering pensioenregelingen

In het kader van het toekomstonderzoek heeft het bestuur van SNP geconcludeerd dat de huidige opzet van de pensioenregelingen een toekomstige collectieve waardeoverdracht naar een andere pensioenuitvoerder kan bemoeilijken of zelfs onmogelijk kan maken. Daarom is in 2021 in nauw overleg met de administrateur (AZL N.V.) en externe adviseurs een traject van harmonisering van de pensioenregelingen gestart. Dit betekent dat het bestuur voornemens is om de pensioenregelingen waarin geen actieve pensioenopbouw meer plaatsvindt door werknemers van de onderneming (Pensioenreglement 1985, Pensioenreglement 1986, Prepensioenregeling, Basisregeling 2001 en Pensioenreglement-I) over te zetten naar de enige pensioenregeling waarin deze actieve pensioenopbouw wel nog plaatsvindt (Pensioenreglement-II). Na deze complexiteitsreductie resteert één pensioenregeling met één pensioenleeftijd, namelijk de 67-jarige leeftijd. In 2021 heeft het bestuur enkele deelbesluiten genomen om deze harmonisering per 1-1-2023 in werking te laten treden. De laatste besluiten hierover zullen in 2022 worden genomen. Ook zullen dan alle belanghebbenden worden geïnformeerd, met inachtneming van de daarvoor geldende wettelijke procedures waaronder een bezwaarmogelijkheid, en zal het verzoek tot de harmonisering formeel bij DNB en AFM worden gemeld. De harmonisering kan enkel doorgang vinden als DNB daar goedkeuring aan verleent. AFM ziet toe op de (formele) communicatie in dit traject.

Bestuurlijke continuïteit

De sluiting van de werkgever heeft ook gevolgen voor de bemensing van het bestuur en het verantwoordingsorgaan. In het bestuur en verantwoordingsorgaan hebben namelijk ook vertegenwoordigers van de werkgever en de werknemers zitting. Deze personen waren in 2021 allen in dienst van de onderneming, maar zullen in de periode van 1 maart 2022 t/m 1 maart 2023 gefaseerd uit dienst treden. Het bestuur heeft geïnventariseerd welke risico's dit met zich meebrengt ten aanzien van de borging van de bestuurlijke

continuïteit, welke mogelijkheden de Pensioenwet biedt ten aanzien van de samenstelling van de fondsorganen en welke maatregelen kunnen worden getroffen om de risico's te mitigeren. Dit heeft geleid tot diverse aanpassingen in de statuten van SNP, tot wijziging van het beloningsbeleid per 1-1-2022 en tot enkele praktische afspraken ten aanzien van bijvoorbeeld de organisatie van vergaderingen.

De wijzigingen die zijn doorgevoerd in de statuten en het beloningsbeleid worden nader toegelicht in de paragraaf 'Fondsdocumenten' verderop in dit bestuursverslag.

Het bestuur van SNP is daarnaast zeer verheugd dat alle huidige leden van het bestuur en verantwoordingsorgaan hebben aangegeven in beginsel aan te willen blijven als lid van het betreffende bondsorgaan voor de resterende looptijd van SNP. Dit wordt in het belang van alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden geacht omdat op deze wijze de beschikbare kennis en ervaring optimaal kan worden ingezet voor het nemen van complexe maar evenwichtige besluiten over de toekomst van het pensioenfonds. De Nederlandsche Bank (DNB) heeft voorgaande erkend middels de goedkeuring tot herbenoeming van de heer E. Tammens (bestuurder) per 1 januari 2022, ondanks de overschrijding van de maximale zittingsduur zoals opgenomen in de Code Pensioenfondsen.

Functionele valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's (x 1.000), zijnde de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

Financiële positie

Opmars financiële positie

EU hersteluitgaven, oplopende inflatiecijfers en verwachte rentestijgingen voor de Verenigde Staten in 2022 leiden ertoe dat de rente gedurende het jaar steeg en met name aandelen ontwikkelde markten goed rendeerden. Als gevolg van deze ontwikkelingen steeg de DNB dekkingsgraad van het fonds gedurende het jaar met 8,2%-punt. De introductie van de nieuwe UFR berekeningssystematiek per 1 januari 2021 had een negatieve impact op de dekkingsgraad. Door de nieuwe UFR berekeningssystematiek steeg de waarde van de verplichtingen van het fonds namelijk. De Prognosetafel AG2020 bleef ongewijzigd ondanks de COVID-19 pandemie en beïnvloedde de financiële ontwikkeling van het fonds niet.

(Beleids)dekkingsgraad

Sinds de invoering van het nFTK is de beleidsdekkingsgraad leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de feitelijke dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden en is daarmee minder afhankelijk van dagkoersen. Alle beleidsmaatregelen moeten gebaseerd zijn op deze beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad van SNP bedroeg einde 2021 126,6% (einde 2020 was dit 112,0%).

Het verloop van de feitelijke dekkingsgraad in het verslagjaar zag er als volgt uit:

	Pensioen-vermogen	Technische voorziening	Feitelijke dekkings-graad 2021
Begin 2021	**289.232.143**	**239.828.210**	**120,6%**
Beleggingsopbrengsten	4.530.640	-15.729.750	10,5%
Premie	2.714.932	2.403.415	-0,1%
Waardeoverdrachten	-21.234	-21.765	0,0%
Kosten	-164.224	-164.224	0,0%
Uitkeringen	-7.096.718	-7.095.545	0,6%
Kanssystemen	28.791	-914.985	0,5%
Toeslagverlening	0	6.569.076	-3,2%
Overige mutaties technische voorziening	0	494.019	-0,2%
Andere oorzaken	-310	0	-0,4%
Einde 2021	**289.224.020**	**225.368.451**	**128,3%**

Reële dekkingsgraad

Daarnaast is de reële dekkingsgraad een belangrijke graadmeter voor de financiële positie van het pensioenfonds. De reële dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de beleidsdekkingsgraad waarbij volledige prijsindexatie is toegestaan. In de berekening van de reële dekkingsgraad wordt de verwachte stijging van de prijzen meegenomen als pensioenverplichting.

Een reële dekkingsgraad van 100% wil zeggen dat het fonds voldoende vermogen heeft om aan de pensioenverplichtingen te voldoen én om de pensioenen volledig te verhogen met de verwachte stijging van de prijzen.

Einde 2021 bedroeg de reële dekkingsgraad 102,3% (einde 2020 was dit 92,3%). De dekkingsgraad was einde 2021 128,3% (einde 2020: 120,6%).

Vereist eigen vermogen en herstelplan

Einde 2020 was de beleidsdekkingsgraad van 112,0% lager dan de vereiste dekkingsgraad die per 31 december 2020 112,5% bedroeg. Omdat de beleidsdekkingsgraad van SNP op dat moment lager was dan de vereiste dekkingsgraad, was er sprake van een reservetekort. SNP heeft daarom in 2021 een geactualiseerd herstelplan bij DNB ingediend waarin was vastgelegd welke maatregelen werden ingezet om binnen tien jaar het vereist eigen vermogen te behalen. Op basis van het door DNB goedgekeurde herstelplan werd een tijdig herstel van de financiële positie verwacht. Dit heeft in de praktijk ook plaatsgevonden.

Door de verbeterde financiële positie is SNP gedurende 2021 uit herstel geraakt. Einde 2021 was de beleidsdekkingsgraad (126,6%) hoger dan de vereiste dekkingsgraad (112,5%) en was er geen sprake meer van een tekortsituatie. SNP heeft daarom in 2022 geen herstelplan meer hoeven opstellen.

Haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets toetst de financiële opzet van het fonds en toetst of het verwachte pensioenresultaat voldoet aan de door het fonds zelf gestelde normen onder meerdere scenario's. Het pensioenfonds definieert in overleg met de sociale partners hoe ver het

pensioenresultaat mag wegzakken. Blijkt uit de haalbaarheidstoets dat het verwachte pensioenresultaat niet voldoet aan deze norm, dan moet dit gecommuniceerd worden aan de achterban én sociale partners en leidt dit er mogelijk toe dat het pensioencontract herzien wordt.

De belangrijkste uitkomsten van de haalbaarheidstoets worden in de risicoparagraaf van dit bestuursverslag toegelicht bij de lange termijn risicohouding.

Pensioenregeling

De pensioenregeling van SNP zag er op 31 december 2021 op hoofdlijnen als volgt uit:

Pensioenreglement-II: Regeling voor deelnemers geboren vanaf 1 januari 1950	
Pensioensysteem	Voorwaardelijk geïndexeerd middelloon
Pensioenrichtleeftijd	67 jaar
Opbouw% ouderdomspensioen	1,738%
Opbouw% partnerpensioen	1,3125%
Partnerpensioen	Opbouwbasis
Opbouw% wezenpensioen	0,2625%
Wezenpensioen	Opbouwbasis
Maximum salaris	€ 112.189
Franchise	€ 14.544
Maximum pensioengrondslag	€ 97.645
Pensioenpremie	47,4% van de salarissom

Met ingang van 1 januari 2010 is het fonds gesloten en worden geen nieuwe deelnemers meer aangemeld.

Naast bovenstaande regeling voert het fonds een regeling uit voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950 en de (pre) pensioenregelingen die tot 1 januari 2004 golden en daarnaast de pensioenregelingen 1985 en 1986. In deze regelingen komen geen actieve deelnemers meer voor, met uitzondering van enkele arbeidsongeschikte deelnemers die recht hebben op premievrije doorbouw van pensioen. Er vindt alleen actieve pensioenopbouw door werknemers plaats in het hiervoor genoemde Pensioenreglement-II.

Voor de actuele pensioenreglementen wordt verwezen naar de website van het fonds: www.pfniemeijer.nl.

Waardeoverdracht klein pensioen en vervallen zeer kleine pensioenen

De Wet waardeoverdracht klein pensioen maakt de automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen (minder dan € 503,24 bruto per jaar, stand 2021) naar de nieuwe pensioenuitvoerder van de deelnemer mogelijk. Zo kunnen kleine pensioenen worden gebundeld tot een groter pensioen. Daarnaast beperkt deze wet de mogelijkheid om kleine pensioenen af te kopen.

Voor SNP geldt in dit kader het volgende:

- Kleine pensioenen die zijn ontstaan vóór 1-1-2018 zullen conform de wet- en regelgeving automatisch worden overgedragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder van de gewezen deelnemer.
- Van automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen die (zijn) ontstaan na 1-1-2018 is geen sprake. Door het gesloten karakter van de pensioenregeling van SNP bouwen alle actieve deelnemers reeds van vóór 1 januari 2010 pensioen op bij SNP. De aanspraken op ouderdomspensioen van alle actieve deelnemers zijn hoger dan € 503,24 bruto per jaar.
- SNP zal conform de wettelijke verplichting meewerken aan automatische inkomende waardeoverdrachten van kleine pensioenen.

Verval van hele kleine pensioenen (minder dan € 2,00 bruto op jaarbasis) is voor SNP niet aan de orde aangezien het fonds geen hele kleine pensioenen kent en deze door het gesloten karakter van het fonds ook niet meer kunnen ontstaan.

Premiebeleid

Kostendekkende en ontvangen premie
Artikel 128 van de Pensioenwet schrijft voor dat de pensioenpremie die het fonds ontvangt minstens gelijk moet zijn aan de kostendekkende premie zoals berekend conform de ABTN. Er kan alleen sprake zijn van een lagere premie wanneer aan de voorwaarden ten aanzien van de hoogte van beleidsdekkingsgraad, toeslagverlening en ongedaan making van eventuele kortingen is voldaan.

Tot en met 2020 werd de feitelijke premie gebaseerd op de gedempte kostendekkende premie. De gedempte kostendekkende premie wordt berekend op basis van het gemiddelde van de rentetermijnstructuren over een periode van 120 maanden. De gedempte kostendekkende premie is daardoor minder volatiel dan de zuivere kostendekkende premie. Over de lange termijn bezien wordt verondersteld dat de gedempte premie ongeveer gelijk zal zijn aan de zuivere kostendekkende premie. Wanneer de actuele rente lager is dan de gemiddelde rente zal de gedempte kostendekkende premie lager zijn dan de zuivere kostendekkende premie. Daarentegen zal de gedempte kostendekkende premie hoger zijn dan de zuiver kostendekkende premie als de actuele rente hoger is dan de gemiddelde rente.

Het bestuur van SNP heeft besloten om de feitelijke premie voor 2021 te baseren op de zuiver kostendekkende premie.
De voornaamste redenen daarvoor zijn:
- Achteraf kan geconstateerd worden dat, door de aanhoudend lage rente, de voor- en nadelen van demping van de premie elkaar in de afgelopen jaren niet hebben opgeheven en op de middellange termijn naar verwachting ook niet zullen opheffen. Het blijven hanteren van de methodiek van demping wordt daarom niet in het belang van het fonds geacht.
- De gedempte kostendekkende premiesystematiek voor de actieve deelnemers heeft impact op de financiële positie van het fonds en dus ook op de gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden.
- Het heffen van de zuivere kostendekkende premie (hetgeen tot een premiestijging leidt) komt niet ten nadele van de pensioenopbouw dan wel het inkomen van de actieve deelnemers.
- Een gedempte kostendekkende premiesystematiek is gestoeld op een lange termijn visie, maar door de aanstaande sluiting van de onderneming zal de toekomst-horizon als fonds met actieve pensioenopbouw beperkt zijn.
- In verband met de mogelijk beperkte toekomst-horizon wil het bestuur niet verder interen op de financiële positie van het fonds met het oog op een eventuele collectieve overdracht naar een andere pensioenuitvoerder gevolgd door de liquidatie van het fonds.

De premie per 1 januari 2021 is vastgesteld op 47,4% van de salarissom. De werkgeversbijdrage bedraagt 47,4% van de salarissom verminderd met de deelnemersbijdragen. Deelnemers betalen 3,85% van de pensioengrondslag + 2,4% van het vaste jaarsalaris indien dit hoger is dan € 20.000,-.

De pensioengrondslag (peildatum 1 januari van het betreffende jaar) is bepaald op 12 maal het maandsalaris, vermeerderd met de vakantietoeslag, de eindejaarsuitkering, de persoonlijke toeslag en eventuele ploegen- of afwijkende dienstentoeslag en verminderd met de van toepassing zijnde franchise.

SNP stelt de door de werkgever aan het fonds af te dragen pensioenpremie op jaarbasis vast, op basis van hetgeen is beschreven in de ABTN. Vaststelling van de pensioenpremie over enig kalenderjaar vindt vóór 31 januari van datzelfde jaar plaats. De premiestelling is gebaseerd op een raming, en kan naderhand blijken onvoldoende te zijn. Met het oog hierop heeft SNP met de werkgever afgesproken dat een eventueel tekort door de werkgever bijgestort zal worden als de premie, achteraf bij de toetsing van de kostendekkende premie, niet afdoende blijkt.

Indien het pensioenfonds op enig moment de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten moet verlagen, is de werkgever gehouden op dat moment een bijstorting te doen, zodanig dat de beleidsdekkingsgraad van het fonds hoog genoeg wordt om een korting te voorkomen. De premie-afspraken zijn vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst. Deze overeenkomst is te raadplegen via de website van SNP: www.pfniemeijer.nl.

Overzicht van de opbouw van de feitelijke premie, de kostendekkende premie en de gedempte kostendekkende premie van SNP in 2021:

	2021	2020
Feitelijke premie	3.656	2.702
Kostendekkende premie	3.676	3.597
Gedempte kostendekkende premie	2.724	2.702
De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	2.656	2.787
– Opslag in stand houden vereist vermogen	331	348
– Opslag voor uitvoeringskosten	689	462
	3.676	**3.597**
De gedempte kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	1.809	1.991
– Opslag in stand houden vereist vermogen	226	249
– Opslag voor uitvoeringskosten	689	462
	2.724	**2.702**

De samenstelling van de feitelijk betaalde premie is gelijk aan de zuivere kostendekkende premie.

Toeslagbeleid en toeslagverlening

Het bestuur beslist elk jaar of en in hoeverre de pensioenen en de aanspraken kunnen worden verhoogd. De voorwaardelijke verhoging (toeslagverlening) wordt betaald uit beleggingsrendement. Er wordt geen geld voor toeslagverlening gereserveerd en er is geen recht op toeslagverlening door het voorwaardelijke karakter ervan. Het is daarom niet zeker of en in hoeverre in de toekomst toeslagverlening kan plaatsvinden.

SNP heeft de ambitie om de pensioenaanspraken en -rechten van actieve en gewezen deelnemers en pensioengerechtigden elk jaar te verhogen. Voor de actieve deelnemers geldt als maatstaf voor deze verhoging de structurele loonsverhoging zoals overeengekomen in de Collectieve Arbeidsovereenkomst (cao) van de werkgever. Voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden geldt als maatstaf de prijsontwikkeling (Consumenten Prijsindexcijfer voor alle bestedingen zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek), voor zover deze niet hoger is dan de hiervoor genoemde loonontwikkeling. De toeslagverlening zal in enig jaar maximaal 5% bedragen.

De maximaal toe te kennen toeslag is gebonden aan de regels van toekomstbestendig indexeren. Hiervoor is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds bepalend. Op basis van wet- en regelgeving dient de beleidsdekkingsgraad ten minste 110% te bedragen en dienen toeslagen toekomstbestendig te worden verleend.

Het bestuur heeft conform het toeslagbeleid zoals vastgelegd in de ABTN besloten om per 1 januari 2021 de volgende gedeeltelijke toeslagen te verlenen:
- De opgebouwde pensioenaanspraken van actieve deelnemers worden verhoogd met 0,19%.
- De opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten van gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden worden verhoogd met 0,07%.

Op basis van de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2021 kan per 1 januari 2022 een volledige toeslag worden verleend:
- De opgebouwde pensioenaanspraken van actieve deelnemers worden verhoogd met 3,0%.
- De opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenrechten van gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden worden verhoogd met 3,0%.

Het pensioenfonds verwacht de pensioenen in de komende jaren (gedeeltelijk) te kunnen verhogen. Per jaar wordt beoordeeld of een verhoging mogelijk is en hoeveel het pensioen kan worden verhoogd. Het fonds verwacht daarnaast in de komende jaren geen verlaging van de pensioenen. De werkgever heeft toegezegd bij te springen als het fonds er financieel slecht voor staat om zo een verlaging van de pensioenen te voorkomen.

SNP registreert, in het kader van het beleid tot het inhalen van gemiste toeslagen, de cumulatieve achterstand in toeslagverlening voor de laatste tien jaren. Voor actieve deelnemers bedraagt deze achterstand per 1 januari 2022 13,84%. Voor gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden bedraagt de cumulatieve toeslagachterstand 8,29%.

Communicatie

Communicatiebeleid en doelstellingen

SNP wil met communicatie een bijdrage leveren aan het pensioenbewustzijn en het pensioeninzicht van de deelnemers en pensioengerechtigden. Dat betekent dat de deelnemer weet hoeveel pensioen is opgebouwd, hoeveel pensioen de deelnemer bij pensionering krijgt en wat de deelnemer daarmee kan doen in relatie tot het (huidige) inkomen. Die kennis moet de deelnemer als dat nodig is aanzetten tot actie om het inkomen na pensioeningang te vergroten. De balans tussen nu en later is belangrijk.

Daarnaast streeft het fonds ernaar dat de deelnemer zich bewust wordt van het feit dat de pensioenregeling van SNP een goede en stabiele regeling is, mede door de bijstortverplichting van de werkgever. Dat levert een positieve bijdrage aan het imago van het fonds.

Om voorgaande doelstelling te bereiken werkt SNP op basis van een communicatiebeleidsplan, inclusief jaarkalender en -begroting. Dit beleidsplan wordt voor een periode van drie jaar vastgesteld en jaarlijks geëvalueerd en indien nodig herijkt. Ook worden ieder jaar de speerpunten voor het komende jaar vastgesteld. De belangrijkste speerpunten voor 2021 waren:
- De toekomst van het pensioenfonds en de harmonisering van de pensioenregelingen.
- Extra aandacht voor deelnemers die als gevolg van een reorganisatie uit dienst treden bij de werkgever.
- Aandacht voor het beeld van de pensioensituatie. Hoeveel pensioen kunnen de deelnemers later verwachten? Het pensioen van SNP wordt daarbij niet gepresenteerd als geïsoleerde pijler maar als onderdeel van het totaal inkomen na de pensioendatum.
- Verdere digitalisatie van de communicatie.

Communicatie over de toekomst

SNP heeft eind 2020 zijn achterban laten weten dat het onderzoek doet naar de toekomst van het fonds. Deze communicatie valt deels samen met communicatie vanuit de werkgever over de sluiting van de onderneming in het eerste kwartaal van 2023. Dit is voor alle partijen een onzekere tijd en vraagt om een goede communicatie. Hiertoe heeft SNP een verdiepend communicatieplan opgesteld dat ziet op de toekomst van het fonds en de voorgenomen harmonisering van de pensioenregelingen per 1 januari 2023.

De communicatiedoelstellingen uit het communicatiebeleidsplan blijven van kracht en liggen aan de basis van het verdiepende plan. Zoals het bijdragen aan het pensioenbewustzijn, inzicht geven in het pensioen en aanzetten tot actie rond de pensioeningang. Daarnaast zijn er in tijde van transitie een aantal extra doelstellingen, zoals.

- Tijdig aankondigen wat er gaat veranderen en wanneer.
- Draagvlak creëren voor de wijzigingen.
- Aanzetten tot actie en inzicht geven tussen de oude en nieuwe situatie.
- Informeren over wie de besluiten neemt.

Hierbij is onderkend dat concrete besluiten over de toekomst van SNP mogelijk pas over enkele jaren (kunnen) worden genomen. De harmonisering van de pensioenregelingen vindt in beginsel plaats per 1 januari 2023. De besluitvorming hierover was einde 2021 echter nog niet afgerond.

Communicatie met deelnemers, pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

In 2021 heeft SNP diverse middelen ingezet om met de belanghebbenden te communiceren. Naast de wettelijk verplichte informatie, zoals Pensioen 1-2-3 en het Uniform Pensioenoverzicht (UPO), is in de communicatie een belangrijke rol weggelegd voor de maandelijkse e-mailservice, de periodieke digitale nieuwsbrief aan de pensioengerechtigden en de website van SNP (www.pfniemeijer.nl). Aan de website is bovendien een portaal gekoppeld (Mijn Pensioencijfers) waarin (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden hun pensioensituatie kunnen inzien en direct zaken kunnen regelen.

UPO

Het UPO bevat sinds 2020 een navigatiemetafoor, waarmee de deelnemers over het bereikbare pensioen en de gewezen deelnemers over het opgebouwde pensioen in drie scenario's (pessimistisch, neutraal en optimistisch) worden geïnformeerd. De UPO modellen zijn in 2021 niet gewijzigd.

Pensioen123 en Pensioenvergelijker

Op grond van nieuwe Europese wetgeving over maatschappelijk verantwoord beleggen (Sustainable Finance Disclosure Regulation) moet SNP vanaf 10 maart 2021 in laag 1 van Pensioen 123 een toelichting opnemen over de manier waarop het pensioenfonds rekening houdt met milieu en klimaat in het beleggingsbeleid. Daarnaast wordt hier op de website aandacht aan besteed.

Beleggingen

Ontwikkeling portefeuille

De waarde van de portefeuille en de verdeling van het vermogen over de verschillende beleggingscategorieën aan het einde van het jaar ten opzichte van de situatie aan het begin van het jaar wordt weergegeven in de toelichting op de balans. Ten opzichte van eind 2020 is het belegde vermogen (inclusief lopende intrest en liquide middelen) zeer beperkt gedaald, van € 289,5 miljoen eind 2020 tot circa € 289,0 miljoen eind 2021. Het rendement op de portefeuille was positief over 2021 (circa 1,6%).

Portefeuillebeheer

De portefeuille van het pensioenfonds is onderverdeeld in een zogenaamde matchingportefeuille (62%) en een returnportefeuille (38%). De matchingportefeuille heeft als doel een bepaald gedeelte van het rendement van de Voorziening Pensioen Verplichtingen (VPV) te matchen. De matchingportefeuille bestaat ultimo 2021 uit de Duration Matching fondsen (DMR) van NNIP en uit bedrijfsobligaties met hoge kredietwaardigheid. Binnen de DMR fondsoplossing wordt belegd in geldmarktfondsen, staatsobligaties met een korte looptijd en rentederivaten. De returnportefeuille belegt in obligaties van opkomende landen (5%), bedrijfsobligaties met een lage kredietwaardigheid (5%), aandelen (28%) en vastgoed. Voor vastgoed is een normweging van 0% opgenomen. Dit onderdeel van de portefeuille is in liquidatie. Na uitkeringen gedurende het jaar is de resterende waarde van deze belegging ultimo 2021 zeer beperkt (minder dan € 9.000).

De aandelenportefeuille is onderverdeeld in 24% voor wereldwijde aandelen en 4% in aandelen opkomende landen. De beleggingen in wereldwijde aandelen worden passief belegd. In aandelen opkomende landen wordt actief belegd. Ook de return vastrentende waarden portefeuille wordt actief belegd.

Strategisch beleggingsbeleid

Het strategische beleggingsbeleid bleef in 2021 ongewijzigd. De Bestuurscommissie Vermogensbeheer (BCV) beoordeelt aan de hand van de rapportages of wijzigingen van de portefeuille noodzakelijk zijn (bij posities buiten de bandbreedte) om de portefeuille in lijn te brengen met de normportefeuille. Gedurende 2021 is door marktbewegingen de portefeuille twee maal buiten de bandbreedte geraakt. In lijn met het rebalancingbeleid van het pensioenfonds is de portefeuille vervolgens binnen de bandbreedtes gebracht.

Normportefeuille

De strategische vermogensverdeling (verdeling aandelen en vastrentend) is in 2021 niet veranderd. Wel is begin 2021 een wijziging doorgevoerd binnen aandelen ontwikkelde markten waarbij de regionale beleggingsfondsen in Europa, Amerika en Japan, zijn vervangen door één wereldwijd fonds.

De portefeuille op 31 december 2021

	Portefeuille	Norm	Min	Max	Benchmark
Duration Matching fondsen plus liquiditeiten	49,4%	52%	45%	59%	Benchmark matching portefeuille
Euro IG bedrijfsobligaties	10,0%	10,0%	6,0%	14%	IBOXX Euro Corporate Index
Emerging markets obligaties HC	1,9%	2,2%	0,0%	6,0%	JP Morgan EMBI Emerging Market Bond Index (global diversified, hedged)
Emerging markets obligaties LC	2,5%	2,8%	0,0%	7,0%	JP Morgan GBI-EM Global Diversified, hedged)
High Yield	5,0%	5,0%	0,0%	9,0%	Merrill Lynch High Yield Master II Index Constrained (hedged)
Wereldwijde aandelen	26,9%	24,0%	21,5%	27,5%	75% MSCI World hedged to EUR + 25% MSCI World unhedged
Aandelen opkomende landen	4,3%	4,0%	1,5%	6,5%	MSCI Emerging Markets (Net)
Niet beursgenoteerd onroerend goed	0,0%	0,0%			Geen benchmark

Risicoafdekking

Het strategische beleggingsbeleid op het gebied van rente- en valutarisico bleef in 2021 ongewijzigd. Gedurende geheel 2021 bleef de afdekking van het renterisico dicht bij de strategische renteafdekking van 70%. De afdekking van het valutarisico voor de Amerikaanse dollar, het Britse pond en de Japanse yen bleef bij een norm van 75% binnen de toegestane bandbreedte van ±5%. Hierbij geldt dat dit vanaf de transitie binnen aandelen ontwikkelde markten niet meer is ingevuld met een aparte valuta-overlay, maar door gebruik te maken van hedged en unhedged shareclasses van het beleggingsfonds voor wereldwijde aandelen.

Resultaat

De totale portefeuille heeft over 2021 een rendement behaald van 1,6%. Het rendement op de matchingportefeuille was vanwege de rentestijging negatief (-8,0%). Het rendement op de returnportefeuille was met 17,4% positief. Dit kwam vooral voort uit het rendement op wereldwijde aandelen van ruim 26%.

De in 2021 behaalde rendementen per beleggingscategorie waren in vergelijking met de benchmark als volgt:

	Fonds	**Benchmark**
Matching Portefeuille	-8,0%	-8,0%
Investment Grade Bedrijfsobligaties	-1,4%	-1,1%
Return Portefeuille	17,4%	16,1%
Aandelen	23,2%	22,2%
Return Vastrentende waarden	1,0%	1,1%
Totaal rendement	**1,6%**	**0,7%**

Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB)

In 2021 is het MVB geëvalueerd en is de update van het beleid vastgesteld. Het bestuur heeft de visie dat duurzaamheidsaspecten in de beleggingsmarkt steeds relevanter en belangrijker worden. Vanwege de beperkte omvang van het fonds, heeft het fonds in het verleden niet veel meer gedaan dan wat wettelijk noodzakelijk was. Maar vanwege de nieuwe marktontwikkelingen op dit vakgebied ziet het fonds meer kans om het MVB in het beleggingsbeleid een plaats te geven.

Het fonds zal nadrukkelijk de veranderende wettelijke kaders volgen en hieraan willen voldoen. Vanwege de beperkte capaciteit en omvang van het fonds past het een volgende aanpak toe, waarbij het wil leren van de ontwikkelingen die door andere beleggers is ingezet. Wanneer MVB-oplossingen en beleidsopties voldoende volwassen zijn, zal het fonds overwegen deze toe te passen.

Op grond van nieuwe Europese wetgeving over maatschappelijk verantwoord beleggen (Sustainable Finance Disclosure Regulation; SFDR) heeft het bestuur van SNP besloten om de pensioenregeling te beschouwen als een product dat niet als duurzaam wordt gepromoot (een zogenaamde 'grijze' pensioenregeling). Dat betekent dat artikel 6 van de SFDR ('overig product') op SNP van toepassing wordt geacht.

Zakelijke waarden risico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in return vastrentende waarden, aandelen en vastgoed in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door onder meer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende zakelijke waarden categorieën getoond.

	2021		2020	
	€ 1.000	%	€ 1.000	%
Verdeling zakelijke waarden per categorie:				
Return vastrentende waarden	27.083	23,1	25.310	24,1
Ontwikkelde markten aandelen (Developed markets)	77.734	66,2	69.586	66,4
Opkomende markten aandelen (Emerging markets)	12.558	10,7	9.965	9,5
Niet-beursgenoteerd vastgoed	9	0,0	32	0,0
	117.383	100,0	104.893	100,0

Actuariële analyse resultaat

Analyse van het resultaat

De stijging van de dekkingsgraad van 7,7%-punt in 2021 volgt uit het positieve resultaat van 14.452 in het boekjaar. In 2020 was er een positief resultaat van 15.485. De invloed van het resultaat op de dekkingsgraad is in de volgende grafiek weergegeven en uitgesplitst naar mutatie-oorzaak [1]. Het effect op de dekkingsgraad van de gewijzigde partnerfrequenties voor de waardering van het ongehuwden ouderdomspensioen is hierin verantwoord onder "overige mutaties technische voorzieningen".

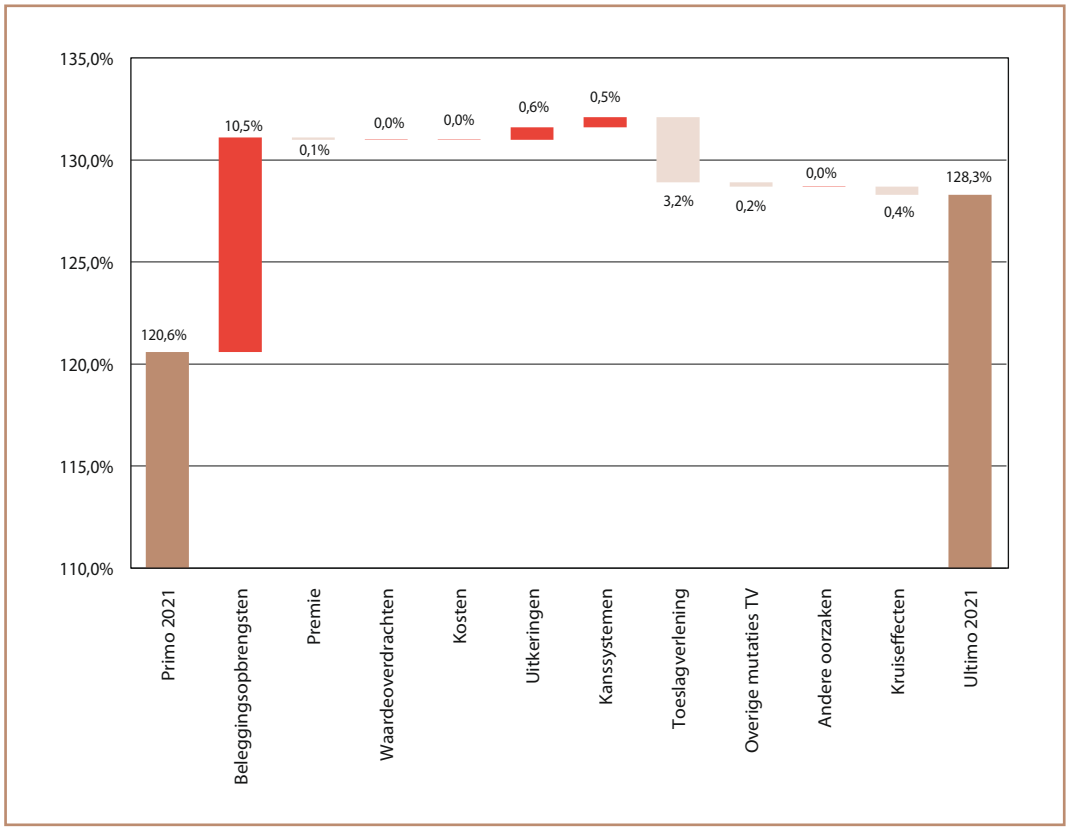

1) *De splitsing naar de verschillende mutatie-oorzaken volgt, met uitzondering van de post "kruiseffecten", de DNB-jaarstaat J605. De post "kruiseffecten" is aanvullend opgenomen en betreft de saldopost. Voor de overige procentuele resultaten geldt dat deze individueel berekend zijn als mutatie ten opzichte van de financiële positie primo boekjaar.*

Kostendekkende premie

De feitelijke premie wordt vanaf 2021 niet meer gelijkgesteld aan de gedempte kostendekkende premie, maar aan de zuivere kostendekkende premie die volgt uit de rentetermijnstructuur per eind september van het voorgaande jaar. De hierbij inbegrepen solvabiliteitstoeslag wordt gebaseerd op de actuele dekkingsgraad per eind september van het voorgaande jaar, met als minimum een opslag van 0% en als maximum het percentage vereist eigen vermogen.

De feitelijke premie wordt getoetst aan de kostendekkende premie. De kostendekkende premie wordt conform de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn) vastgesteld op basis van een gedempt premiebeleid, rekening houdend met een rente van 1,9%. De gedempte kostendekkende premie bedraagt 2.724. De feitelijke premie is met 3.656 toereikend.

De feitelijke premie (Feit), de zuivere kostendekkende premie (ZKDP) en de gedempte kostendekkende premie (GKDP) worden in onderstaande grafiek weergegeven. Hierbij zijn de zuivere en de gedempte kostendekkende premie gesplitst conform de vereisten uit de Pensioenwet.

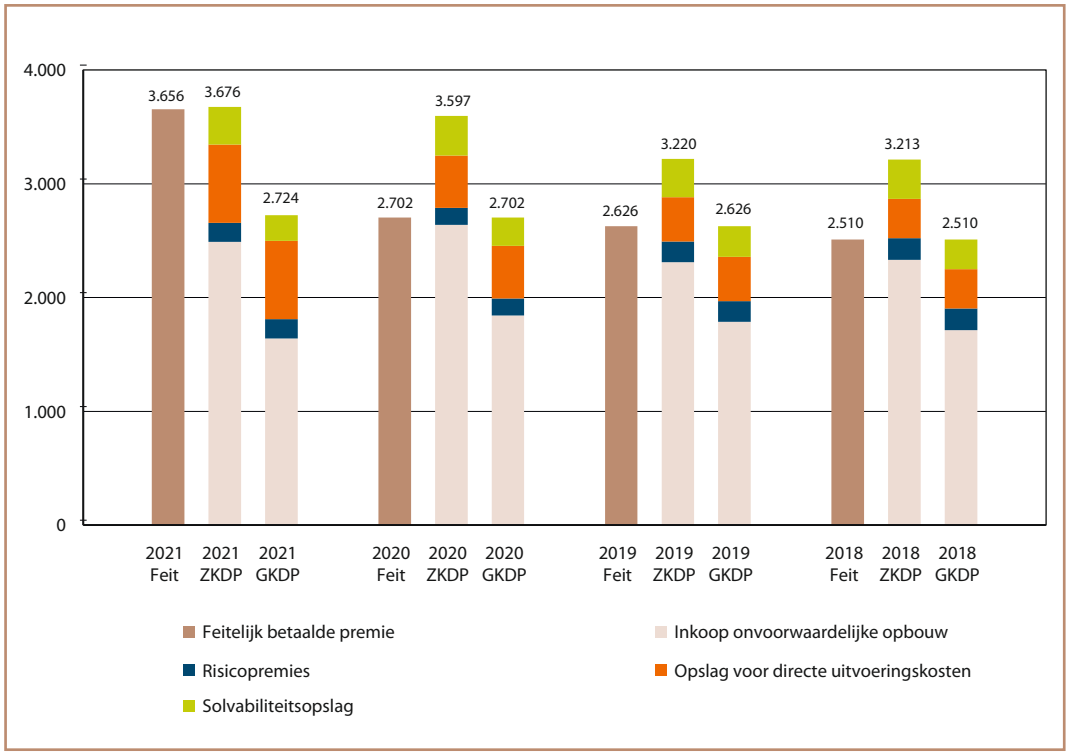

Om inzicht te geven in het effect van de opbouw op de financiële positie van het fonds, tonen we in de volgende tabel de premiedekkingsgraad. Er is sprake van een positief effect op de financiële positie van het fonds, indien de premiedekkingsgraad primo boekjaar hoger is dan de dekkingsgraad primo boekjaar. Als de premiedekkingsgraad lager is heeft dit een negatief effect op de financiële positie van het fonds. Zoals uit de tabel valt op te maken heeft de opbouw in 2021 een negatief effect gehad op de financiële positie van het fonds van circa 0,1%-punt.

	2021	**2020**	**2019**	**2018**
Dekkingsgraad primo boekjaar	120,6%	114,6%	109,6%	111,9%
Premiedekkingsgraad primo boekjaar	111,7%	80,4%	89,7%	85,8%
Impact opbouw op dekkingsgraad	-0,1%	-0,4%	-0,3%	-0,3%

Verzekerdenbestand

	Actieve deelnemers [1]	Gewezen deelnemers	Pensioen gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2020	155	380	698	1.233
Mutaties door:				
Ontslag met premievrije aanspraak	-2	2	0	0
Waardeoverdracht	0	-11	0	-11
Ingang pensioen	-1	-25	27	1
Overlijden	0	-3	-37	-40
Afkoop	0	0	-1	-1
Andere oorzaken	0	16	-4	12
Mutaties per saldo	-3	-21	-15	-39
Stand per 31 december 2021	**152**	**359**	**683**	**1.194**

Specificatie pensioengerechtigden	**2021**	**2020**
Ouderdomspensioen	490	500
Nabestaandenpensioen	190	195
Wezenpensioen	3	3
Totaal	**683**	**698**

1) *Inclusief 20 arbeidsongeschikte deelnemers.*

Uitvoeringskosten

	2021 [1]	2020
Pensioenbeheer (pensioenuitvoeringskosten in euro per deelnemer)	€ 1.121,76	€ 838,22
Vermogensbeheer:		
– Kosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,24%	0,24%
– Transactiekosten in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,08%	0,03%
Kosten van het pensioenbeheer (inclusief btw) bestaan uit (in duizenden euro):		
– Bestuurskosten (incl. opleidingen)	10	15
– Administratie-, accountants- en advieskosten	906	677
– Toezichtkosten	21	23
Totaal	**937**	**715**

Om de kosten per deelnemer te berekenen is conform de Aanbevelingen Uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie het aantal deelnemers gedefinieerd als de som van het aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden. Gewezen deelnemers tellen dus niet mee in deze berekening. De vermelde bedragen sluiten aan op de bedragen die zijn vermeld in de jaarrekening.

Kosten pensioenbeheer

De pensioenuitvoeringskosten zijn in 2021 gestegen ten opzichte van 2020. De voornaamste oorzaak hiervan is gelegen in de aanstaande sluiting van de werkgever. De aankondiging van de sluiting is de aanleiding geweest voor een intensief traject dat tot een toekomstbestendige uitvoering van de pensioenregeling moet leiden. Hiertoe is SNP einde 2020 een toekomstonderzoek gestart. In 2021 is veel tijd en aandacht besteed aan het uitvoeren van dit onderzoek en aan onderwerpen die daarmee verband houden, zoals:

- de voorbereidingen voor de met de werkgever te maken afspraken in het kader van beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst;
- de voorbereidingen van de gestreefde harmonisering van de pensioenregelingen per 1-1-2023 om een toekomstige collectieve waardeoverdracht mogelijk te maken;
- het nemen van maatregelen ter borging van de bestuurlijke continuïteit, ook voor de situatie na sluiting van de werkgever.

Dit traject vergt veel zorgvuldigheid en daarmee aandacht. SNP laat zich hierin bijstaan door gespecialiseerde adviseurs. De kosten die hiermee gepaard gaan hebben geleid tot een kostenstijging ten opzichte van 2020.

De kosten voor pensioenbeheer per deelnemer bedroegen over 2021 € 1.121,76. Over 2020 was dit € 838,22. Deze stijging wordt niet enkel veroorzaakt door het gestegen kostenniveau in verband met het toekomsttraject, maar ook door daling van het aantal deelnemers. Doordat SNP een klein pensioenfonds is met een zeer beperkt aantal deelnemers, werken beide effecten relatief sterk door in de ontwikkeling van de hoogte van de kosten per deelnemer.

1) Bedragen zijn inclusief BTW

SNP heeft geen eigen kostenbenchmark uitgevoerd, maar wel kennis genomen van het rapport van LCP d.d. 16 september 2021 'Inzicht in de pensioenbeheer-, vermogensbeheer- en transactiekosten van Nederlandse pensioenfondsen'. SNP valt binnen het in het rapport weergegeven onderzoek in de categorie 'zeer kleine' pensioenfondsen. Het gemiddelde bedrag aan pensioenbeheerkosten per deelnemer van deze categorie pensioenfondsen bedroeg over 2020 € 1.099,-. De kosten van pensioenbeheer per deelnemer bij SNP lagen over 2020 lager dan dit gemiddelde. Ook was er sprake van een lagere stijging van de uitvoeringskosten ten opzichte van 2019 indien dit wordt vergeleken met de peer group.

Het bestuur van SNP is zich ervan bewust dat dit geen fondsspecifiek benchmarkonderzoek betreft, maar is tevens van mening dat de analyse van de rapportage van LCP geen aanleiding geeft tot nadere maatregelen door SNP op het gebied van kostenbeheer. Dat neemt niet weg dat SNP ernaar streeft om de kosten beperkt te houden maar wel met behoud van het goede serviceniveau dat aan de deelnemers wordt geboden. Dit serviceniveau is, gezien de aanstaande sluiting van de werkgever en de onzekerheden die dit voor deelnemers met zich meebrengt, van groot belang. Daarbij wordt voorts in aanmerking genomen dat SNP door de hoeveelheid gesloten regelingen een in zijn totaliteit een relatief complexe pensioenregeling uitvoert en dat de aard van het pensioenfonds (als gesloten fonds met een zeer beperkt aantal deelnemers) er ook in de komende jaren toe zal leiden dat de kosten van pensioenbeheer per deelnemer in vergelijking met de pensioensector als geheel hoog zullen zijn. Het bestuur acht dit als zelfstandig pensioenfonds reëel en passend bij het serviceniveau dat aan de deelnemers wordt geboden. Dat laat onverlet dat kostenbeheersing een belangrijk thema is voor het bestuur en ook onderdeel is van de afwegingen die in de komende jaren worden gemaakt ten aanzien van de toekomst van het pensioenfonds.

Het bestuur stelt jaarlijks een begroting op voor het daarop volgende jaar. De voortgang van de kosten ten opzichte van de begroting wordt op kwartaalbasis door het bestuur gemonitord aan de hand van een kostenrapportage. Deze kostenrapportages worden besproken in de bestuursvergaderingen en negatieve afwijkingen ten opzichte van de begroting worden toegelicht aan het bestuur door de bestuursadviseur (AZL N.V.).

De in totaal over 2021 gerealiseerde kosten hebben de voor 2021 opgestelde begroting in relatief beperkte mate overschreden. De oorzaak daarvan is dat de kosten die verband houden met het toekomsttraject hoger waren dan vooraf werd ingeschat De hogere kostenrealisatie wordt in 2022 betrokken in de premieafrekening met de werkgever over 2021 en heeft daardoor geen negatieve impact op de financiële positie van SNP.

Kosten vermogensbeheer

Kosten vermogensbeheer per beleggingscategorie (in duizenden euro):

2021	Beheer-kosten	Transactie-kosten	Aan- en verkoop-kosten	Transactie-kosten totaal	Totaal
Vastgoed	–	–	–	–	–
Aandelen	131	65	80	145	276
Vastrentende waarden	340	6	89	95	435
Kosten overlay beleggingen	–	–	–	–	–
Kosten fiduciair beheer	208				208
Bewaarloon	2	–	–	–	2
Overige kosten	–	–	–	–	–
Totaal kosten vermogensbeheer	**681**	**71**	**169**	**240**	**921**

2020	Beheer-kosten	Transactie-kosten	Aan- en verkoop-kosten	Transactie-kosten totaal	Totaal
Vastgoed	–	–	–	–	–
Aandelen	92	2	-2	–	92
Vastrentende waarden	210	7	62	69	279
Kosten overlay beleggingen	–	2	–	2	2
Kosten fiduciair beheer	191	–	–	–	191
Bewaarloon	13	–	–	–	13
Overige kosten	148	–	–	–	148
Totaal kosten vermogensbeheer	**654**	**11**	**60**	**71**	**725**

Kosten van het vermogensbeheer kunnen in twee categorieën worden onderscheiden:
- De eerste categorie betreft de kosten zoals die in de jaarrekening zijn verwerkt, waaronder de beheervergoeding van de vermogensbeheerder(s), het bewaarloon, kosten van ondersteuning bij het vermogensbeheer, kosten accountant betreffende het vermogensbeheer en kosten met betrekking tot de beleggingsadministratie.
- De tweede categorie betreft kosten die rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn dus niet inbegrepen in de kosten van de vermogensbeheerder(s) zoals opgenomen in de jaarrekening.

Daarnaast worden er nog transactiekosten en aan- en verkoopkosten gemaakt.

In de Aanbevelingen uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie worden de pensioenfondsen opgeroepen om de kosten van het pensioenbeheer, vermogensbeheer en transactiekosten te publiceren. Deze kosten moeten naar de mening van de Pensioenfederatie volledig bekend zijn binnen het pensioenfonds en beschikbaar zijn voor deelnemers.

De aanbevelingen luiden als volgt:
- Rapporteer de kosten van pensioenbeheer in euro per deelnemer.
- Rapporteer de kosten van het vermogensbeheer in % van het gemiddeld belegd vermogen.
- Rapporteer separaat (eventueel geschatte) transactiekosten in % van het gemiddeld belegd vermogen.

Het fonds deelt de mening van de Pensioenfederatie en wenst volledige transparantie te realiseren ten aanzien van deze kosten. Dit gaat dus verder dan alleen de direct in de jaarrekening te verantwoorden kosten. Het transparant maken van alle kosten en mogelijk afzetten tegen een benchmark is daarbij een middel om de kosten verder te beheersen.

De totale vermogensbeheerkosten zijn –in basispunten– gestegen naar 32,2 basispunten. De totale vermogensbeheerkosten in euro's zijn gestegen van € 725.000 in 2020 naar € 921.000 in 2021.

Voor een aantrekkelijk pensioen en een acceptabele premie is beleggingsrendement en daarmee beleggingsrisico noodzakelijk.

Het beleggingsbeleid is daarmee een belangrijk onderdeel van het totale beleid van het pensioenfonds. Hetzelfde geldt voor kostenbeheersing. Beleggingskosten wegen mee in de keuzes die gemaakt worden bij de invulling van de beleggingsportefeuille. Om grip te krijgen en te houden op beleggingskosten dienen deze duidelijk en transparant te worden omschreven.

Rendement, risico en kosten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daar waar de wenselijke combinatie hoog verwacht rendement, laag risico en lage kosten in de praktijk niet haalbaar is, wordt een afweging gemaakt. Zo wordt in aandelen opkomende landen belegd vanwege het aantrekkelijke rendement op lange termijn. Het relatief hoge risico van deze categorie wordt prudent geacht omdat het hier naar verwachting een beloond risico betreft en omdat de totale beleggingsrisico's door onder meer spreiding over meerdere beleggingen wordt beheerst. De relatief hoge kosten worden prudent geacht gelet op het hoge verwachte rendement. Kostenbeheersing is daarnaast een belangrijk aandachtspunt bij de uiteindelijke keuze voor de manager(s) voor deze belegging. Elke specifieke afweging van rendement, risico en kosten is een functie van de beleggingsbeslissing. Bij elke afweging wordt uiteindelijk voor zowel rendement, risico als kosten een prudente keuze gemaakt.

Bestuur en organisatie

Bestuur

In 2021 zijn er zes reguliere bestuursvergadering geweest en zes extra bestuursvergaderingen over de toekomst van het pensioenfonds en de harmonisering van de pensioenregelingen. Het bestuur heeft daarnaast twee keer formeel met het verantwoordingsorgaan overlegd. De leden van het verantwoordingsorgaan hebben daarnaast deelgenomen aan een aantal extra bestuursvergaderingen. Voorts zijn er themabijeenkomsten georganiseerd waarin het bestuur en het verantwoordingsorgaan ter verdieping van het kennisniveau geïnformeerd worden en discussiëren over actuele pensioenthema's.

Belangrijke onderwerpen die in de bestuursvergaderingen aan de orde kwamen, zijn:

- de aangekondigde sluiting van de werkgever en de gevolgen daarvan voor het pensioenfonds, waaronder de toekomstoriëntatie, de harmonisering van de pensioenregelingen en het nemen van maatregelen ter borging van de bestuurlijke continuïteit;
- de missie, visie en strategie;
- de financiële positie (inclusief herstelplan), het beleggingsbeleid en kostenbeheersing van het fonds;
- actuele ontwikkelingen in de pensioensector en op het gebied van wet- en regelgeving waaronder de transitie naar het nieuw pensioenstelsel en de implementatie van de SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) en van de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen;
- de mogelijke gevolgen en risico's als gevolg van de COVID-19 pandemie;
- het pensioenbeleid (waaronder het premie- en toeslagbeleid);
- het beleid inzake bestuur en organisatie (waaronder het beloningsbeleid);
- actuariële zaken, zoals de haalbaarheidstoets;
- het communicatiebeleid in algemene zin en meer in het bijzonder ten aanzien van de toekomst van het fonds en de harmonisering van de pensioenregelingen.

Sleutelfuncties

Per 13 januari 2019 is de IORP II richtlijn geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. De Pensioenwet verplicht een pensioenfonds te beschikken over een aantal sleutelfuncties ter ondersteuning van de governance van het fonds. Het betreft de volgende sleutelfuncties:

- een risicobeheerfunctie;
- een intern auditfunctie;
- een actuariële functie.

De risicobeheerfunctie beoordeelt, monitort en rapporteert over het risicobeheersysteem. Ook heeft de risicobeheerfunctie een initiërende en adviserende rol bij het vormgeven van het risicobeheer. Het bestuur van SNP heeft de heer M. Smits (bestuurder) benoemd tot sleutelfunctiehouder risicobeheer.

De interne auditfunctie is belast met het uitvoeren van (interne) audits binnen de bedrijfsvoering van het pensioenfonds. De belangrijkste taak van de interne auditfunctie is het periodiek evalueren van de adequaatheid en doeltreffendheid van de interne controlemechanismen en andere procedures en maatregelen ter waarborging van de beheerste en integere bedrijfsvoering van het pensioenfonds. De heer R. Viring (bestuurder) is benoemd tot sleutelfunctiehouder interne audit. SNP heeft InAudit aangesteld voor het onder verantwoordelijkheid van de sleutelfunctiehouder uitvoeren van interne audits (vervullende werkzaamheden).

In 2021 zijn interne audits ten aanzien van het beleggingsbeleid, datakwaliteit en business continuity management (BCM) uitgevoerd en afgerond.

De actuariële functie heeft een controlerende rol. In het kader van de actuariële functie wordt onder meer toezicht gehouden op het berekenen van de technische voorzieningen, wordt beoordeeld of de daarbij gehanteerde methodieken en onderliggende modellen, gebruikte gegevens en aannamen passend zijn en worden, waar nodig, corrigerende maatregelen voorgesteld. SNP heeft de heer J. Schilder (Willis Towers Watson en tevens certificerend actuaris van het fonds) benoemd tot houder van de actuariële functie.

De sleutelfunctiehouders zijn getoetst en goedgekeurd door DNB en rapporteren periodiek aan het bestuur. De rapporten worden tevens aan de visitatiecommissie ter beschikking gesteld. Hun taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in bij de sleutelfuncties behorende beleidsdocumenten/charters.

Fondsdocumenten

In 2021 zijn diverse fondsdocumenten aangepast. De voornaamste wijzigingen worden hieronder toegelicht.

ABTN en financieel crisisplan

De Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) en het financieel crisisplan worden jaarlijks door het bestuur geactualiseerd. De actuele versie van de ABTN is gepubliceerd op de website van het pensioenfonds.

Beleggingsplan

Het bestuur heeft in 2021 het beleggingsplan voor het komende jaar vastgesteld. Een nadere toelichting over het beleggingsbeleid van SNP leest u in het hoofdstuk 'Beleggingen' van dit bestuursverslag.

Beloningsbeleid

SNP beschikt over een beloningsbeleid waarin beleid is vastgelegd ten aanzien van de interne organisatie en ten aanzien van uitbestede werkzaamheden. Het bestuur van SNP heeft in 2021 besloten om het beloningsbeleid per 1-1-2022 aan te passen als gevolg van de aanstaande sluiting van de werkgever. De wijziging van het beloningsbeleid is een van de maatregelen die zijn genomen om de bestuurlijke continuïteit in de komende jaren te borgen.

Het bestuur en verantwoordingsorgaan hebben leden namens de werkgever en de werknemers (deelnemers). Deze leden zijn in dienst bij de werkgever en zijn door de werkgever deels vrijgesteld van werk om hun werkzaamheden voor SNP tijdens diensttijd uit te kunnen voeren. In de periode t/m einde eerste kwartaal van 2023 zullen echter alle werknemers bij de werkgever uit dienst treden, dat geldt dus ook voor de leden van het bestuur en verantwoordingsorgaan. Zij dienen daarna hun werkzaamheden voor SNP uit te voeren in hun eigen tijd, mogelijk naast een dienstverband voor een nieuwe werkgever. Het bestuur van SNP acht het daarom passend, en in het licht van het borgen van de bestuurlijke continuïteit noodzakelijk, dat de leden van het bestuur en verantwoordingsorgaan die geen (of niet langer) een dienstverband hebben bij de onderneming aanspraak kunnen maken op een vergoeding voor hun werkzaamheden voor SNP. De vergoeding is gekoppeld aan deelname aan vergaderingen. SNP heeft in de besluitvorming zorgvuldig afgewogen welke vergoedingen passend zijn, waarbij is gekeken naar de SER standaardvergoeding en hetgeen gebruikelijk is in de sector.

Het herziene beloningsbeleid is in werking getreden per 1 januari 2022 en is gepubliceerd op de website van SNP.

Communicatiebeleidsplan

SNP beschikt over een communicatiebeleidsplan met een looptijd van 3 jaar dat in de tussenliggende jaren wordt herijkt. Het huidige plan omvat de periode 2020-2022. In 2021 heeft het bestuur, naast het reguliere communicatiebeleidsplan en op basis van het daarin opgenomen beleid, een verdiepend communicatieplan opgesteld ten aanzien van de toekomst van het pensioenfonds en de voorgenomen harmonisering van de pensioenregelingen.

Een nadere toelichting is opgenomen in het hoofdstuk 'Communicatie' van dit bestuursverslag.

Geschiktheidsplan

De eisen ten aanzien van deskundigheid, competenties en professioneel gedrag die aan de leden van de fondsorganen worden gesteld, zijn opgenomen in het geschiktheidsplan van SNP. Dit plan bevat tevens een opleidingsplan en wordt jaarlijks geactualiseerd. Om een zo compleet mogelijk overzicht te bieden zijn aan het geschiktheidsplan nadere bepalingen toegevoegd met betrekking tot de geschiktheid van de sleutelfunctiehouders en zijn de functieprofielen voor deze functies toegevoegd.

Een nadere toelichting over de geschiktheidsbevordering binnen de fondsorganen van SNP is opgenomen in de hierna volgende paragraaf 'Geschiktheid en evaluatie'.

Incidentenregeling

SNP beschikt over een incidentenregeling. Om aan te sluiten bij hetgeen in de markt gebruikelijk is, maakt SNP voor haar eigen regelingen mede gebruik van de modellen die door de Pensioenfederatie worden gepubliceerd. De eigen incidentenregeling is in 2020 op basis van het herziene model aangepast. In 2021 is een verfijning doorgevoerd om te voorkomen dat een incident dat zich bij een uitvoerder voordoet op basis van twee incidentenprocedures moet worden afgehandeld (namelijk de procedure van zowel de uitvoerder als SNP). Bepaald is dat een incident dat zich bij een uitvoerder voordoet in de uitvoering van de dienstverlening voor SNP volgens de procedure van die uitvoerder wordt afgehandeld indien de incidentenprocedure van die partij ten minste gelijkwaardig is aan die van SNP. Om als bestuur de eindverantwoordelijkheid voor de afhandeling van incidenten te kunnen blijven dragen zijn voorts diverse waarborgen ingebouwd, zoals vereisten met betrekking de rapportage over de afhandeling van incidenten.

Pensioenreglementen

Het bestuur past de pensioenreglementen jaarlijks aan in het kader van een reguliere actualiteitscontrole. In 2021 zijn de actuele kerncijfers en flexibiliserings- en afkoopfactoren in de pensioenreglementen opgenomen.

Daarnaast is in Pensioenreglement-II de dekking van het uitlooprisico bij arbeidsongeschiktheid in lijn gebracht met de administratieve uitvoering ervan. Dit betekent dat in het reglement is vastgelegd dat voor het bepalen of een (gewezen) deelnemer aanspraak kan maken op voortgezette pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid, de eerste ziektedag (en niet de datum van ingang van de WIA-uitkering) moet hebben gelegen tijdens het deelnemerschap bij SNP.

De actuele pensioenreglementen zijn beschikbaar via de website van SNP.

Reglement Intern Toezicht en Reglement Verantwoordingsorgaan

In het Reglement Intern Toezicht zijn geen beleidsmatige wijzigingen aangebracht. Wel is het reglement, waar nodig, verder in lijn gebracht met (de formulering in) de statuten en het geschiktheidsplan.

Ook in het Reglement Verantwoordingsorgaan zijn diverse bepalingen in lijn gebracht met de (gewijzigde) statuten. Daarnaast zijn de volgende wijzigingen verwerkt:

- De bepaling dat leden van het verantwoordingsorgaan geen vergoeding (kunnen) ontvangen is aangepast. Vanaf 1 januari 2022 hanteert SNP namelijk een herzien beloningsbeleid waarbij leden van het verantwoordingsorgaan, onder voorwaarden, aanspraak kunnen maken op vergoedingen.
- Het adviesrecht van het verantwoordingsorgaan in geval van disfunctioneren van het bestuur na melding hiervan door het intern toezicht is komen te vervallen. Dit adviesrecht geldt op grond van de Pensioenwet namelijk enkel voor pensioenfondsen met een raad van toezicht. SNP heeft het intern toezicht niet middels een raad van toezicht maar een visitatiecommissie ingericht.

Statuten

De door SNP aangepaste statuten zijn in werking getreden per 9 november 2021 en zijn beschikbaar via de website van het pensioenfonds. De voornaamste wijzigingen die in 2021 in de statuten zijn verwerkt zijn:

- De wetgeving omtrent belet en ontstentenis binnen het bestuur is geïmplementeerd (als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen).
- Maatregelen ter borging van de bestuurlijke continuïteit in verband met de aanstaande sluiting van de werkgever zijn verwerkt in de statuten.
- In de statuten is een bepaling opgenomen over liquidatie en vereffening. Deze bepaling is aangepast aan de ontwikkelingen die zich voordoen als gevolg van de aanstaande sluiting van de werkgever.

Uitbestedings- en inkoopbeleid

SNP beschikt over een uitbestedings- en inkoopbeleid. In 2021 heeft SNP in dit beleidsdocument onder meer het selectieproces van nieuwe uitvoerders en het evaluatieproces van dienstverleners nader geëxpliciteerd.

Geschiktheid en evaluatie

Het geschiktheidsbeleid en het opleidingsplan zijn vastgelegd in een geschiktheidsplan.

In 2021 hebben bestuurders van SNP opleidingen gevolgd. Het betreft de volgende gecertificeerde opleidingen:

- module Risicomanagement en uitbesteding (geschiktheidsniveau B), en
- module Financiële aspecten & Pensioenbeleid (geschiktheidsniveau B).

Daarnaast hebben meerdere (aspirant) bestuurders deelgenomen aan diverse seminars, workshops, themabijeenkomsten en kennissessies van onder meer De Nederlandsche Bank (DNB), AZL en Nationale Nederlanden Investment Partners (NNIP). Ook nemen alle bestuurders jaarlijks deel aan interne themabijeenkomsten.

Jaarlijks voert het bestuur een collectieve zelfevaluatie uit. De jaarlijkse zelfevaluatie wordt op een gestructureerde en systematische wijze uitgevoerd op basis van vastgestelde thema's en de uitkomsten worden vastgelegd.

Diversiteit

Met diversiteit wordt de samenstelling van het bestuur en het verantwoordingsorgaan naar onder meer leeftijd en naar geslacht bedoeld. Deze organen zijn als volgt samengesteld (situatie op 31-12-2021):

		Bestuur	Verantwoordingsorgaan
Geslacht	Man	6	4
	Vrouw	0 (+ 1 aspirant lid)	0
Leeftijd	30-40 jaar	0	0
	40-50 jaar	1	0
	50-60 jaar	3	2
	60+	2 (+ 1 aspirant lid)	2

De leeftijdsopbouw en verdeling naar geslacht binnen het deelnemersbestand was einde 2021 als volgt:

		Deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen gerechtigd	Totaal
Geslacht	Man	131	247	403	781
Vrouw	21	112	280	413	
Leeftijd	<30 jaar	0	0	3	3
	30-40 jaar	3	8	0	11
	40-50 jaar	25	91	2	118
	50-60 jaar	76	179	10	265
	60+	48	81	668	797

De huidige samenstelling van het bestuur is niet in overeenstemming met de normen zoals die zijn voorgeschreven door de Code Pensioenfondsen. In het bestuur en het verantwoordingsorgaan heeft geen vrouw en geen lid jonger dan 40 jaar zitting. Wel heeft het bestuur een vrouwelijk aspirant lid.

Naar de mening van het bestuur past de samenstelling van de fondsorganen voor wat leeftijdsopbouw en geslacht betreft bij de samenstelling van het deelnemersbestand. De gemiddelde leeftijd van het totale deelnemersbestand van SNP is namelijk relatief hoog en het grootste deel van de belanghebbenden is van het mannelijk geslacht. Dit geldt ook voor de groep actieve deelnemers die voornamelijk uit mannen in de leeftijdscategorie 50 tot 60 jaar bestaat. Dit reflecteert zich in de samenstelling van de fondsorganen.

Het diversiteitsbeleid is in een plan van aanpak ter bevordering van diversiteit uitgewerkt. In het licht van de lopende toekomstoriëntatie hebben het bestuur en verantwoordingsorgaan echter uitgesproken dat ze de huidige samenstelling van deze organen zoveel mogelijk in stand willen houden tot een toekomstige liquidatie. Gezien de relatief korte toekomsthorizon van het fonds wordt dit in het belang van de belanghebbenden geacht. Er zullen daarom geen actieve maatregelen worden genomen om alsnog volledig aan de diversiteitsdoelstelling te voldoen. Mocht er echter toch een vacature ontstaan die moet worden ingevuld en er meerdere geschikte kandidaten zijn, dan gaat bij gelijke geschiktheid de voorkeur uit naar de kandidaat die het beste past bij de diversiteitsdoelstellingen van SNP.

Beloningsbeleid

Leden van het bestuur en het verantwoordingsorgaan ontvingen in 2021 geen beloning uit hoofde van hun functie bij SNP. Kosten die door leden van fondsorganen worden gemaakt in het kader van de uitoefening van hun functie voor het fonds worden door SNP vergoed.

De externe voorzitter van de BCV ontvangt een beloning die marktconform is en past bij zijn verantwoordelijkheden, ervaring en tijdsbesteding. De beloning is door het bestuur vastgesteld en vastgelegd in een overeenkomst met de werkgever van de voorzitter van de BCV.

Het intern toezicht is ingericht middels een visitatiecommissie. De opdracht tot visitatie wordt aan een externe partij (VCHolland) verstrekt. VCHolland ontvangt een vaste vergoeding die driejaarlijks wordt vastgesteld en in een jaarlijkse overeenkomst/ opdrachtbevestiging wordt vastgelegd. Deze beloning dient marktconform te zijn. Leden van de visitatiecommissie ontvangen geen beloningen op individuele basis van SNP.

SNP hanteert de volgende uitgangspunten met betrekking tot het beloningsbeleid van de structurele uitbestedingspartijen:

a. Het beloningsbeleid bevordert de integriteit en soliditeit van de uitbestedingspartner.
b. Het beloningsbeleid bevat geen prikkels die afbreuk doen aan de verplichtingen van de uitbestedingspartner om zich in te zetten voor de belangen van het fonds.
c. De uitbestedingspartner beschikt over een vastgelegd beloningsbeleid, past dit beleid consequent toe en evalueert de werking ervan.
d. De uitbestedingspartner besteedt expliciet en structureel aandacht aan het beperken en beheersen van negatieve effecten van variabele beloningsstructuren op de belangen van zijn klanten.
e. De uitbestedingspartner is op inzichtelijke wijze transparant over het beloningsbeleid.
f. In een variabele beloningsstructuur is een bij de functie passende balans van maatregelen ingebouwd om de juiste prikkelwerking te waarborgen.

Gedragscode / Compliance Officer

Het bestuur hanteert een gedragscode. Jaarlijks bevestigen de (aspirant) bestuurders, leden van het verantwoordingsorgaan, externe leden van de Bestuurscommissie Vermogensbeheer (BCV) en de sleutelfunctiehouders dat zij de gedragscode hebben nageleefd in het betreffende jaar. Daarnaast wordt tijdens iedere bestuursvergadering het onderwerp compliance-/integriteitsmeldingen besproken, waarbij de (aspirant) bestuurders aangeven of zij in aanraking zijn gekomen met situaties die mogelijk kunnen leiden tot integriteitsrisico's. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbod van relatiegeschenken of uitnodigingen voor evenementen door externe partijen.

Naast de gedragscode beschikt SNP tevens over een incidentenregeling en klokkenluidersregeling. Begin 2022 is daarnaast een overkoepelend integriteitsbeleid vastgesteld.

De compliance officer is onder meer belast met de controle op de naleving van de gedragscode, de incidentenregeling en de klokkenluidersregeling. Het bestuur heeft een externe compliance officer aangesteld (mevrouw N. Westen van Compliance-i-Consultancy).

De compliance officer heeft in 2021 geen overtredingen geconstateerd in het licht van naleving van de gedragscode, incidentenregeling en klokkenluidersregeling.

De (aspirant) bestuurders van SNP melden hun nevenfuncties aan de compliance officer. Einde 2021 was sprake van de volgende nevenfuncties:

Naam	*Functie bij SNP*	*Nevenfunctie*
E. Tammens	Bestuurder	Bestuurslid voetbalvereniging FC LEO
		Lid regiegroep lokaal sportakkoord Leens
W. Tingelaar	Aspirant bestuurder	Mede-eigenaar van VOF De orchidee

De werknemers- en werkgeververtegenwoordigers in het bestuur vervullen dagelijkse werkzaamheden uit hoofde van hun functie bij de aangesloten onderneming.

Toezichthouders

In 2021 zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door de toezichthouders De Nederlandsche Bank N.V. (DNB) en de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM) geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

De toezichthouders hebben in het verslagjaar geen onderzoeken uitgevoerd bij SNP, met uitzondering van sectorbrede uitvragen.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

SNP heeft in 2018 de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) geïmplementeerd. De Pensioenfederatie heeft de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen gepubliceerd. De Gedragslijn beoogt een sector breed kader te bieden voor de naleving van de AVG. De Gedragslijn is per 1 januari 2020 in werking getreden.

Om de naleving van de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen te waarborgen en dit aantoonbaar te maken heeft SNP in 2021 geanalyseerd in hoeverre SNP voldoet aan de relevante elementen uit de Gedragslijn en is uit risicoperspectief overwogen of nadere maatregelen moeten worden getroffen. Daarbij is het eigen privacybeleid eveneens beoordeeld.

In het kader van de analyse is geconstateerd dat de Gedragslijn uitgebreider is dan het privacybeleid van SNP, maar tevens dat:

a. het privacybeleid van SNP geen tegenstrijdigheden bevat met de Gedragslijn van de Pensioenfederatie, en
b. de kernelementen uit de Gedragslijn van de Pensioenfederatie onderdeel zijn van het privacybeleid van SNP.

De voor SNP relevante onderwerpen die in de Gedragslijn uitgebreider zijn uitgewerkt dan in het privacybeleid van SNP zien hoofdzakelijk op een nadere invulling van de toepassing van diverse artikelen uit het privacybeleid. Het bestuur van het pensioenfonds vindt het van belang dat SNP (dan wel de uitvoerder namens SNP) dit in de praktijk in acht neemt. Monitoring hiervan vindt op basis van een vaste beleidscyclus plaats door periodiek het eigen privacybeleid te beoordelen en daarbij tevens de compliance met de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens van de Pensioenfederatie te beoordelen.

Code Pensioenfondsen

De Code Pensioenfondsen is wettelijk verankerd en de daarin opgenomen normen zijn een aanvulling op wet- en regelgeving. De normen in de Code zijn weliswaar leidend, maar de Code laat ruimte voor eigen verantwoordelijkheid van het pensioenfondsbestuur. Pensioenfondsen mogen de Code daarom naleven volgens het 'pas-toe-of-leg-uit'- beginsel. Afwijken van de norm is dus mogelijk, als daar een goede reden voor is en hierover verantwoording wordt afgelegd in het jaarverslag.

In het navolgende overzicht zijn de normen van de Code opgenomen waaraan het pensioenfonds aan het einde van het verslagjaar niet (volledig) voldeed en de motivatie daarvan. Dit overzicht is het resultaat van de jaarlijkse analyse en evaluatie van de Code Pensioenfondsen door SNP.

normnr	Inhoud norm (onderdeel dat niet (volledig) wordt nageleefd)	Toelichting op afwijking
33	Diversiteit in de samenstelling van het bestuur en verantwoordingsorgaan	Het bestuur en verantwoordingsorgaan voldoen qua samenstelling niet volledig aan de diversiteitseisen. De organen zijn afhankelijk van de personen die zich kandidaat stellen, waarbij in acht moet worden genomen dat de gemiddelde leeftijd van het deelnemersbestand relatief hoog is en dat mannen ten opzichte van vrouwen oververtegenwoordigd zijn in het bestand. SNP heeft een plan van aanpak ter bevordering van diversiteit. In het licht van de lopende toekomstoriëntatie hebben het bestuur en verantwoordingsorgaan uitgesproken dat ze de huidige samenstelling van deze organen zoveel mogelijk in stand willen houden tot een toekomstige liquidatie. Gezien de relatief korte toekomsthorizon van het fonds wordt dit in het belang van de belanghebbenden geacht. Er zullen daarom geen actieve maatregelen worden genomen om alsnog volledig aan deze norm te voldoen. Elders in dit bestuursverslag wordt de diversiteit nader toegelicht.
34	Een bestuurslid kan maximaal twee keer worden herbenoemd.	Het bestuur hecht aan de continuïteit van het bestuur en wenst daarom op voorhand geen maximum te stellen aan het aantal herbenoemingen van bestuurders. In het kader van de lopende toekomstoriëntatie acht het bestuur het in het belang van de belanghebbenden dat de huidige bestuurders (zoveel mogelijk) aanblijven tot een toekomstige liquidatie, ook als dit betekent dat de in deze norm genoemde termijn wordt overschreden.

De Code Pensioenfondsen verplicht tot het opnemen van een rapportage in het bestuursverslag over de naleving van acht omschreven normen (rapportagenormen). Hierna wordt een overzicht gegeven van deze rapportagenormen met de bijbehorende toelichting.

Naleving rapportagenormen uit de Code Pensioenfondsen

normnr	Voldoet het pensioenfonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 5 Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het eventueel voor de toekomst maakt. Het bestuur weegt daarbij de verschillende belangen af van de groepen die bij het pensioenfonds betrokken zijn. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn, gerelateerd aan het overeengekomen ambitieniveau.	Ja. Het bestuur legt verantwoording af middels het bestuursverslag en daarnaast aan het verantwoordingsorgaan en communiceert over het beleid en de risico's via mailingen, de website en het bestuursverslag. Het bestuur hanteert daarvoor een communicatieplan. Evenwichtige belangenafweging maakt onderdeel uit van de besluitvorming. Dit wordt vastgelegd in de notulen van bestuursvergaderingen. Het verantwoordingsorgaan heeft toegang tot alle vergaderstukken van het bestuur, waaronder de notulen. Ook de visitatiecommissie ontvangt alle notulen.	Inzicht in de risico's op korte en lange termijn wordt geboden in de paragrafen Korte termijn risicohouding' en 'Lange termijn risicohouding' die onderdeel zijn van het hoofdstuk 'Risicomanagement'. Verantwoording over de gemaakte beleidskeuzes vindt plaats middels het bestuursverslag. Daarbij wordt verwezen naar met name de volgende hoofdstukken: 'Pensioenregeling', 'Communicatie', 'Beleggingen', 'Bestuur en organisatie', 'Uitbestedingsbeleid' en 'Risicomanagement'. Daarnaast zijn diverse beleidsdocumenten beschikbaar via de website van SNP: https://www.pfniemeijer.nl/documenten/
Norm 31 De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid. Zowel bij de aanvang van een termijn, als ook tussentijds bij de zelfevaluatie vindt een check plaats.	Ja. Eisen met betrekking tot geschiktheid zijn vastgelegd in het geschiktheidsplan en de functieprofielen van SNP. Het bestuur streeft complementariteit na, rekening houdend met geschiktheid en beperkte beschikbaarheid van kandidaten. Voorgaande geldt tevens voor het verantwoordingsorgaan. SNP heeft een diversiteitsbeleid en plan van aanpak ter bevordering van diversiteit. Dit plan van aanpak wordt betrokken in het traject van invulling van vacatures. In het bestuursverslag wordt inzicht gegeven in de diversiteit van de samenstelling van de fondsorganen.	Zie de paragrafen 'Diversiteit' en 'Geschiktheid en evaluatie' als onderdeel van het hoofdstuk 'Bestuur en organisatie' in dit bestuursverslag.

normnr	Voldoet het pensioenfonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 33 In zowel het bestuur als in het verantwoordingsorgaan is er tenminste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen	Niet volledig. Het bestuur streeft dit na voor zover mogelijk gelet op de beperkte beschikbaarheid van geschikte kandidaten. Dit is vastgelegd in het diversiteitsbeleid en plan van aanpak ter bevordering van diversiteit. Het bestuur kan hiervan afwijken indien dat in het belang van de belanghebbenden wordt geacht. Binnen het bestuur heeft één vrouw zitting, namelijk als aspirant bestuurder. Binnen het bestuur en verantwoordingsorgaan hebben geen leden jonger dan 40 jaar zitting. Jaarlijks wordt in het bestuursverslag verantwoording afgelegd over diversiteit in relatie tot de samenstelling van het deelnemersbestand van SNP.	Zie de paragraaf 'Diversiteit' als onderdeel van het hoofdstuk 'Bestuur en organisatie' in dit bestuursverslag.
Norm 47 Het intern toezicht betrekt deze Code bij de uitoefening van zijn taak.	Dit maakt onderdeel uit van de werkzaamheden van de visitatiecommissie.	Een samenvatting van het visitatierapport is opgenomen in dit bestuursverslag in het hoofdstuk 'Visitatiecommissie'.
Norm 58 Het bestuur geeft publiekelijk inzicht in missie, visie en strategie.	Ja, de missie, visie en strategie zijn opgenomen in dit bestuursverslag, inclusief de strategische speerpunten voor het komende jaar en een evaluatie van de speerpunten over het verslagjaar. Daarnaast staat de missie, visie en strategie in de ABTN die toegankelijk is via de website van SNP.	Zie het de paragraaf 'Missie, visie en strategie' als onderdeel van het hoofdstuk 'Het pensioenfonds' in dit bestuursverslag. De ABTN staat, net als het jaarverslag, op de website van SNP: https://www.pfniemeijer.nl/documenten/
Norm 62 Het bestuur legt zijn overwegingen omtrent verantwoord beleggen vast en zorgt ervoor dat deze beschikbaar zijn voor belanghebbenden.	Het MVB beleid is vastgelegd en met het verantwoordingsorgaan besproken. In het bestuursverslag wordt gerapporteerd over het MVB beleid. Daarnaast is op de website van SNP een toelichting opgenomen.	Het MVB beleid wordt toegelicht in de paragraaf 'Maatschappelijk verantwoord beleggen' als onderdeel van het hoofdstuk 'Beleggingen' in dit bestuursverslag. Een toelichting over MVB staat op de website van SNP: https://www.pfniemeijer.nl/documenten/

normnr	Voldoet het pensioenfonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 64 Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de naleving van de interne gedragscode (zoals bedoeld in de normen 15 en 16) en deze Code, net als over de evaluatie van het functioneren van het bestuur.	Ja, hierover wordt in dit bestuursverslag gerapporteerd.	Zie de volgende paragrafen uit het hoofdstuk 'Bestuur en organisatie' in dit bestuursverslag: 'Gedragscode / Compliance officer', 'Code Pensioenfondsen' en 'Geschiktheid en evaluatie'.
Norm 65 Het bestuur zorgt voor een adequate klachten- en geschillenprocedure die voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk is. In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de afhandeling van klachten en de veranderingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	Ja, SNP heeft een adequate klachten- en geschillenprocedure die via de website eenvoudig toegankelijk is. Jaarlijks wordt in het bestuursverslag gerapporteerd over de klachten en geschillen in het verslagjaar.	Klachten- en geschillenprocedure: zie https://www.pfniemeijer.nl/documenten/ Rapportage: zie de paragraaf 'Klachten en geschillen' als onderdeel van het hoofdstuk 'Bestuur en organisatie' in dit bestuursverslag.

Monitoringscommissie Code Pensioenfondsen

De Monitoringscommissie ziet toe op de naleving van de Code Pensioenfondsen. De Stichting Zelfregulering Pensioenfondsen draagt zorg voor de financiering van de Monitoringcommissie en de Ombudsman Pensioenen namens de pensioensector. Ten behoeve van deze financiering vraagt de Stichting verplichte bijdragen aan de pensioenfondsen, die actief zijn in Nederland. De Monitoringscommissie rapporteert over de naleving van de Code Pensioenfondsen in de pensioensector.

Klachten en geschillen

SNP beschikt over een klachten- en geschillenprocedure. Een klacht is een schriftelijke verklaring van een belanghebbende dat hij/zij zich, ofschoon zijn/haar rechtspositie niet is geschaad, op incorrecte wijze door het pensioenfonds bejegend acht. Een geschil kan tussen het pensioenfonds en een belanghebbende optreden over de wijze waarop de statuten en reglementen van SNP zijn of zullen worden toegepast, waarbij de belanghebbende zich op het standpunt stelt dat hij/zijn in zijn/haar rechten jegens het fonds is of zal worden geschaad. De klachten- en geschillenprocedure is beschikbaar via de website van SNP.

In 2021 zijn er geen klachten of geschillen geweest in de zin van de klachten- en geschillenprocedure.

Uitbestedingsbeleid

Het bestuur van SNP heeft werkzaamheden uitbesteed die naar zijn overtuiging effectiever en efficiënter door een externe, professionele partij kunnen worden verricht, in plaats van uitvoering in eigen beheer. Het bestuur is van oordeel dat de belangen van de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever bij deze uitbesteding uiteindelijk beter zijn gediend dan met een eigen organisatie. Een overzicht van de uitbestede werkzaamheden is opgenomen in het hoofdstuk 'Organisatie pensioenfonds' van dit verslag.

AZL N.V. en Nationale Nederlanden Investment Partners (NNIP) zijn de voornaamste uitbestedingspartijen van SNP. De afspraken over de uitbestede werkzaamheden zijn vastgelegd in overeenkomsten met deze partijen. Service Level Agreements (SLA) maken onderdeel uit van deze afspraken. Dit zijn afspraken omtrent procedures, processen, informatieverschaffing en te leveren diensten. In een SLA worden concrete criteria vastgelegd die zien op de uitvoering van uitbestede werkzaamheden. Daarnaast worden ook afspraken vastgelegd over in ieder geval de administratieve organisatie, de autorisatie en procuratiessystemen en de interne controle van de uitvoerende organisatie.

Uitgangspunt is dat het bestuur eindverantwoordelijk en aansprakelijk blijft voor alle uitbestede werkzaamheden en daarmee samenhangende handelingen. Het bestuur is in beginsel van mening dat het deze verantwoordelijkheid kan dragen door middel van:

- het rechtstreeks ter verantwoording roepen van de hiervoor genoemde partijen;
- schriftelijke rapportages over de uitvoering van de uitbestede werkzaamheden, die het bestuur zo nodig ter beoordeling en controle aan een onafhankelijke, derde partij zal voorleggen, en
- de ISAE 3402-rapportages van AZL en NNIP en de ISAE3000-rapportage van AZL.

Indien daartoe aanleiding bestaat, kan het bestuur besluiten eigen onderzoek te doen of te laten uitvoeren.

SLA- en ISAE-rapportages van AZL

AZL rapporteert op kwartaalbasis over het pensioenbeheer en het voldoen aan de SLA-normen. Deze administratieve kwartaalrapportages worden in de vergaderingen van de BCPR en de bestuursvergaderingen besproken met een vertegenwoordiger van AZL. De naleving van de SLA-normen en de normen zelf zijn tevens onderwerp van gesprek tijdens het jaarlijkse formele evaluatiegesprek met AZL.

Om aan de behoefte van het bestuur aan zekerheid en daarmee kwaliteitsgaranties tegemoet te komen heeft AZL er voor gekozen om gecertificeerd te worden middels een ISAE3402-rapportage. De ISAE3402-rapportage bestaat uit een type I en een type II verklaring. Hier worden alleen processen beschreven welke de financiële verantwoording raken.

Ook over 2021 heeft AZL een ISAE3402 type II rapportage. Het overleggen van de ISAE3402-rapportage komt tevens tegemoet aan de Beleidsregel 'Uitbesteding Pensioenfondsen' waarin DNB heeft vastgesteld dat een pensioenfonds dat zijn administratie uitbesteedt aan een uitvoerder verantwoordelijk is en blijft voor een juiste administratie. De BCPR en sleutelfunctiehouder risicobeheer analyseren de ISAE3402-rapportage jaarlijks en leggen hun bevindingen ter finale oordeelsvorming voor aan het gehele bestuur.

Naast een ISAE3402-rapportage heeft AZL over 2021 tevens een ISAE3000-rapportage uitgebracht. Deze rapportage is het resultaat van een audit op de primaire processen bij AZL die, in tegenstelling tot de ISAE3402-rapportage, niet de financiële verantwoording raken. Het bestuur heeft kennis genomen van deze rapportage.

AZL rapporteert middels de administratieve kwartaalrapportages over de opvolging die wordt gegeven aan eventuele aandachtspunten en bevindingen van de auditor die voortkomen uit de beide ISAE-rapportages. Het bestuur is daardoor in staat om de opvolging van de bevindingen door AZL te monitoren.

SLA- en ISAE-rapportages van NNIP

Met NNIP is een fiduciair vermogensbeheerovereenkomst afgesloten. In deze overeenkomst zijn onder meer afspraken gemaakt over periodieke rapportages en verantwoording aan het bestuur over uitgevoerde werkzaamheden en zijn SLA-afspraken opgenomen. Binnen het door het bestuur vastgestelde beleidsmatige kader wordt door NNIP uitvoering gegeven aan het beleggingsbeleid.

Daarnaast heeft NNIP een adviserende en beleidsvoorbereidende rol richting de BCV en het bestuur. NNIP heeft een zogenaamd Integrated Control Framework (ICF) geïmplementeerd. Dit ICF beschrijft alle relevante bedrijfsprocessen met de daarbij behorende risico's en beheersingsmaatregelen die de risico's mitigeren. Een van de uitkomsten van het ICF is het ISAE 3402 rapport welke jaarlijks wordt uitgegeven. Over 2021 heeft NNIP opnieuw een ISAE 3402 type II rapportage opgesteld. Deze rapportage is aan het bestuur beschikbaar gesteld en door SNP geanalyseerd.

De dienstverlening door NNIP wordt jaarlijks door SNP met NNIP formeel geëvalueerd. De opvolging van de contractuele afspraken maakt onderdeel uit van deze evaluatie. Bij de beoordeling is aandacht besteed aan de in 2020 geëffectueerde (onder)uitbesteding door NNIP van de financiële administratie van de beleggingen aan Bank of New York Mellon. In het ICF zoals dat door NNIP wordt gehanteerd en wordt gecontroleerd door middel van de ISAE3402, zijn expliciete controls opgenomen die toezien op de onderuitbesteding. In de ISAE3402-rapportage zijn geen uitzonderingen opgenomen, ook niet ten aanzien van onderuitbestede processen.

Overige aspecten

Van betekenis voor het waarmaken van de eigen verantwoordelijkheid acht het bestuur de waarborgen die zijn gelegen in het waarmerken door de certificerend actuaris en de accountant van de jaarlijkse staten van SNP, als bedoeld in artikel 147 van de Pensioenwet en de meldingsplicht van deze beide externe deskundigen, als bedoeld in artikel 170 van de Pensioenwet.

Een nadere uitwerking van het uitbestedingsbeleid is opgenomen in het uitbestedings- en inkoopbeleid van SNP.

Risicomanagement

Aanwezige risico's

Een belangrijke doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen en het nastreven van de ambitie van de pensioenregeling. Bij het beheer en de financiering van de pensioenverplichtingen loopt het fonds risico's. De risico's kunnen ingedeeld worden in financiële en niet-financiële risico's. Onderstaande tabel geeft meer uitleg rondom de risico's die het fonds loopt. Verdere kwalitatieve en kwantitatieve uitleg rondom de financiële risico's wordt gegeven in de risicoparagraaf bij de toelichting op de jaarrekening.

Financiële risico's	**Definitie**
Renterisico (S1)	Het fonds is gevoelig voor wijzigingen in de rente omdat de rentegevoeligheid van de beleggingen en de rentegevoeligheid van de verplichtingen niet gelijk zijn (de zogenaamde duration mismatch). Dit heeft als gevolg dat als de rente daalt, de waarde van de beleggingen minder snel stijgt dan de waarde van de verplichtingen. De dekkingsgraad daalt dan.
Marktrisico (S2, S4)	Het fonds loopt het risico dat door de ontwikkeling van marktprijzen (veroorzaakt door factoren die samenhangen met een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren) waardewijzigingen plaatsvinden.

Financiële risico's	Definitie
Valutarisico (S3)	Het fonds belegt in buitenlandse waardepapieren, waardoor het fonds gevoelig is voor koersschommelingen van de betreffende valuta ten opzichte van de euro.
Kredietrisico (S5)	Het fonds loopt het risico van financiële verliezen als gevolg van faillissementen, betalingsonmacht of kredietverslechtering van tegenpartijen.
Verzekeringstechnisch risico (S6)	Het risico dat het fonds loopt op het gebied van sterfte en arbeidsongeschiktheid. Het risico bestaat dat deelnemers gemiddeld langer leven dan verwacht waardoor SNP meer pensioen moet uitkeren dan waarvoor pensioenvermogen is opgebouwd (langlevenrisico). Daarnaast is er het risico dat SNP bij overlijden van een deelnemer nabestaandenpensioen moet uitkeren waar geen voorziening voor is getroffen (kortlevenrisico of overlijdensrisico). Het arbeidsongeschiktheidsrisico houdt in dat SNP voorzieningen moet treffen voor premievrije pensioenopbouw en uitkering van een arbeidsongeschiktheidspensioen als een deelnemer arbeidsongeschikt raakt.
Beleggingsrisico (S10)	Dit risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille
Liquiditeitsrisico	Het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen.
ESG risico	Het risico dat fondsen lopen door ontwikkelingen op het gebied van Environmental Social en Governance factoren. Dit betreft voornamelijk de duurzaamheid van de beleggingen van het fonds en de beheersing van de daarmee samenhangende risico's zoals klimaatrisico's.

Niet-financiële risico's	Definitie
Uitbestedingsrisico	Het uitbestedingsrisico is het risico voor het fonds dat de continuïteit/kwaliteit van de aan derden uitbestede werkzaamheden, dan wel voor deze derden beschikbaar gestelde apparatuur en het ter beschikking gesteld personeel wordt geschaad.
Operationele risico's	Het risico dat optreedt voor het fonds bij de uitvoering van de pensioen- en beleggingsactiviteiten, als gevolg van niet-afdoende of falende interne processen, menselijk gedrag en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen.
Compliance risico	Het compliance risico omvat het risico voor het fonds dat niet of niet tijdig de consequenties van (veranderende) wet- en regelgeving worden onderkend, waardoor wet- en regelgeving op onderdelen worden overtreden.
Reputatierisico	Onder reputatierisico wordt het risico verstaan dat het fonds door handelen of nalaten reputatieschade lijdt bij belanghebbenden.

Niet-financiële risico's	Definitie
Sponsorrisico	SNP heeft een directe economische en contractuele band met de werkgever als sponsor van het pensioenfonds. Voorbeelden van sponsorrisico's zijn faillissementsrisico, betalingsonmacht van de sponsor veroorzaakt door negatieve ontwikkelingen bij de sponsor, financieringsrisico, beëindiging van de relatie met de sponsor en belangenverstrengeling tussen het pensioenfonds en de sponsor.
IT-risico	Risico's als gevolg van het gebruik van informatietechnologie.
Integriteitsrisico	Het risico dat de integriteit van SNP wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie en leden van de fondsorganen, een en ander in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door het fonds opgestelde normen.
Juridische risico's	Er zijn diverse juridische risico's te onderscheiden (niet limitatief): 1) Fondsdocumenten voldoen niet aan wettelijke bepalingen. 2) Bestuurders worden persoonlijk aansprakelijk gesteld. 3) Het onvoldoende vorm geven van consistent beleid. 4) Niet of onduidelijk communiceren naar belanghebbenden. 5) Aansprakelijkheid als gevolg van handelen of nalaten door ingehuurde partijen.

Gevolgen COVID-19 voor de risico's

COVID-19 heeft sinds het ontstaan van de pandemie vooral tot beleggingsrisico's en operationele risico's geleid. De beleggingsrisico's effectueerden zich voornamelijk in het eerste deel van 2020. In de loop van 2020 zijn de aandelenmarkten volledig hersteld tot zelfs hogere niveaus als voor het begin van de pandemie. Deze situatie is in 2021 niet gewijzigd als gevolg van de pandemie. De BCV monitort de ontwikkelingen ten aanzien van de beleggingsrisico's namens SNP.

De COVID-19 pandemie heeft in 2021 voornamelijk invloed gehad op operationeel vlak. Zo heeft het bestuur in 2020 om moeten schakelen naar deels digitale vergaderingen. Dit gold uiteraard ook voor alle uitbestede diensten, waaronder de pensioenadministratie en het vermogensbeheer. Deze situatie heeft zich voor het grootste deel van 2021 voortgezet. Vanuit het risicobeheersysteem is extra aandacht besteed aan het periodiek toetsen van de continuïteitsborging van zowel het bestuur van SNP als de uitbestedingspartners.

Mede hierdoor zijn er ook in 2021 geen operationele issues ontstaan als gevolg van de COVID-19 pandemie. Voor wat de eigen organisatie betreft heeft het bestuur maatregelen getroffen om in geval van calamiteiten bestuurlijke continuïteit te waarborgen. Deze maatregelen zijn vervat in een 'business continuity management plan COVID-19 virus' dat in 2021 is herijkt. Het bestuur heeft bovendien kennis genomen van de maatregelen die de uitvoerders hebben genomen om de continuïteit van hun diensten te waarborgen en heeft het niveau van de dienstverlening gemonitord op basis van onder meer SLA-rapportages. In 2021 zijn er geen verstoringen van de operationele bedrijfsvoering (inclusief automatisering) binnen zowel SNP als de uitvoerders waargenomen. Er hebben zich geen incidenten voorgedaan als gevolg van (maatregelen die verband houden met) de COVID-19 pandemie. De uitkering van de pensioenen heeft plaatsgevonden op de vooraf bepaalde uitkeringsdata. Ook de premieafdracht door de werkgever aan het fonds heeft geen hinder ondervonden van de COVID-19 pandemie.

Beleidsinstrumenten

Als maatstaf voor de draagkracht van het fonds wordt de beleidsdekkingsgraad genomen. De ontwikkeling van de beleidsdekkingsgraad kan nadelig beïnvloed worden door bovenstaande risico's. Om de risico's te beheersen en de ontwikkeling van de beleidsdekkingsgraad te beïnvloeden heeft het fonds een aantal beleidsinstrumenten tot haar beschikking:

- Beleggingsbeleid
- Herverzekeringsbeleid
- Premiebeleid
- Toeslagbeleid

De uitgangspunten rondom deze beleidsinstrumenten volgen uit de risicohouding die het fonds heeft bepaald in overleg met de sociale partners en is vastgelegd in de ABTN van het fonds.

Conform de risicoanalyse en ALM studie uitgevoerd in 2018, zijn voor de bepaling van de risicohouding de belangrijkste beleidsuitgangspunten voor de uitvoering van de pensioenregeling in kaart gebracht:

- Het premiebeleid kenmerkt zich sinds 2021 door het hanteren van een zuivere kostendekkende premie. Tot 1 januari 2021, en daarmee ook in de meest recente ALM-studie, werd de premie gebaseerd op de gedempte kostendekkende premiemethodiek. Er wordt geen premie betaald voor toeslagverlening. In de premie is een opslag opgenomen voor instandhouding van het vereist eigen vermogen en wordt rekening gehouden met de geraamde uitvoeringskosten. Daarnaast is rekening gehouden met de bijstortverplichting van de werkgever.
- Het toeslagbeleid kenmerkt zich door de voorwaardelijkheid en financiering uit de middelen van het fonds. De toeslagambitie voor actieve deelnemers is gelijk aan de salarisstijging op basis van de jaarlijkse structurele loonsverhoging zoals overeengekomen in de cao, maar zal nooit meer bedragen dan 5%. Voor inactieve deelnemers geldt een ambitie op basis van de prijsontwikkeling waarbij geldt dat deze echter niet hoger mag zijn dan de toeslagambitie voor de actieve deelnemers.
- Voor het beleggingsbeleid is uitgegaan van de strategische beleggingsmix zoals weergegeven in het beleggingsplan van het fonds.

Het premiebeleid, toeslagbeleid en beleggingsbeleid worden elders in dit verslag nader toegelicht.

Beleidsmatige toelichting op de aanwezige risico's

Het resulterende beleggingsbeleid kent, in overeenstemming met de risicohouding en het premiebeleid en toeslagbeleid, een relatief gemiddeld risicoprofiel. Met behulp van het beleggingsbeleid kan een verdere beleidsmatige toelichting gegeven worden over hoe het fonds met de belangrijkste financiële risico's omgaat. Volledigheidshalve wordt ook vermeld welk beleid het fonds voert rondom de niet-financiële risico's.

Financiële risico's	**Beleid**
Renterisico (S1)	Het fonds dekt het grootste gedeelte van het renterisico van de verplichtingen af middels fysieke obligaties (staats- en bedrijfsobligaties) en derivaten. Hiermee wordt het renterisico voor 70% afgedekt, met een bandbreedte van +/- 5%-punt.

Financiële risico's	Beleid
Marktrisico (S2, S4)	Onderdeel van de investment beliefs van het pensioenfonds is het spreiden van risico's. Door deze diversificatie wordt het marktrisico verminderd. Het fonds heeft strategisch 38% belegd in de rendementsportefeuille, verdeeld over hoogrentende waarden (10%) en aandelen (28%). De aandelenportefeuille is ultimo 2021 wereldwijd belegd. Er worden geen derivaten gebruikt om de risico's verder af te dekken. SNP belegt niet in grondstoffen en loopt daardoor geen grondstoffenrisico.
Valutarisico (S3)	Het fonds heeft geen visie rondom de koersontwikkeling van de euro ten opzichte van andere valuta's. Het fonds heeft derhalve besloten om dit risico tegen te gaan. Het beleid van SNP is om het valutarisico (gedeeltelijk) af te dekken. Voor wat betreft de beleggingen in aandelen wordt het valutarisico van de US-dollar, het Engelse pond en de Japanse yen voor 75% afgedekt. Eind 2021 wordt voor circa 24% van de beleggingsportefeuille belegd buiten de eurozone.
Kredietrisico (S5)	Alvorens investeringen aangegaan worden in kredietgevoelige beleggingen wordt de belegging gecontroleerd op haar rating. Voor wat obligatieleningen betreft wordt het kredietrisico gereduceerd door in gespreide portefeuilles te beleggen. Het kredietrisico van 'over the counter'(OTC)-derivaten wordt beperkt doordat er op dagbasis een uitwisseling van onderpand met de tegenpartijen van OTC-derivaten plaatsvindt.
Verzekeringstechnisch risico (S6)	SNP heeft het arbeidsongeschiktheids- en overlijdensrisico herverzekerd. Door toepassing van de Prognosetafel AG2020 met adequate correcties voor ervaringssterfte, is het langlevenrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.
Beleggingsrisico (S10)	Conform het marktrisico wordt dit risico grotendeels tegengegaan door de goede spreiding binnen de portefeuille van het fonds.
Liquiditeitsrisico	Ultimo 2021 zijn er voldoende obligaties die onmiddellijk te gelde kunnen worden gemaakt om een eventuele onvoorziene uitstroom van geldmiddelen te financieren.
ESG risico	SNP beschikt over een MVB-/ESG-beleid waarmee wordt geborgd dat met deze factoren rekening wordt gehouden in het beleggingsbeleid. Een nadere toelichting over het MVB-/ESG-beleid is opgenomen in de paragraaf 'Maatschappelijk verantwoord beleggen' in het hoofdstuk 'Beleggingen' In 2021 heeft SNP, mede in het kader van de uitvoering van de Eigen Risico Beoordeling (ERB), de potentiële impact van klimaatrisico's beoordeeld..

Niet-financiële risico's	Beleid
Uitbestedingsrisico	Het fonds heeft de uitvoering van de pensioenadministratie-activiteiten uitbesteed aan AZL. De vermogensbeheeractiviteiten zijn uitbesteed aan NNIP. Het uitbestedingsrisico wordt beheerst door met deze partijen deugdelijke contracten af te sluiten, waarvan Service Level Agreements (SLA) onderdeel uitmaken. Voornoemde partijen leveren periodiek rapportages over de naleving van de afspraken, zodat het bestuur de opvolging kan monitoren. Deze rapportages, evenals de SLA-afspraken zelf, zijn onderwerp van gesprek tijdens de jaarlijkse formele evaluaties van de dienstverlening met zowel AZL als NNIP. AZL levert daarnaast een ISAE3402- en ISAE3000-rapportage, NNIP een ISAE3402-rapportage. Deze rapportages worden jaarlijks door het bestuur geanalyseerd. Meer informatie over de uitbesteding staat in het hoofdstuk 'Uitbestedingsbeleid' in dit verslag.
Operationele risico's	SNP stelt hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn, op de gebieden zoals interne organisatie, procedure, processen en controles en kwaliteit van de geautomatiseerde systemen. Deze kwaliteitseisen worden periodiek door het bestuur getoetst aan de hand van de (administratieve) kwartaalrapportages, de jaarlijkse ISAE-rapportages en de jaarlijkse formele evaluatiegesprekken met AZL en NNIP. Voor wat de interne operationele risico's betreft heeft SNP adequate procedures ten aanzien van de besluitvormingsprocessen en mandaten vastgelegd in onder meer de statuten. Voor wat de operationele risico's als gevolg van het COVID-19 virus betreft, beschikt SNP over een 'business continuity management plan COVID-19 virus'.
Compliance risico	Het fonds heeft gedetailleerde SLA's afgesproken met haar uitvoerders. Daarnaast heeft het fonds een externe compliance officer aangesteld die onder meer toeziet op de naleving van de gedragscode door het bestuur van het fonds en de leden van de andere fondsorganen.
Reputatierisico	Om dit risico te beperken heeft het fonds een integriteitsbeleid vastgesteld evenals een communicatiebeleid waarin transparante communicatie naar haar belanghebbenden voorop staat. Het bestuur voert jaarlijks een integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uit.
Sponsorrisico	Het bestuur is zich ervan bewust dat SNP voor de financiering van de pensioenregeling grotendeels afhankelijk is van (ontwikkelingen bij) de sponsor. Om de ontwikkelingen aldaar te monitoren informeert de voorzitter van het bestuur voor iedere bestuursvergadering bij de werkgever of er voor SNP relevante ontwikkelingen zijn. Deze worden vervolgens in de bestuursvergadering besproken. In verband met de aanstaande sluiting van de onderneming is SNP einde 2020 een traject gestart ter borging van een toekomstbestendige uitvoering van de pensioenregeling. Naar verwachting zal de uitvoeringsovereenkomst op een nog onbekend moment in de komende jaren worden beëindigd. Het bestuur wil zich hier goed op voorbereiden zodat alsdan adequaat kan worden geacteerd.

Niet-financiële risico's	Beleid
IT-risico	In het IT-beleid geeft het fonds inzicht in het beleid met betrekking tot Informatietechnologie (IT) IT-beveiliging. Omdat de pensioen- en financiële administratie zijn uitbesteed, loopt SNP met name IT-risico's via de administrateur (AZL). AZL rapporteert op kwartaalbasis over de eigen IT-organisatie en daarbij behorende risico's. De IT general controls van AZL zijn onderdeel van de ISAE3402-rapportage. Het bestuur maakt voor het delen van vergaderstukken gebruik van 'cloud computing'. De risico's die hiermee samenhangen zijn gering, omdat het een secundaire opslag betreft, geen deelnemersgegevens worden gedeeld en de toegang tot de gegevens beveiligd is. Daarnaast heeft het bestuur er voor gekozen om een eigen SNP e-mailomgeving in te richten voor de leden van het bestuur en verantwoordingsorgaan van SNP en deze omgeving te scheiden van de e-mailstructuren van de werkgever en/of privé e-mailaccounts. Risico's ten aanzien van cyber security maken onderdeel uit van de integriteitsrisicoanalyse van SNP.
Integriteitsrisico	SNP heeft een integriteitsbeleid en daarnaast een gedragscode, incidentenregeling en klokkenluidersregeling. De compliance officer houdt toezicht op de naleving hiervan. Tevens beschikt het fonds over een compliance charter. Iedere bestuursvergadering wordt besproken of er meldingen in het kader van het integriteitsbeleid zijn. Het bestuur voert bovendien jaarlijks een integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uit.
Juridische risico's	SNP beperkt deze risico's onder meer op de volgende wijzen: 1) AZL is aangesteld als bestuursadviseur en actuarieel adviseur en toetst in dat kader periodiek de fondsdocumenten. Het bestuur beschikt over een controlecyclus voor de fondsdocumenten. 2) Statutair is bepaald dat SNP, onder voorwaarden, de aansprakelijkheidstelling van het bestuur of individuele bestuurders overneemt. 3) Het bestuur ziet erop toe dat besluitvorming consistent verloopt en goed wordt gedocumenteerd. 4) SNP heeft een communicatiebeleidsplan dat onder meer de wettelijk vereiste communicatie omvat. 5) Met alle ingehuurde partijen worden deugdelijke contractuele afspraken gemaakt. Zie verder het uitbestedingsrisico.

SNP heeft een risicomanagementbeleidsplan waarin de financiële en niet-financiële risico's zijn uitgewerkt en geanalyseerd. De risicoanalyse van SNP wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig worden aanvullende beheersmaatregelen genomen. De analyse wordt driejaarlijks opnieuw uitgevoerd.

De sleutelfunctiehouder risicobeheer rapporteert op kwartaalbasis over de ontwikkeling van de risico's en eventuele nieuwe risico's die beoordeeld dienen te worden. Deze risicorapportages worden door het bestuur besproken en het bestuur beoordeelt of nadere maatregelen nodig zijn. Op basis van de risicorapportage over het vierde kwartaal van 2021 zijn de volgende financiële en niet-financiële (sub)risico's als hoogste ingeschat. Daarbij word uitgegaan van de netto scores van de risico's (kans maal impact na toepassing van de beheersmaatregelen):

a. Financiële risico's:
   - Het risico op prijsvolatiliteit (als onderdeel van het marktrisico).
   - Inflatierisico.
   - Renterisico.

b. Niet-financiële risico's:
   - Afhankelijkheid van de werkgever.
   - Reputatierisico.
   - Operationeel risico.

Deze niet-financiële risico's houden vooral verband met de aanstaande sluiting van de werkgever en de gevolgen daarvan voor het pensioenfonds. U leest meer over deze ontwikkelingen in de paragraaf 'De toekomst van SNP'.

De financiële risico's die het fonds loopt in combinatie met het door het fonds gekozen beleid om deze risico's tegen te gaan zijn objectief meetbaar aan de hand van de hoogte van de vereiste dekkingsgraad. Onderstaande VEV risicometer toont aan dat het beleggingsbeleid van het pensioenfonds met een strategisch vereiste dekkingsgraad van 112,5%, een relatief gemiddeld risico kent in vergelijking met andere pensioenfondsen. De onder- en bovengrens in deze grafiek zijn gesteld op respectievelijk 100% en 130% en gebaseerd op de fondsen die AZL in haar portefeuille heeft.

VEV Risicometer

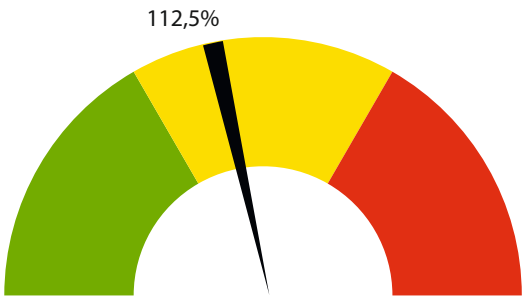

Controle op het gevoerde beleid

Op grond van het nieuw Financieel Toetsingskader (nFTK) moet continu gemonitord en aan de deelnemers gecommuniceerd worden of het gevoerde beleid resulteert in de verwachte doelstellingen. Deze wettelijke verplichting komt tot uitdrukking in de zogeheten 'risicohouding'. De risicohouding van het fonds is de mate waarin het fonds, na overleg met sociale partners en het verantwoordingsorgaan, bereid is beleggingsrisico's te lopen om de doelstellingen van het fonds te realiseren en de mate waarin het fonds beleggingsrisico's kan lopen gegeven de kenmerken van het fonds. De risicohouding wordt verder onderverdeeld in een korte termijn risicohouding en een lange termijn risicohouding.

Korte termijn risicohouding

De korte termijn risicohouding wordt gemeten aan de hand van de vereiste dekkingsgraad met bijbehorende bandbreedtes. Indien op enig moment de feitelijk vereiste dekkingsgraad zich buiten deze bandbreedtes bevindt, is dit een eerste indicatie dat het gevoerde beleid niet in lijn is met de doelstellingen van het fonds. De korte termijn risicohouding houdt in dat het vereist eigen vermogen zich mag bewegen binnen de volgende bandbreedtes: van 2,0%-punt aan de onderkant tot 2,5%-punt aan de bovenkant van het vereist eigen vermogen op basis van de strategische normverdeling. Gedurende 2021 is de feitelijk vereiste dekkingsgraad binnen deze bandbreedtes gebleven en heeft het fonds haar beleid niet hoeven aanpassen. Eind 2021 bedraagt de feitelijk vereiste dekkingsgraad 113,1%.

Korte termijn risicohouding

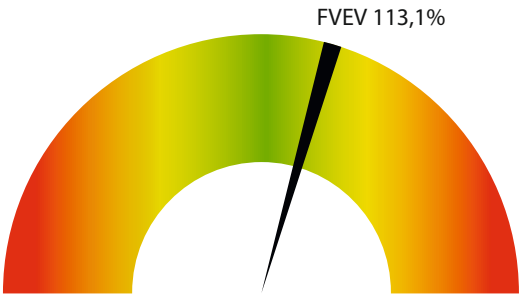

Ondergrens 110,5% Bovengrens 115,0%

Lange termijn risicohouding

De lange termijn risicohouding komt tot uitdrukking in de jaarlijks terugkerende haalbaarheidstoets. De belangrijkste uitkomst waarnaar in de haalbaarheidstoets gekeken wordt, is het pensioenresultaat. Het pensioenresultaat is een maatstaf voor koopkrachtbehoud. De sociale partners hebben een pensioenresultaat en ondergrenzen vanuit verschillende scenario's gedefinieerd die aansluiten op de lange termijn risicohouding van het fonds. Het pensioenresultaat en ondergrenzen zijn door het bestuur in overleg met de sociale partners vastgesteld en vastgelegd in de ABTN vanuit de volgende drie situaties:

- De situatie dat het fonds precies beschikt over het vereist eigen vermogen.
- De situatie dat het fonds precies beschikt over de feitelijke dekkingsgraad.
- De situatie van een slechtweerscenario van de feitelijke dekkingsgraad.

In 2015 heeft het fonds aan deze wettelijke verplichting voldaan via de aanvangshaalbaarheidstoets. Dit heeft geleid tot een pensioenresultaat van 99% vanuit de situatie dat aan de feitelijke dekkingsgraad wordt voldaan. Tevens is met behulp van de aanvangshaalbaarheidstoets getoetst dat het premiebeleid realistisch en haalbaar is.

In 2021 heeft SNP de jaarlijkse haalbaarheidstoets uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat de resulterende pensioenresultaten voldoen aan de in het kader van de risicohouding vastgestelde ondergrenzen en maximale afwijking. De resultaten van deze haalbaarheidstoets zijn namelijk als volgt:

1. Het verwachte pensioenresultaat komt uit op 97,8% als gestart wordt op de feitelijke dekkingsgraad. Dit is boven de gekozen ondergrens van 90%.
2. Het verwachte pensioenresultaat in een slecht weer scenario komt uit op 87,9% als gestart wordt op de feitelijke dekkingsgraad. De afwijking in het slechtweer scenario ten opzichte van de mediaan bedraagt over het geheel 10,2% hetgeen lager is dan de maximale door het bestuur en de sociale partners vastgestelde toegestane afwijking van 23,0%.

Inrichting risicobeheerfunctie en de Eigen Risico Beoordeling (ERB)

Zoals eerder vermeld heeft SNP de heer M. Smits benoemd tot sleutelfunctiehouder risicobeheer (de risicobeheerfunctie). De risicobeheerfunctie beoordeelt, monitort en rapporteert over het risicobeheersysteem. Daarnaast heeft de risicobeheerfunctie een initiërende en adviserende rol bij het vormgeven van het risicobeheer. Dit bevordert de integratie van het risicobeheer in de organisatiestructuur en besluitvormingsprocessen van het fonds. De heer Smits rapporteert op kwartaalbasis over de ontwikkeling van de door SNP gedefinieerde risico's en over eventuele nieuwe risico's. Daarbij doet hij aanbevelingen voor eventuele aanvullende beheersmaatregelen aan het bestuur. Daarnaast geeft hij een risico-opinie bij onderwerpen die ter besluitvorming aan het bestuur worden voorgelegd.

Het fonds heeft in 2021 een Eigen Risico Beoordeling (ERB) opgesteld, conform de IORP II richtlijnen. Hiermee krijgt het fonds nog beter zicht op de risico's waaraan het wordt blootgesteld en wordt tevens de effectiviteit van het risicobeheer en de beheersingsmaatregelen beoordeeld. In de ERB is de volgende centrale vraag onderzocht: Wat zijn de risico's die een toekomstige collectieve waardeoverdracht naar een andere pensioenuitvoerder kunnen bemoeilijken? Deze centrale vraag is onderzocht op basis van de volgende vijf risicoscenario's:

1. Een collectieve waardeoverdracht wordt bemoeilijkt doordat de dekkingsgraad aanzienlijk daalt. Daarbij is onder meer gekeken naar ESG-risico's, de COVID-19 pandemie, financiële en niet-financiële risico's.
2. Een collectieve waardeoverdracht wordt bemoeilijkt doordat er geen geschikte uitvoerders in de markt zijn.
3. Een collectieve waardeoverdracht wordt bemoeilijkt doordat geen adequate afspraken met de werkgever kunnen worden gemaakt.
4. Een collectieve waardeoverdracht wordt bemoeilijkt doordat de harmonisering van de pensioenregelingen niet succesvol kan worden doorgevoerd.
5. Een collectieve waardeoverdracht wordt vertraagd of kan geen doorgang vinden doordat DNB geen goedkeuring verleent.

Het bestuur heeft beoordeeld welke beheersmaatregelen ten aanzien van deze risicoscenario's zijn ingericht, hoe groot de risico's met inachtneming van deze maatregelen zijn en of verdere mitigering wenselijk is.

Organisatie pensioenfonds

Bestuur

Het bestuur van SNP is paritair samengesteld en bestaat uit 6 personen. Daarvan zijn 3 bestuurders van werkgeverszijde, 2 van werknemerszijde en 1 vertegenwoordiger namens pensioengerechtigden. In het verslagjaar was de heer W. Smink voorzitter van het bestuur. Hij vormde samen met de heer H. Elzenga, als secretaris, het dagelijks bestuur van SNP.

Einde 2021 was de bestuurssamenstelling als volgt:

Werkgeversvertegenwoordigers	De heer W. Smink (voorzitter) De heer R. Viring De heer M. Smits
Werknemersvertegenwoordigers	De heer E. Tammens De heer H. Stevelmans
Vertegenwoordiger van pensioengerechtigden	De heer H. Elzenga (secretaris) Mevrouw W. Tingelaar, aspirant lid

Bestuurscommissie Vermogensbeheer (BCV)

Het pensioenfonds kent een BCV met als doel het bestuur te adviseren over het beleggingsbeleid en om de activiteiten van de fiduciair vermogensbeheerder te controleren en monitoren.

De BCV was einde 2021 als volgt samengesteld:

- De heer M. Euverman (voorzitter)
- De heer W. Smink
- De heer H. Elzenga
- De heer E. Tammens (toehoorder namens het bestuur)

De heer M. Euverman is door het bestuur aangesteld als externe voorzitter van de BCV. De heer Euverman is in dienst van Sprenkels & Verschuren.

De regels omtrent de werkwijze, samentelling, taken en bevoegdheden van de BCV zijn vastgelegd in het Reglement BCV.

Bestuurscommissie Pensioen- en Risicomanagement (BCPR)
De BCPR verricht operationele werkzaamheden ter ondersteuning en advisering van het bestuur. De taken van de BCPR omvatten onder meer het bijhouden van relevante wet- en regelgeving, het zijn van aanspreekpunt voor en monitoren van de werkzaamheden van de administrateur (pensioenbeheer), het jaarwerk, actuariële zaken en herverzekering, IT, privacybeleid en 1e lijns werkzaamheden op het gebied van risicomanagement.

De BCPR was einde 2021 als volgt samengesteld:
- De heer H. Stevelmans (voorzitter)
- De heer W. Smink

Daarnaast neemt de heer M. Smits als sleutelfunctiehouder risicobeheer deel aan de vergaderingen van de BCPR.

De regels omtrent de werkwijze, samentelling, taken en bevoegdheden van de BCPR zijn vastgelegd in het Reglement BCPR.

Sleutelfuncties
SNP heeft de volgende sleutelfunctiehouders aangewezen:
- De heer J. Schilder is houder van de actuariële functie. De heer Schilder is tevens certificerend actuaris van SNP.
- De heer R. Viring is houder van de interne audit functie. InAudit is aangesteld voor het verrichten van vervullende werkzaamheden ten behoeve van de interne audit functie. Deze vervullende werkzaamheden worden uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de heer R. Viring.
- De heer M. Smits is houder en vervuller van de risicobeheerfunctie.

Visitatiecommissie
Het intern toezicht van het fonds wordt uitgeoefend door een visitatiecommissie. De taken en bevoegdheden van dit orgaan evenals de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgesteld in de statuten van het fonds en het Reglement Intern Toezicht.

De visitatie over het verslagjaar is in 2022 uitgevoerd. De visitatiecommissie bestond uit de volgende leden:
- Mevrouw H. Polee (voorzitter)
- De heer R. Kragten
- Mevrouw M. Simons

In dit verslag is een samenvatting van het rapport van de visitatiecommissie opgenomen.

Verantwoordingsorgaan
Het bestuur heeft een verantwoordingsorgaan ingesteld dat voldoet aan de Pensioenwet. De taken en bevoegdheden van dit orgaan evenals de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgelegd in de statuten en het Reglement Verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan bestond in het verslagjaar uit 4 personen. Daarvan vertegenwoordigt 1 lid de werkgever, 1 lid de werknemers en 2 leden de pensioengerechtigden.

Het oordeel van het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid in 2021 is opgenomen in het bestuursverslag.

Einde 2021 was het verantwoordingsorgaan als volgt samengesteld:

Vertegenwoordiger van werkgever	De heer R. Bruinier (voorzitter)
Vertegenwoordiger van de deelnemers	De heer T. Emmelkamp
Vertegenwoordigers van pensioengerechtigden	De heer T. Afman (secretaris, plaatsvervangend voorzitter)
	De heer H. Drent.

Compliance officer

Compliance-i-Consultancy is aangesteld als externe compliance officer van SNP.

Uitbestede werkzaamheden

Administratie

Als administrateur voor het pensioenfonds zorgt AZL N.V (verder: AZL) voor de pensioen- en deelnemersadministratie, de financiële administratie en de jaarverslaglegging.

Fiduciair vermogensbeheer

De fiduciaire advisering vond in het verslagjaar plaats op basis van de fiduciair vermogensbeheerovereenkomst met Nationale Nederlanden Investment Partners (NNIP). Aan deze overeenkomst zijn de beleggingsrichtlijnen gehecht.

Advisering

Het bestuur heeft de bestuursadvisering en -ondersteuning belegd bij AZL. In het verslagjaar zijn de adviserende en uitvoerende actuariële werkzaamheden eveneens uitgevoerd door AZL. Ook heeft SNP een communicatieadviseur van AZL aangesteld.

Accountant en certificering

De controle van de jaarrekening is toevertrouwd aan Mazars. De actuariële certificering is belegd bij Willis Towers Watson.

Organogram

De organisatie van SNP ziet er schematisch als volgt uit:

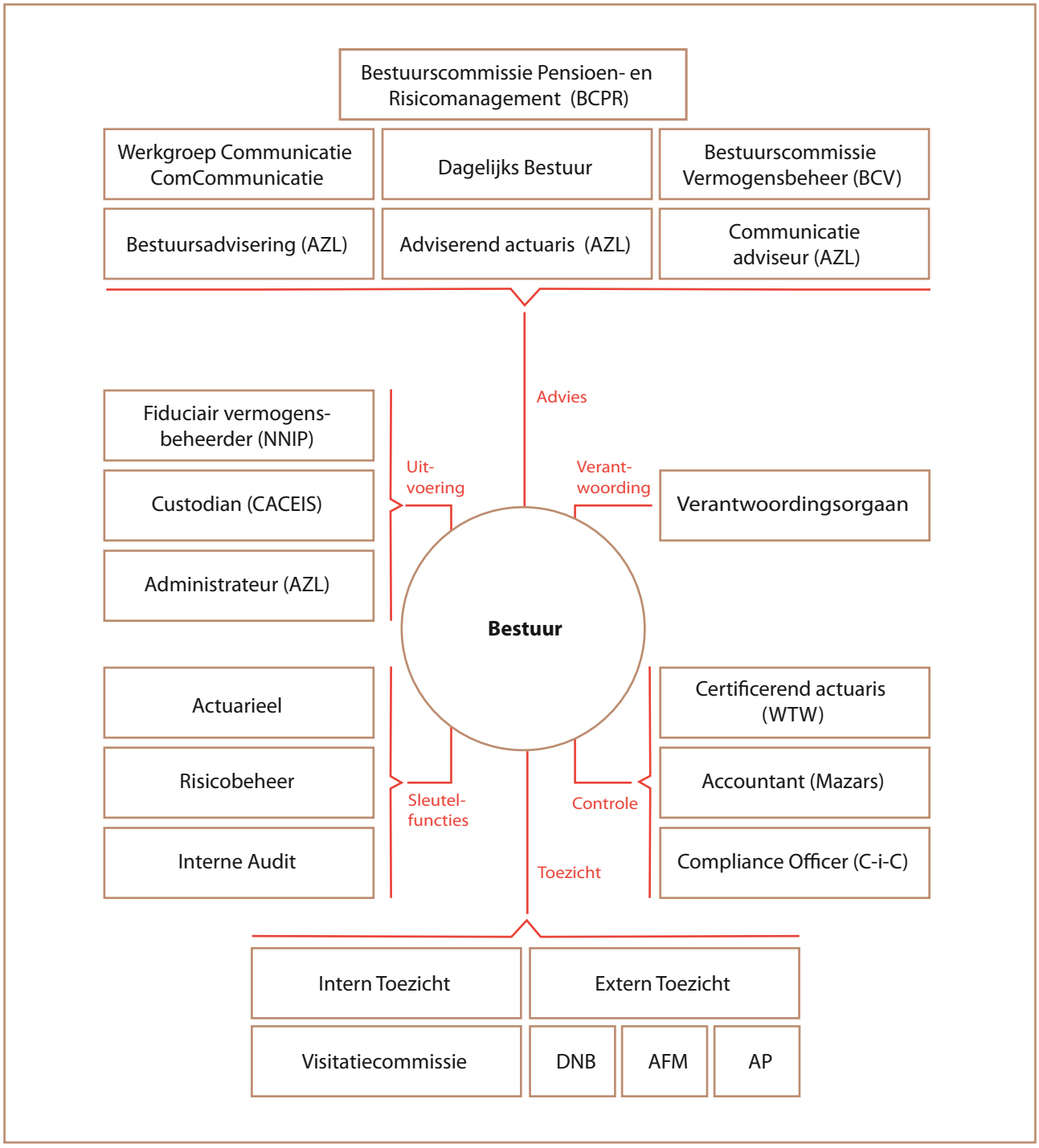

Toekomstparagraaf

Toekomst SNP en harmonisering pensioenregelingen

In het bestuursverslag wordt in de paragraaf 'De toekomst van SNP' toegelicht welke ontwikkelingen zich in 2021 hebben voorgedaan ten aanzien van het toekomstonderzoek, de harmonisering van de pensioenregelingen en de borging van de bestuurlijke continuïteit. Dit traject is ook in 2022 het belangrijkste focuspunt voor het pensioenfonds.

SNP heeft geïnventariseerd wat de gevolgen van de sluiting van BAT Niemeyer voor het pensioenfonds zijn en welke risico's SNP en de belanghebbenden daardoor lopen. Het pensioenfonds heeft in dat kader in 2021 het initiatief genomen om met de werkgever in overleg te treden over de beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst met als doel tot adequate afspraken te komen die recht doen aan de bestaande verplichtingen van de werkgever, bijvoorbeeld als het gaat om het aanvullen van tekorten en het vergoeden van kosten. Op initiatief van het fonds zijn in maart 2022 gesprekken met de werkgever gestart. Ten tijde van vaststelling van dit jaarverslag hebben de besprekingen nog niet tot overeenstemming geleid. Partijen hebben moeten vaststellen dat de standpunten over de financiële bijdrage van de werkgever te ver uiteen liggen. Het contact tussen werkgever en fonds blijft in stand met als doel om tot gezamenlijke afspraken te komen over beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst. De belanghebbenden van SNP worden periodiek geïnformeerd over de status.

SNP heeft in de eerste helft van 2022 de besluitvorming ten aanzien van de harmonisering van de pensioenregelingen afgerond. Op 15 april 2022 is het definitieve besluit genomen tot het, op verzoek van de werkgever, vereenvoudigen van de door SNP uitgevoerde pensioenregelingen. Dit betekent dat pensioenen die zijn opgebouwd in Pensioenreglement 1985, Pensioenreglement 1986, Prepensioenregeling, Basisregeling 2001 en Pensioenreglement-I middels een interne collectieve waardeoverdracht worden overgedragen naar Pensioenreglement-II. Als gevolg daarvan zal onder meer de pensioenleeftijd voor de levenslange pensioenen worden verhoogd naar 67 jaar (de in Pensioenreglement-II reeds bestaande pensioenleeftijd) en worden diverse pensioensoorten omgezet naar pensioensoorten in Pensioenreglement-II. De (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden worden in het najaar van 2022 geïnformeerd over de persoonlijke gevolgen van de harmonisering van de pensioenregelingen. SNP zal daarbij de wettelijk voorgeschreven bezwaarprocedure in acht nemen.

Het besluit tot harmonisering is een voorgenomen besluit tot het moment dat DNB aangeeft geen bezwaar te hebben tegen de interne collectieve waardeoverdracht. De formele melding van de voorgenomen interne collectieve waardeoverdracht is op 6 mei 2022 bij DNB ingediend.

Nieuw Pensioenstelsel

De concept Wet toekomst pensioenen is einde maart 2022 naar de Tweede Kamer gestuurd en gepubliceerd. Het is de verwachting dat de Wet toekomst pensioenen per 1 januari 2023 in werking zal treden. Gezien de ontwikkelingen ten aanzien van de toekomst van SNP verwacht het bestuur niet dat SNP als zelfstandig pensioenfonds een pensioenregeling onder het nieuw pensioenstelsel zal gaan uitvoeren. De ontwikkelingen ten aanzien van het nieuw pensioenstelsel en de mogelijkheden die dit biedt kunnen echter wel relevant zijn voor de besluiten die worden genomen ten aanzien van een toekomstige collectieve waardeoverdracht naar een andere pensioenuitvoerder. De ontwikkelingen ten aanzien van het nieuw pensioenstelsel zullen de komende jaren daarom onderdeel uitmaken van het toekomsttraject dat SNP is opgestart.

Oorlog in Oekraïne

Einde februari 2022 heeft Rusland een invasie ondernomen in Oekraïne. Dit heeft geleid tot een groot pakket aan internationale, economische en politieke sancties richting Rusland. SNP heeft op basis van deze situatie de volgende acties ondernomen:

- De herziene sanctielijsten zijn verwerkt door de administrateur in het kader van de uitvoering van het pensioenbeheer.
- De fiduciair vermogensbeheerder heeft de herziene sanctielijsten verwerkt om te borgen dat deze sanctielijsten in de uitvoering van het vermogensbeheer worden opgevolgd. Dat betekent dat niet belegd mag worden in partijen die op de sanctielijsten zijn geplaatst.
- SNP heeft een standpunt ingenomen over de beleggingen in Russische staatsobligaties en in Russische bedrijven die op dat moment niet op sanctielijsten waren geplaatst.

Verantwoordingsorgaan

Oordeel Verantwoordingsorgaan en overzicht 2021

Oordeelvorming

Het Verantwoordingsorgaan (VO) richt zich bij het vormen van een oordeel op het door het bestuur gevoerde beleid of vastgestelde beleidsvoornemens en de belangenafwegingen die hierover binnen het bestuur plaats vindt.
De door sociale partners in de pensioenovereenkomst vastgelegde inhoudelijke pensioenafspraken, inclusief de daarbij afgewogen belangen, maken geen onderdeel uit van het vormen van het oordeel van het VO.

Het Verantwoordingsorgaan heeft zich een oordeel kunnen vormen aan de hand van:
- De periodiek verstrekte c.q. beschikbaar gestelde informatie over de financiële ontwikkeling van het fonds.
- De notulen en rapporten van de bestuursvergaderingen.
- Het concept jaarverslag en de concept jaarrekening.
- De concept rapporten van de interne (AZL) en externe actuaris (Willis Towers Watson).
- Het concept accountantsverslag (Mazars).
- Het rapport van de visitatiecommissie (VCHolland).
- Het VO heeft via de "SNP Box" tevens online inzicht in alle relevante bestuursdocumenten.

Bijeenkomsten en overleg

Het Verantwoordingsorgaan kwam in 2021 twee keer bijeen en overlegde tweemaal met het bestuur van het Pensioenfonds. Tevens is met het bestuur deelgenomen aan een awareness sessie over cybersecurity. Voor de vergaderingen over de toekomst van het fonds is het VO door het bestuur uitgenodigd voor de in het begin van het jaar gehouden bijeenkomsten. Als gevolg van de corona epidemie zijn de vergaderingen en bijeenkomsten met het bestuur en van het VO zoveel mogelijk digitaal gehouden. Helaas doet deze vorm wel enige afbreuk aan de interactie en betrokkenheid.
Door de themabijeenkomsten is het Verantwoordingsorgaan op de hoogte gehouden van ontwikkelingen op het gebied van:
- De nieuwe wet toekomst pensioenen (WTP).
- Eigen Risico Beoordeling (EBR).

Het overleg met het bestuur verliep constructief. Het VO vroeg om uitleg wanneer dat nodig was en het bestuur was telkens bereid om nadere toelichting te geven
Het VO hecht groot belang aan openheid, duidelijkheid en een transparante belangenafweging.

Uitgebrachte adviezen

Het Verantwoordingsorgaan werd viermaal om advies gevraagd. De adviesaanvragen gingen vergezeld van een toelichting waarin de overwegingen voor het voorgenomen bestuursbesluit werden uiteengezet. In sommige gevallen werd het VO al bij de besluitvorming betrokken. Een advies van het VO kan naast het advies, bestaan uit vragen, opmerkingen en aandachtspunten waar door het bestuur op wordt gereageerd.

Het VO bracht op alle aanvragen een positief advies uit over de volgende onderwerpen:
- Het communicatiebeleidsplan editie 2020-2022, editie 2021 en update juni 2021.
- Wijziging van het beloningsbeleid.
- Samenstelling van de Visitatiecommissie 2021.
- De pensioenpremie 2022.

Samenstelling van het Verantwoordingsorgaan

Mevrouw W. Tingelaar, voorheen plaatsvervangend bestuurslid, is als gevolg van de statutenwijziging in het kader van de toekomst van het fonds, benoemd tot aspirant lid voor de groep pensioengerechtigden in het bestuur.
Met het oog op de toekomst van het fonds heeft het bestuur de huidige bestuursleden en VO leden gevraagd of ze bereid zijn beschikbaar te blijven na de beëindiging van hun arbeidsovereenkomst c.q. sluiting van de fabriek. Allen hebben dit toegezegd.

Oordeel over het beleid en de uitvoering van het beleid 2021

Alle eigen bevindingen, de bevindingen van de actuarissen de accountant en de Visitatiecommissie in overweging nemende, oordeelt het verantwoordingsorgaan positief over het handelen van het bestuur inzake het gevoerde beleid, de gemaakte beleidskeuzes en de naleving van principes voor goed pensioenfondsbestuur.
Het positieve advies op alle adviesaanvragen geeft al aan dat het bestuur, naar het oordeel van het Verantwoordingsorgaan, een goed beleid heeft gevoerd en beleidskeuzes heeft gemaakt die op evenwichtige wijze recht doen aan de betrokken belanghebbenden.

Aandachtspunten en Vooruitblik 2022

Het Verantwoordingsorgaan vraagt de (blijvende) aandacht van het bestuur voor:
- Een evenwichtige belangenafweging bij de keuze uit het onderzoek naar de toekomst van het SNP met de harmonisatie van de pensioenregelingen en de beëindigingovereenkomst, waarbij het streven is dat zo veel mogelijk voorkomen wordt, dat de financiële gevolgen op het fonds worden afgewenteld.
- Het compenseren van de negatieve gevolgen voor het fonds door toepassing van de premiesystematiek op basis van gedempte premie.
- De mate van renteafdekking als gevolg van de rente ontwikkelingen op de kapitaalmarkt.
- Het blijvend indexeren van de pensioenen.
- Heldere en duidelijke communicatie gericht op de doelgroep met gebruik van de moderne communicatie media met name ten aanzien van de harmonisatie van de pensioenregelingen en de toekomst van het fonds.

Een fundamentele ontwikkeling op pensioengebied is de nieuwe wet toekomst pensioenen (WTP) en de gevolgen daarvan voor de pensioenfondsen. Alhoewel er inmiddels meer duidelijk is geworden over het nieuwe stelsel, is gebleken dat de overgang een complexe operatie zal worden en de uitvoering daarvan enige jaren in beslag zal nemen. Naarmate de tijd verstrijkt wordt het steeds duidelijker wat de gevolgen zullen zijn. Het Verantwoordingsorgaan blijft de ontwikkelingen en de gevolgen daarvan, met name in verband met de toekomst van het fonds, op de voet volgen.

R. W. Bruinier (voorzitter)
T.A.A. Afman (secretaris)
H.R.D. Drent
T.B. Emmelkamp

Mei 2022.

Reactie van het bestuur

Het bestuur heeft met belangstelling kennis genomen van het oordeel en de aandachtspunten van het verantwoordingsorgaan over haar handelen ten aanzien van het gevoerde beleid en over beleidskeuzes voor de toekomst en kan zich hierin vinden. Het bestuur constateert met tevredenheid dat het verantwoordingsorgaan een positief oordeel heeft gegeven en zal in 2022 aandacht (blijven) besteden aan de opvolging van de door het verantwoordingsorgaan aangegeven aandachtspunten.

Het bestuur dankt het verantwoordingsorgaan voor haar werkzaamheden in 2021 en ziet uit naar de voortzetting van de goede en constructieve samenwerking in de komende jaren.

Visitatiecommissie

Bevindingen Visitatiecommissie 2021

1. Inleiding

Het bestuur van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds (hierna: Fonds) heeft VCHolland en daarmee de leden van de visitatiecommissie (hierna: VC), na advies van het Verantwoordingsorgaan (hierna: VO) van het Fonds, de opdracht gegeven tot de uitvoering van een visitatie bij het Fonds.
De VC heeft tot (wettelijke) taak toezicht te houden op (de totstandkoming van) het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het Fonds. Binnen dit kader vormt de VC zich een beeld van de wijze waarop het Fonds de Code Pensioenfondsen naleeft. De VC is ten minste belast met het toezien op een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur en legt verantwoording af over de uitvoering van de taken aan het VO en de werkgever, en in het jaarverslag.
Het intern toezicht vervult zijn taak zodanig dat het bijdraagt aan het effectief en slagvaardig functioneren van het Fonds en aan een beheerste en integere bedrijfsvoering.
VCHolland heeft voor de uitvoering van visitaties een werkwijze ontwikkeld die uiteindelijk uitmondt in een rapportage over de bevindingen en het oordeel van de VC. De visitatie strekte zich uit tot de op 7 april 2022 beschikbare informatie over de periode tot ultimo 2021.

2. Oordeel/Bevindingen

Samenvattend oordeel:
De VC is van oordeel dat het Fonds in 2021 in algemene zin heeft voldaan aan een adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging. Het Fonds voert een consistent beleid en hanteert een bestendige gedragslijn. Het Fonds beschikt over een toereikende governancestructuur. Er is sprake van een effectief en slagvaardig optreden van het bestuur en een beheerste en integere bedrijfsvoering.

Samenvattend oordeel Code Pensioenfondsen
De Code Pensioenfondsen is ingedeeld in acht hoofdthema's. In de hierna opgenomen tabel wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze deze hoofdthema's zich verhouden tot de onderwerpen waarop de VC haar toezicht heeft gericht.

De VC heeft kennisgenomen van de eigen beoordeling van het Fonds met betrekking tot de naleving van de Code. Deze is naar het oordeel van de VC voldoende. De rapportage en uitleg van de uitzonderingen en de onderwerpen waarover het Fonds wettelijk of volgens de Code is gehouden te rapporteren, is toereikend. De VC merkt op dat beoordeling of goedkeuring van het jaarverslag 2021 niet tot haar mandaat heeft behoord.

	Functioneren VC	Algemeen, opvolging aanbevelingen	Governance	Geschiktheid	Beleggingen	Risico's	Communicatie
Vertrouwen waarmaken		2, 5	1, 3, 4, 5, 9		6, 7	8	
Verantwoordelijkheid nemen			10, 11, 12, 13, 14			12	
Integer handelen		22	15, 16, 17, 18, 19, 20, 21				
Kwaliteit nastreven	28		23, 24, 25	26, 27, 28, 29, 30			
Zorgvuldig benoemen			34, 39, 40	31, 32, 33, 35, 36, 37, 38			
Gepast belonen			41, 42, 43, 44, 45				
Toezicht houden en inspraak waarborgen	46, 48	47, 50	51, 52, 53, 54, 55, 56, 57				
Transparantie bevorderen		58, 59, 61, 62, 64	65		62		60, 61, 63

De gerapporteerde uitzonderingen zien op het hoofdthema zorgvuldig benoemen en de belangrijkste aanbevelingen van de VC zien op het hoofdthema Beleggingen. Naar het oordeel van de VC zijn de gerapporteerde uitzonderingen en de onderstaand gerapporteerde bevindingen niet van zodanige aard dat hiermee in materiële zin inbreuk wordt gemaakt op het naleven van genoemde hoofdthema's.

a. Opvolging bevindingen en aanbevelingen

Het Fond heeft een adequaat proces de opvolging, prioriteitstelling, implementatie en de vastlegging van aanbevelingen van onder andere VC, accountant, actuaris en SFH's. Per aanbeveling wordt onderbouwd of en zo ja hoe de aanbeveling wordt opgevolgd. Het overzicht met aanbevelingen wordt voor iedere bestuursvergadering geagendeerd.

b. Algemene gang van zaken

Het Fonds hanteert een bestendige gedragslijn bij het volgen van ontwikkelingen en heeft een robuust proces voor implementatie in de fondsdocumentatie. Voor de actualisatie van de fondsdocumenten hanteert het Fonds een periodieke controlecyclus, die in 2021 is geactualiseerd in verband met de beperkte toekomst van het Fonds. De financiële ontwikkelingen worden op de voet gevolgd en waar nodig onderneemt het Fonds tijdig actie. In 2021 is het toekomstonderzoek door het Fonds voortgezet en heeft een dry run plaatsgevonden waarin het bestuur op een overgang naar APF of buy out door verzekeraar heeft gefocust om de mogelijke consequenties van een dergelijke overgang in kaart te brengen. Definitieve besluitvorming door het Fonds over de meest optimale toekomstoptie was in 2021 nog niet aan de orde, ondanks de verkregen duidelijkheid over de sluiting van de fabriek in Nederland. Vooruitlopend op een eventuele overgang naar een andere uitvoerder heeft het Fonds voorbereidingen getroffen tot harmonisering

van de pensioenregelingen, welke eind 2022 zal plaatsvinden. De VC is van mening dat het Fonds voldoende actie onderneemt om zicht te houden op de toekomstbestendigheid van het Fonds. De resultaten van de haalbaarheidstoets bleven binnen de gestelde bandbreedtes zodat geen overleg met sociale partners nodig was. De VC deelt de mening van het Fonds dat voldaan wordt aan de normen betreffende risicohouding, beleidsuitgangspunten en haalbaarheidstoets en het een adequaat proces heeft om de naleving van de Code Pensioenfondsen te toetsen, afwijkingen uit te leggen en over de verplichte onderwerpen te rapporteren.

c. Governance

De VC volgt de mening van het Fonds dat goed bestuur gewaarborgd is en sprake is van een heldere taakverdeling en gedocumenteerde beleids- en verantwoordingscyclus. Er is sprake van een bestendige gedragslijn. In verband met de ontwikkelingen bij de werkgever heeft het Fonds de nodige aandacht besteed aan de continuïteit van de bemensing van de fondsorganen hetgeen tot aanpassing van de statuten heeft geleid om onwenselijke gevolge te mitigeren. Door het Fonds wordt veel aandacht besteed aan de evenwichtige uitwerking voor belanghebbenden van voorgenomen besluiten, hetgeen in voorleggers en notulen adequaat naar voren komt. Bij het Fonds is sprake van een zodanige inrichting van de organisatie en de bedrijfsprocessen dat een beheerste en integere bedrijfsvoering is gewaarborgd. In de inrichting van de organisatie is in de visitatieperiode geen wijziging aangebracht. De wijze waarop door het Fonds met het VO wordt omgegaan is goed en geeft de VC geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Het VO wordt adequaat geïnformeerd en betrokken bij de ontwikkelingen en besluitvorming. Aan de normen inzake uitbesteding voldoet het Fonds.

d. Geschiktheid

Het Fonds beschikt over een geschiktheidsplan, waarin de eisen ten aanzien van deskundigheid, competenties en professioneel gedrag zijn opgenomen. Periodiek wordt getoetst of aan deze eisen wordt voldaan. Tijdens de zelfevaluatie wordt tevens aandacht besteed aan de dynamiek aan de bestuurstafel. Het VO heeft ook eisen opgesteld ten aanzien van de geschiktheid en voert jaarlijks een zelfevaluatie uit. Het Fonds biedt voldoende ruimte voor het volgen van opleidingen en trainingen, naast de themasessies die worden georganiseerd voor bestuur en VO in het kader van permanente educatie. Het Fonds heeft aandacht voor de continuïteit van de besturing van het Fonds, in het bijzonder nu de werkgever zijn onderneming zal gaan sluiten. Het bestuur heeft maatregelen getroffen om het Fonds te kunnen blijven besturen tot en met de voorgenomen collectieve waardeoverdracht naar een andere uitvoerder en liquidatie van het Fonds; de zittende bestuurders en leden van het VO hebben zich bereid verklaard tot het einde aan te blijven. Dit heeft wel als gevolg dat het Fonds slechts beperkt zal blijven voldoen aan de diversiteitseisen; dit wordt in het jaarverslag toegelicht. Het tijdsbeslag blijft een punt van aandacht, maar men kan de rol nog steeds naar behoren vervullen.

e. Beleggingen

De VC volgt het Fonds in het oordeel dat het voldoet aan de normen met betrekking tot de totstandkoming van de beleggingsstrategie en de invulling daarvan, op een verantwoorde manier uitvoering geeft aan het beleggingsproces en voldoet aan de norm met betrekking tot MVB-beleid. Op basis van een strategische asset allocatie studie wordt jaarlijks een beleggingsplan vastgesteld.
De VC volgt de mening van het Fonds dat het de verantwoordelijkheid voor de uitbestede activiteiten op het gebied van vermogensbeheer kan dragen. Wel doet de VC een aanbeveling gericht op een meer zelfstandige beoordeling van de uitbestedingsketen. De monitoring van de uitkomsten van het beleggingsproces door bespreking van periodieke rapportages is daarbij adequaat en aan de normen voor externe toetsing wordt voldaan.

f. Risico's

Het Fonds beschikt over een adequaat beleid ten aanzien van integraal risicomanagement, dat ook daadwerkelijk wordt ingevuld en opgevolgd. Tijdens de visitatie heeft het Fonds aangegeven de volgende risico's als de belangrijkste te zien: afhankelijkheid van de sponsor wegens aanstaande sluiting van de onderneming; de governance van het Fonds in termen van de continuïteit van bestuur en VO; en de hoge kosten per deelnemer. Daarnaast heeft het bestuur aangegeven de inrichting van de drie sleutelfuncties positief te beoordelen. Het zet aan tot een gestructureerde manier van werken. Aanbevelingen van de sleutelfuncties worden tijdig opgevolgd; van materiële bevindingen was in 2021 geen sprake.

Het Fonds beschikt naast het uitbestedingsbeleid ook over een uitbestedings- en contractenregister, waarin ook onderuitbestedingen zijn opgenomen. Met de uitbestedingspartijen worden jaarlijks evaluatiegesprekken gevoerd.
In 2021 is de eerste ERB uitgevoerd; enkele aandachtspunten zijn geformuleerd.
Begin 2022 is –conform de aanbeveling bij de vorige visitatie– een overkoepelend Integriteitsbeleid vastgesteld, dat een compleet en gestructureerd overzicht geeft van de verschillende aspecten van integriteit. In april 2021 is de SIRA geactualiseerd, waaruit is gebleken dat de meeste risico's effectief beheerst worden en het netto risico valt binnen de tolerantiegrenzen van het bestuur. Het Fonds toetst ook jaarlijks of de regels en richtlijnen van de uitbestedingspartijen ten aanzien van integriteit voldoen aan de eisen die het Fonds stelt.
Het Fonds heeft in 2020 eigen IT-beleid vastgesteld, dat voldoet aan de daaraan te stellen eisen. In 2021 is in de SIRA expliciete aandacht besteed aan het risico op cybercrime, mede gezien de ontwikkelingen t.a.v. COVID-19 en het toenemend risico op cybercrime. Daarnaast heeft de compliance officer in december 2021 een awareness-sessie over dit onderwerp georganiseerd voor het bestuur en VO.
In 2021 zijn er geen IT-incidenten geweest met materiële impact voor het Fonds. Ook uit de jaarlijkse privacy-rapportage door AZL aan het Fonds zijn geen onregelmatigheden gebleken. In 2021 is een interne audit naar de datakwaliteit uitgevoerd. Hieruit zijn geen materiële bevindingen naar voren gekomen.

g. Communicatie

Het Fonds heeft een communicatiebeleidsplan met een looptijd van drie jaar, dat jaarlijks in een concreet jaarplan met speerpunten en begroting wordt uitgewerkt. Een apart communicatieplan is opgesteld naar aanleiding van het beperkte toekomstperspectief van het Fonds en de daarmee samenhangende harmonisatie van de pensioenregelingen. De VC volgt het Fonds in het oordeel dat het communicatiebeleid van het Fonds adequaat is en aan alle ter zake te stellen normen voldoet. Op de website van het Fonds wordt de verplichte informatie volgens het pensioen 1-2-3 principe verstrekt en alle voorgeschreven informatie is op de website ontsloten, waarbij het Fonds actief beleid voert met betrekking tot behoud van actualiteit en conformiteit met wet- en regelgeving. De verstrekte informatie is correct, volledig en evenwichtig.

De visitatiecommissie
Rob Kragten
Herma Polee
Mariëtte Simons

Reactie van het bestuur

Bevindingen visitatierapport 2021

Het bestuur is de visitatiecommissie erkentelijk voor het uitgevoerde onderzoek en het positieve rapport. Intern onderzoek door onafhankelijke deskundigen levert naar de mening van het bestuur een meerwaarde op binnen de fondsorganisatie. Ook is het bestuur het verantwoordingsorgaan erkentelijk voor de deelname aan de bespreking die met de visitatiecommissie heeft plaatsgevonden. Het bestuur zal de gegeven aanbeveling zorgvuldig in overweging nemen en bespreken met het verantwoordingsorgaan. In het volgende jaarverslag zal over de opvolging van de aanbeveling worden gerapporteerd.

Opvolging bevindingen visitatierapport 2020

In 2021 heeft de visitatiecommissie een visitatie uitgevoerd over het jaar 2020. De samenvatting van het visitatierapport was opgenomen in het bestuursverslag 2020.

Het bestuur heeft op de volgende wijze opvolging gegevens aan d aanbevelingen van de visitatiecommissie:

- In notulen van bestuursvergaderingen wordt nog explicieter vastgelegd op welke wijze de aanbevelingen van de visitatiecommissie worden opgevolgd. Daarnaast wordt in notulen van de BCPR vergaderingen duidelijker vastgelegd met welke intentie de BCPR werkzaamheden uitvoert, zoals uit hoofde van een operationeel mandaat of ter advisering aan het bestuur.
- Het beleid inzake maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) is in 2021 herijkt, daarbij zijn financiële risico's beoordeeld en afgewogen. Als onderdeel van de herijking is gecontroleerd of dit tot wijziging in fondsdocumenten zou moeten leiden en of fondsdocumenten ten aanzien van dit onderwerp consistent zijn. Voorts is het MVB-beleid op de website gepubliceerd en is over dit onderwerp gecommuniceerd in het kader van de implementatie van de SFDR.
- De dienstverlening van de fiduciair vermogensbeheerder (NNIP) wordt jaarlijks geëvalueerd. Dut gebeurt aan de hand van vooraf vastgestelde criteria. De performance is daar onderdeel van. Daarnaast is beoordeeld of er afhankelijkheidsrisico's zijn van NNIP ten opzichte van Altis (manager selectie). SNP vond, na beoordeling, nadere maatregelen ten aanzien van dit laatste niet nodig.
- SNP heeft begin 2022 een overkoepelend integriteitsbeleid vastgesteld.

Het bestuur is van mening dat de aanbevelingen van de visitatiecommissie uit het visitatierapport over 2020 hiermee op adequate wijze zijn dan wel worden opgevolgd.

Het verslag van het bestuur is vastgesteld te Groningen d.d. 10 juni 2022.

Het bestuur

W. Smink
(voorzitter)

H. Elzenga
(secretaris)

M. Smits

H. Stevelmans

E. Tammens

R. Viring

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na resultaatverdeling; in duizenden euro)

Activa	**2021**	**2020**
Beleggingen voor risico pensioenfonds [1]		
Vastgoedbeleggingen	9	32
Aandelen	90.291	87.280
Vastrentende waarden	173.520	191.367
Derivaten	0	1.205
Overige beleggingen	25.182	10.575
	289.002	**290.459**
Vorderingen en overlopende activa [2]	**158**	**214**
Liquide middelen [3]	**408**	**377**
Totaal activa	**289.568**	**291.050**

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Passiva	2021	2020
Stichtingskapitaal en reserves [4]	**63.856**	**49.404**
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [5]	**225.368**	**239.828**
Kortlopende schulden en overlopende passiva [6]	**344**	**1.818**
Totaal passiva	**289.568**	**291.050**

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

	2021	2020
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds [7]		
Directe beleggingsopbrengsten	23	-1
Indirecte beleggingsopbrengsten	4.480	28.241
Kosten van vermogensbeheer	28	384
	4.531	**28.624**
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [8]	**3.656**	**2.730**
Saldo van overdrachten van rechten [9]	**-22**	**0**
Pensioenuitkeringen [10]	**-7.097**	**-7.078**
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [11]		
Wijziging rentecurve	14.463	-24.993
Benodigde intresttoevoeging	1.267	745
Toevoeging pensioenopbouw	-2.404	-2.584
Overgenomen pensioenverplichtingen	-55	0
Overgedragen pensioenverplichtingen	76	0
Toename voorziening toekomstige kosten	-84	-89
Vrijval excassokosten	248	253
Uitkeringen	527	6.974
Actuarieel resultaat op sterfte	954	332
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	-20	103
Actuarieel resultaat op mutaties	-18	36
Overige wijzigingen actuariële grondslagen/methoden	-494	11.121
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	0	0
	14.460	**-8.102**

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2021	2020
Herverzekering [12]	**-139**	**25**
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [13]	**-937**	**-715**
Overige baten en lasten [14]	**0**	**1**
Saldo van baten en lasten	**14.452**	**15.485**
Bestemming van het saldo		
Algemene reserve	**14.452**	**15.485**

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2021	2020
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	3.300	2.863
Uitkeringen uit herverzekering	89	724
Overgenomen pensioenverplichtingen	52	0
	3.441	**3.587**
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen	-7.100	-6.674
Overgedragen pensioenverplichtingen	-74	0
Premies herverzekering	-168	-148
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-927	-676
	-8.269	**-7.498**
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	23	-1
Verkopen en aflossingen beleggingen	103.467	29.454
Overige	-1.114	2
	102.376	**29.455**
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-97.569	-25.664
Kosten van vermogensbeheer	52	60
	-97.517	**-25.604**
Mutatie liquide middelen	**31**	**-60**
Saldo liquide middelen 1 januari	**377**	**437**
Saldo liquide middelen 31 december	**408**	**377**

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds (SNP) is een rechtspersoon naar Nederlands recht, statutair gevestigd te Groningen. Het pensioenfonds stelt zich ten doel de pensioenovereenkomsten uit te voeren die de werknemers in dienst van Koninklijke Theodorus Niemeyer B.V. (BAT Niemeyer) met hun werkgever vóór 1 januari 2010 zijn aangegaan. Deze overeenkomsten omvatten een toezegging omtrent ouderdoms-, overbruggings-, partner- en wezenpensioen, alsmede een voortzetting van de pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid.

Toepassing richtlijnen voor de jaarverslaggeving

Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds heeft bij de samenstelling van dit jaarverslag de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en Titel 9 Boek 2 BW toegepast, met inachtneming van artikel 146 van de Pensioenwet.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. COVID-19 heeft geen impact gehad op de gemaakte schattingen en de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post"vorderingen of schulden uit hoofde van effectentransacties".

Saldering van een actief en een verplichting
Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen
Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Kasstroomoverzicht
Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht is de directe methode gehanteerd, Hierbij worden alle ontvangsten en uitgaven als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Waardering

Algemene grondslagen
Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen de kostprijs, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld. Voor kortlopende vorderingen en schulden wordt de kostprijs geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde.

Vreemde valuta

Functionele valuta
De jaarrekening is opgesteld in euro's (x 1.000), zijnde de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

Transacties, vorderingen en schulden

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

Beleggingen

Vastgoedbeleggingen
De beleggingen in direct vastgoed zijn gewaardeerd op actuele waarde, zijnde de taxatiewaarde. De beursgenoteerde aandelen in vastgoedbeleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet beurs genoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Aandelen
De beursgenoteerde aandelen worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet beursgenoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Vastrentende waarden

De beursgenoteerde obligaties worden gewaardeerd tegen de beurswaarde ultimo boekjaar. De niet beursgenoteerde fondsen worden gewaardeerd tegen hun actuele waarde, zijnde de intrinsieke waarde ultimo boekjaar, waarbij de onderliggende beleggingen zijn gewaardeerd op marktwaarde.

Hypothecaire leningen worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor participaties in hypothekenfondsen is dit de berekende intrinsieke waarde, die de actuele waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Leningen op schuldbekentenis worden gewaardeerd tegen marktwaarde, zijnde de contante waarde van de met vervroegde aflossing aangepaste kasstromen, verdisconteerd tegen de rente op staatsobligaties met vergelijkbare looptijden inclusief eventuele opslagen, behorende bij het risicoprofiel van de leningen.

Deposito's worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor deposito's is het verschil tussen marktwaarde en nominale waarde in het algemeen gering.

Derivaten

Beleggingen in beursgenoteerde derivaten worden gewaardeerd tegen de op 31 december bekende marktprijzen. Beleggingen welke onderhands zijn gekocht, waarvoor geen directe marktwaardering beschikbaar is, worden gewaardeerd op basis van actuele marktparameters, zijnde de risicovrije rente op basis van de EONIA-curve. In het verleden gold als disconteringsvoet de EURIBOR-curve. RJ610 schrijft voor dat derivaten met een negatieve waarde op de passiva zijde van de balans moeten worden weergegeven.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Vorderingen en overlopende activa worden onderscheiden van vorderingen in verband met beleggingstransacties conform RJ 610.208. Conform RJ 610.208 mogen overige vorderingen en schulden inzake vastgoedbeleggingen, aandelen en vastrentende waarden betreffende te vorderen respectievelijk te betalen posities of tijdelijke banksaldi in verband met beleggingstransacties onder de beleggingsrubrieken vastgoedbeleggingen, aandelen en vastrentende waarden worden geclassificeerd indien deze door het pensioenfonds niet kunnen worden aangewend voor andere doelen dan beleggingstransacties.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen. De statutaire reserves en de overige wettelijke reserves die het pensioenfonds conform artikel 2:389 en artikel 2:390 BW vormt, blijken op grond van artikel 2:373 lid 1 BW afzonderlijk uit de balans.

Schattingswijzigingen
Voor de waardering van het ongehuwden ouderdomspensioen wordt vanaf eind 2021 een afwijkende partnerfrequentie gehanteerd van 71,2% voor mannen en 61,2% voor vrouwen. Dit betreft de waargenomen partnerfrequentie bij de groep niet-gepensioneerden met een aanspraak op ongehuwden ouderdomspensioen. De technische voorziening is hierdoor met 0,2% toegenomen. De wijziging van de partnerfrequentie heeft een effect van -494 op de technische voorziening. Dit effect is als mutatie in het resultaat verwerkt.

Overige schulden en overlopende passiva
Schulden worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds
De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (indexatie)toezeggingen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt.

Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten (ook voor indexatiebesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante-condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.
Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt rekening gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

Technische voorzieningen voor risico fonds
De voorzieningen zijn gebaseerd op de volgende actuariële grondslagen:

Premiebijdragen
47,4% van de salarissom.

Rekenrente
De rentetermijnstructuur conform publicatie door DNB. Voor Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds is de rekenrente ultimo 2021 gelijk aan 0,51% (2020: 0,09%).

Overlevingstafel
AG2020 (startjaar 2022) met ES AZL 2020 ervaringssterfte.

Gehuwdheid
Voor de gepensioneerden wordt uitgegaan van de werkelijke burgerlijke staat. Voor de deelnemers en gewezen deelnemers wordt het systeem onbepaalde man/vrouw gehanteerd.

Leeftijdsverschil
Uitgangspunt is dat de vrouw drie jaar jonger is dan de man.

Kosten
In de technische voorziening voor risico fonds is een kostenvoorziening begrepen van 3,5% van de nettovoorziening.

Arbeidsongeschiktheid

Bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid wordt (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling verleend.

Wezenpensioen

De koopsomlasten voor niet-ingegaan wezenpensioen zijn gesteld op respectievelijk 3,2% en 1,6% van het verzekerde bedrag voor mannelijke en vrouwelijke deelnemers. Tot de pensioendatum wordt voor niet-ingegaan wezenpensioen een voorziening gevormd ter hoogte van respectievelijk 3,2% en 1,6% van de (fictieve) voorziening voor ingegaan tijdelijk ouderdomspensioen tot de pensioendatum voor mannelijke en vrouwelijke deelnemers. Na de pensioendatum wordt aangenomen dat er geen kinderen meer zullen zijn die aanspraak op wezenpensioen zullen hebben.

Resultaatbepaling

Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder directe beleggingsopbrengsten wordt bij vastrentende waarden verstaan de rente-opbrengst verminderd met de kosten; bij de aandelen wordt hieronder verstaan het bruto-dividend verminderd met de kosten. Dividenden op beleggingen worden als opbrengst verantwoord op het tijdstip dat de koers van het desbetreffende fonds ex-dividend noteert. De intresten van overige activa en passiva worden opgenomen op basis van nominale bedragen.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder indirecte beleggingsopbrengsten worden de volgende resultaten opgenomen:

- gerealiseerde en niet-gerealiseerde koersverschillen van aandelen vastgoedmaatschappijen, aandelen, commodities, obligaties en leningen op schuldbekentenissen;
- valutaverschillen inzake deposito's en bankrekeningen in buitenlandse valuta en valutatermijntransacties;
- alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Kosten van vermogensbeheer

Onder de kosten van vermogensbeheer worden zowel de interne als externe beheer- en administratiekosten opgenomen die verband houden met het beheer van de beleggingen. Aan- en verkoopkosten van beleggingen worden opgenomen in de kostprijs respectievelijk in mindering gebracht op de verkoopopbrengst van de betreffende beleggingen.

Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen van werkgevers en werknemers wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Extra stortingen en opslagen op de premie zijn eveneens als premiebijdragen verantwoord.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Pensioenuitkeringen
De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw
Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben.

Intresttoevoeging
De intresttoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar. Onder het FTK is de intresttoevoeging gelijk aan de 1-jaars rente. Op basis van de DNB-rentetermijnstructuur primo 2021 is deze rente gelijk aan -0,533% (2020: -0,324%).

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoerings- en administratiekosten
Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de toekomstige pensioenuitvoerings- en administratiekosten (met name excassokosten) en pensioenuitkeringen die in de voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten en uitkeringen van het verslagjaar.

Herverzekering
Het fonds had tot en met 2017 het overlijdensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico volledig herverzekerd bij Nationale Nederlanden. Vanaf 2018 zijn deze risico's herverzekerd bij ElipsLife. Beide risico´s zijn herverzekerd op basis van risicokapitalen.

Premies herverzekering
Herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Uitkeringen uit herverzekering
Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden als actief verantwoord op het moment dat de onderhavige verzekerde gebeurtenis zich voordoet. De waardering van de vordering is gelijk aan het verzekerde risicokapitaal voor de onderhavige verzekerde.

Pensioenuitvoerings- en administratiekosten
De pensioenuitvoerings- en administratiekosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Overige baten en lasten
Overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Verbonden partijen
De organisatie en de werkwijze binnen het pensioenfonds is zodanig dat geen van de verbonden personen noch betrokkenen vanwege hun rol binnen het fonds kunnen beschikken over koersgevoelige informatie die vervolgens gebruikt kan worden voor privé transacties. De voor verbonden personen en betrokkenen beschikbare informatie is altijd openbaar.

Resultaatbestemming

Resultaatverdeling
Het bestuur heeft besloten het resultaat over het boekjaar 2021 te muteren in de algemene reserve.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand ultimo 2020	Herallocatie	Aankopen/ Verstrek-kingen	Verkopen aflossingen	Gerealiseerde koers-verschillen	Niet-gerealiseerde koers-verschillen	Stand ultimo 2021
Vastgoedbeleggingen							
Vastgoed beleggingsfondsen	32	0	0	-24	-4	5	9
Aandelen							
Aandelen beleggingsfondsen	87.280	0	77.079	-92.688	9.155	9.465	90.291
Vastrentende waarden							
Obligaties en andere vastrentende waarden	191.367	0	3.549	-7.600	809	-14.605	173.520
Derivaten							
Valutaderivaten	1.205	-40	0	-944	944	-1.165	0
Geldmarktfondsen	10.575	0	16.940	-2.209	-6	-118	25.182
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds activa zijde	**290.459**	**-40**	**97.568**	**-103.465**	**10.898**	**-6.418**	**289.002**
Derivaten (passiva zijde)							
Valutaderivaten	-40	40					0
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds passiva zijde	**-40**	**40**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	**290.419**	**0**	**97.568**	**-103.465**	**10.898**	**-6.418**	**289.002**

Onderpand met betrekking tot derivaten

Het fonds belegt in derivaten. Afhankelijk van de waarde van de derivaten ontvangt of verstrekt het fonds onderpand. Bij een positieve waarde van de derivaten ontvangt het fonds onderpand en bij een negatieve waarde verstrekt het fonds onderpand. Dit onderpand in de vorm van cash wordt ontvangen als afdekking van kredietrisico op de tegenpartij. Per jaareinde geldt dat het fonds per saldo geen collateral heeft ontvangen.

Categorie (indeling categorie is op basis van "look through") [1]	**Stand ultimo 2021**	**Lopende intrest**	**Overige vorderingen en liquide middelen**	**Toe-passing Look Through**	**Stand risico-paragraaf**
Vastgoedbeleggingen	9	0	0	2.799	2.808
Aandelen	90.291	0	0	-4.053	86.238
Vastrentende waarden	173.520	0	0	25.477	198.997
Derivaten	0	0	0	-4.695	-4.695
Overige	25.182	0	-8	-19.528	5.646
	289.002	**0**	**-8**	**0**	**288.994**

Categorie (indeling categorie is op basis van "look through") [1]	**Stand ultimo 2020**	**Lopende intrest**	**Overige vorderingen en liquide middelen**	**Toe-passing Look Through**	**Stand risico-paragraaf**
Vastgoedbeleggingen	32	0	0	1.520	1.552
Aandelen	87.280	0	0	-1.344	85.936
Vastrentende waarden	191.367	0	0	10.470	201.837
Derivaten	1.165	0	0	1.290	2.455
Overige	10.575	0	-899	-11.936	-2.260
	290.419	**0**	**-899**	**0**	**289.520**

1) Bij toepassing van het look-through principe wordt door de betreffende beleggingsfondsen heen gekeken en vervolgens worden onderliggende beleggingen toebedeeld naar hun desbetreffende beleggingscategorie.

Methodiek bepaling marktwaarde

Level 1: De waardering is gebaseerd op genoteerde marktprijzen.

Level 2: De waardering is een afgeleide berekening van een marktnotering of een onafhankelijke taxatie.

Level 3: De waardering is gebaseerd op een netto-contante-waardeberekening of een intern gehanteerd waarderingsmodel.

Categorie (indeling categorie is op basis van "look through")	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2021
Vastgoedbeleggingen	2.800	8	0	2.808
Aandelen	86.238	0	0	86.238
Vastrentende waarden	198.997	0	0	198.997
Derivaten	-54	-4.641	0	-4.695
Overige	5.621	0	25	5.646
Totaal belegd vermogen	**293.602**	**-4.633**	**25**	**288.994**

Categorie (indeling categorie is op basis van "look through")	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2020
Vastgoedbeleggingen	1.520	32	0	1.552
Aandelen	85.936	0	0	85.936
Vastrentende waarden	201.837	0	0	201.837
Derivaten	0	1.165	0	1.165
Liquiditeiten	-2.260	0	1.290	-970
Totaal belegd vermogen	**287.033**	**1.197**	**1.290**	**289.520**

		2021		2020
[2] Vorderingen en overlopende activa				
Vorderingen op verzekeringsmaatschappijen	29		89	
Vorderingen op aangesloten ondernemingen	124		0	
Vorderingen u.h.v. vermogensbeheer	5		125	
Totaal vorderingen en overlopende activa		**158**		**214**
Alle vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van korter dan één jaar.				
[3] Liquide middelen				
Depotbanken	38		261	
ING Bank N.V.	370		116	
		408		**377**
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.				
[4] Stichtingskapitaal en reserves				
Stichtingskapitaal		0		0
Algemene reserve				
Stand per 1 januari	49.404		33.919	
Saldobestemming boekjaar	14.452		15.485	
Stand per 31 december		63.856		49.404
Totaal eigen vermogen		**63.856**		**49.404**
Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt	9.068	104,0%	9.684	104,0%
Het vereist eigen vermogen bedraagt	28.132	112,5%	30.021	112,5%
De dekkingsgraad is		128,3%		120,6%
De beleidsdekkingsgraad is		126,6%		112,0%
De dekkingsgraad is vastgesteld als het totaal vermogen gedeeld door de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds. De berekening is als volgt: (63.856 + 225.368) / 225.368 x 100% = 128,3%				

	2021	2020
Technische voorzieningen		
[5] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Stand per 1 januari	239.828	231.726
Het verloop van de voorziening is als volgt:		
– Wijziging rentecurve	-14.463	24.993
– Benodigde intresttoevoeging	-1.267	-745
– Toevoeging pensioenopbouw	2.404	2.584
– Overgenomen pensioenverplichtingen	55	0
– Overgedragen pensioenverplichtingen	-76	0
– Toename voorziening toekomstige kosten	84	89
– Vrijval excassokosten	-248	-253
– Uitkeringen	-7.095	-7.203
– Toeslagverlening	6.568	229
– Actuarieel resultaat op sterfte	-954	-332
– Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	20	-103
– Actuarieel resultaat op mutaties	18	-36
– Overige wijzigingen actuariële grondslagen/methoden	494	-11.121
Stand per 31 december	**225.368**	**239.828**
De technische voorziening voor risico pensioenfonds is als volgt opgebouwd		
– Actieve deelnemers	57.838	59.410
– Gewezen deelnemers	57.477	63.699
– Pensioengerechtigden	110.053	116.719
	225.368	239.828
[6] Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Derivaten	0	39
Collateral	0	1.160
Overige schulden inzake beleggingen	46	0
Schulden aan aangesloten ondernemingen	0	232
Belastingen en sociale premies	143	147
Schulden inzake kosten van vermogensbeheer	0	95
Schulden inzake uitkeringen	1	1
Schulden inzake bankkosten	1	0
Schulden inzake pensioenuitvoerings- en administratiekosten	153	144
	344	**1.818**
Alle kortlopende schulden en overlopende passiva hebben een looptijd van korter dan één jaar.		

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Het fonds heeft een meerjarige overeenkomst afgesloten met AZL inzake de pensioen-, deelnemers- en de financiële administratie voor een bedrag ad € 169,0 per jaar (prijspeil ten tijde van het afsluiten van de overeenkomst, 2013, met jaarlijkse indexatie). Deze overeenkomst loopt t/m 31 december 2022 (verlenging met 5 jaar).

Daarnaast heeft het fonds een fiduciaire dienstenovereenkomst afgesloten met NNIP voor een bedrag ad € 169,3 per jaar (prijspeil 2020, met jaarlijkse indexatie). De ten tijde van vaststelling van de jaarrekening geldende overeenkomst is ingegaan per 15 februari 2021 en afgesloten voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van 3 maanden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Oorlog in Oekraïne

Sinds eind februari 2022 is er een oorlog gaande in Oekraïne. Er is sprake van een grote humanitaire ramp. De oorlog heeft daarnaast ook gevolgen voor de economie en de financiële markten. De oorlog en de daardoor opgelegde sancties aan Rusland hebben directe gevolgen voor de voedsel- en energiemarkten en zullen mogelijk voor een toenemende inflatie zorgen. Het fonds houdt de situatie en de eventuele gevolgen goed in de gaten.
Op dit moment zijn er nog geen directe gevolgen voor deelnemers of het fonds. Ook heeft het fonds geen pensioengerechtigden die wonen in deze landen, maar belegt het ultimo 2021 wel voor 2,3 miljoen in Rusland en voor 0,7 miljoen in Oekraïne.

UFR

De technische voorzieningen in de jaarrekening zijn vastgesteld op basis van de rentetermijnstructuur van De Nederlandsche Bank per 31 december 2021 en de factoren zoals genoemd in de grondslagen bij de jaarrekening. Sinds 30 september 2012 wordt de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur bepaald met behulp van de Ultimate Forward Rate (UFR). Deze werd in eerste instantie gebaseerd op de door verzekeraars gehanteerde UFR van 4,2%, echter sinds juli 2015 op het (voortschrijdend) 120-maands gemiddelde van de 20-jaars forward rate. Naar aanleiding van het advies van de Commissie Parameters op 12 juni 2019, wordt deze methode aangepast. De belangrijkste wijziging is dat bij de toegroei naar de UFR meer gewicht wordt gegeven aan de marktrente. Daarnaast vindt toegroei naar de UFR vanaf een later moment plaats, pas vanaf looptijd 30 in plaats vanaf looptijd 20. DNB heeft aangekondigd om de toegroei naar de nieuwe gewichten geleidelijk te implementeren vanaf 1 januari 2021. Deze toegroei wordt in vier gelijke stappen doorgevoerd. Het effect op de dekkingsgraden zal dus de komende jaren geleidelijk optreden. De effecten van de stapsgewijze invoering van de nieuwe UFR-parameters zijn opgenomen in de volgende tabel.

	Huidig	**2022**	**Vanaf 2024**
	75% UFR / 25% nUFR	**50% UFR / 50% nUFR**	**100% nUFR**
Technische voorziening	225.368	226.358	228.436
Dekkingsgraad	128,3%	127,8%	126,6%
Strategisch vereiste dekkingsgraad	112,5%	112,5%	112,5%

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Personeel

Gedurende het boekjaar 2021 had Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds geen personeelsleden in dienst.

Baten en lasten		**2021**		**2020**
[7] Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds				
Directe beleggingsopbrengsten				
Aandelen		27		18
Banken		-4		-19
Totaal directe beleggingsopbrengsten		23		-1
Indirecte beleggingsopbrengsten				
Gerealiseerde resultaten				
Vastgoedbeleggingen		-4		-1
Aandelen		9.155		151
Vastrentende waarden		809		1.376
Derivaten		944		1.722
Geldmarktfondsen		-6		-18
Valutaverschillen		0		-2
		10.898		3.228
Ongerealiseerde resultaten				
Vastgoedbeleggingen		5		-5
Aandelen		9.465		6.739
Vastrentende waarden		-14.605		17.420
Geldmarktfondsen		-118		-14
Derivaten		-1.165		873
		-6.418		25.013
Totaal indirecte beleggingsopbrengsten		4.480		28.241

	2021	2020
Kosten van vermogensbeheer		
Beheerloon		
– Aandelen	-116	-120
– Vastrentende waarden	-209	128
Rebate fees		
– Aandelen	355	249
– Vastrentende waarden	0	127
Bewaarloon	-2	0
Totaal kosten vermogensbeheer	28	384
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	**4.531**	**28.624**
[8] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers		
Pensioenpremie werkgevers	3.247	2.239
Pensioenpremie werknemers	409	463
Totaal feitelijke premie	3.656	2.702
Inkoopsommen	0	28
	3.656	**2.730**

De premiebijdragen van werkgevers en werknemers bedragen in totaal circa 47,4% (2020: 30,9%) van de salarissom. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.

Kostendekkende premie	3.676	3.597
Gedempte kostendekkende premie	2.724	2.702
Feitelijke premie	3.656	2.702
De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	2.656	2.787
– Opslag in stand houden vereist vermogen	331	348
– Opslag voor uitvoeringskosten	689	462
	3.676	3.597

Hierbij is de opslag voor het bereiken c.q. in stand houden van het vereist eigen vermogen op 1 januari 2021 vastgesteld op 12,5% (op basis van de strategische beleggingsmix). De opslag voor uitvoeringskosten is gelijk aan de directe kosten minus hetgeen beschikbaar is door de vrijval van excassokosten over de uitkeringen.

	2021	2020
De gedempte kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	1.809	1.991
– Opslag in stand houden vereist vermogen	226	249
– Opslag voor uitvoeringskosten	689	462
	2.724	**2.702**
De feitelijke premie is gelijk aan de gedempte kostendekkende premie als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	2.637	1.991
– Opslag in stand houden vereist vermogen	330	249
– Opslag voor uitvoeringskosten	689	462
	3.656	**2.702**

Het fonds maakt gebruik van de wettelijke mogelijkheid de premie te dempen. In de abtn is opgenomen dat de premie wordt gebaseerd op een 120-maands voortschrijdend gemiddelde van de DNB rentetermijnstructuur. De gemiddelde rentetermijnstructuur komt voor het fonds overeen met een vaste rentevoet van 0,51%. De opslag voor het bereiken c.q. in stand houden van het vereist eigen vermogen op 1 januari 2021 is procentueel gelijk aan de opslag bij de kostendekkende premie.
Aangezien er ultimo 2013 geen sprake meer is van een dekkingstekort is de premie met bijdrage aan herstel vanaf 2014 niet meer van toepassing.

[9] Saldo van overdrachten van rechten

Overgenomen pensioenverplichtingen	52	0
Overgedragen pensioenverplichtingen	-74	0
	-22	**0**

	2021	2020
[10] Pensioenuitkeringen		
Pensioenen		
Ouderdomspensioen	-5.836	-5.849
Partnerpensioen	-1.221	-1.205
Wezenpensioen	-10	-6
Subtotaal	**-7.067**	**-7.060**
Andere uitkeringen		
Afkoopsommen	-2	-1
Overlijdensuitkeringen	-28	-17
Subtotaal	**-30**	**-18**
Totaal pensioenuitkeringen	**-7.097**	**-7.078**
[11] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
Wijziging rentecurve	14.463	-24.993
Benodigde intresttoevoeging	1.267	745
Toevoeging pensioenopbouw	-2.404	-2.584
Overgenomen pensioenverplichtingen	-55	0
Overgedragen pensioenverplichtingen	76	0
Toename voorziening toekomstige kosten	-84	-89
Vrijval excassokosten	248	253
Uitkeringen	7.095	7.203
Toeslagverlening	-6.568	-229
Actuarieel resultaat op sterfte	954	332
Actuarieel resultaat op arbeidsongeschiktheid	-20	103
Actuarieel resultaat op mutaties	-18	36
Overige wijzigingen actuariële grondslagen/methoden	-494	11.121
	14.460	**-8.102**
[12] Herverzekering		
Premies herverzekering	-168	-148
Uitkeringen uit herverzekering	29	173
	-139	**25**

	2021	2020
[13] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Administratie	-276	-239
Governance		
– Bestuursonkosten en opleidingskosten	-10	-15
– Visitatiecommissie	-16	-15
– Compliance	-10	-10
Controlekosten		
– Accountant:		
• Controle van de jaarrekening	-42	-30
• Interne audit	-18	-21
• Andere controleopdrachten	0	0
– Actuaris:		
• Actuariële rapportage	-7	-7
• Certificering jaarwerk	-21	-24
Advieskosten		
– Actuarieel advies	-205	-82
– Communicatie	-38	-39
– Bestuursadvies	-258	-192
– Overige advieskosten	-12	-15
Overige kosten		
– Contributies en bijdragen	-21	-23
– Overige kosten	-3	-3
	-937	**-715**
[14] Overige baten en lasten	**0**	**1**
Saldo van baten en lasten	**14.452**	**15.485**

	2021	2020
Actuariële analyse van het saldo van baten en lasten		
Beleggingsopbrengsten	20.260	4.376
Premies	311	-554
Uitkeringen	-2	125
Sterfte	954	479
Arbeidsongeschiktheid	9	130
Reguliere mutaties	-18	36
Toeslagverlening	-6.568	-229
Overige mutaties technische voorzieningen	-494	11.121
Andere oorzaken	0	1
	14.452	**15.485**

Bezoldiging bestuursleden, visitatiecommissie en verantwoordingsorgaan

Gedurende het boekjaar 2021 zijn de volgende vergoedingen betaald.

Betaalde vergoedingen bestuur, RvT en/of VO	2021	2020
Bestuursvergoedingen	0	0
Vergoedingen Visitatiecommissie	16	15
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	0	0
Totaal	16	15

Risicoparagraaf

(in duizenden euro)

Solvabiliteitsrisico

In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna wordt een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt, is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat een beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is, wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden gegeven de financiële risico's die het loopt (na afdekking) op de balans komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling afgezet wordt tegen de beleidsdekkingsgraad om te bepalen of het pensioenfonds in een tekortsituatie verkeert.

De verschillende standaard risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6, de S8 en de S10. Vanaf eind 2016 wordt geen rekening meer gehouden met eventuele additionele risico's. Hieromtrent heeft afstemming plaats gevonden met bestuur, waarmerkend actuaris en DNB. Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2021 (112,5%) en ultimo 2020 (112,5%).

	2021		2020	
	€	%	€	%
Renterisico (S1)	1.197	0,2	49	0,0
Aandelen- en vastgoed risico (S2)	21.463	8,7	22.847	8,7
Valutarisico (S3)	7.915	1,0	7.786	0,8
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	7.062	2,0	8.673	2,4
Verzekeringstechnisch risico (S6)	6.124	0,6	6.577	0,6
Concentratierisico (S8)	0	0,0	0	0,0
Actief beheer risico (S10)	664	0,0	897	0,0
Diversificatie- en correlatie-effect	-16.293		-16.808	
Totaal Vereist eigen vermogen	**28.132**	**12,5**	**30.021**	**12,5**
Beleidsdekkingsgraad		126,6		112,0
Dekkingsgraad		128,3		120,6
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,0		104,0
Strategisch vereiste dekkingsgraad		112,5		112,5
Feitelijk vereiste dekkingsgraad		113,1		113,1

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds is per 31 december 2021 hoger dan de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling volgens het standaardmodel, waardoor het pensioenfonds niet meer in een tekort verkeert. Eind boekjaar 2021 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 126,6%. Afgezet tegen de beleidsdekkingsgraad van eind 2020 van 112,0%, is de beleidsdekkingsgraad met 14,6%-punt gestegen.

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen. Het pensioenfonds kent een langere looptijd voor pensioenverplichtingen dan voor de looptijd van de beleggingen. Onderstaande duratiecijfers geven meer inzicht.

Duratie van de vastrentende waarden (inclusief rentederivaten) 13,6
Duratie van de pensioenverplichtingen 16,0

Het pensioenfonds dekt strategisch 70,0% van het renterisico af op basis van de swapcurve. Onder het Financieel Toetsingskader dient te worden uitgegaan van de DNB-methodiek voor de berekening van het renterisico. Het renterisico wordt daarbij vastgesteld door middel van looptijdafhankelijke renteschokken die worden toegepast op de DNB-rentetermijnstructuur (inclusief UFR). Dit wijkt aldus af van hoe het Pensioenfonds de (strategische) afdekking in de praktijk vormgeeft.

De strategische renteafdekking van 70,0% op basis van de swapcurve is eind 2021 equivalent met een renteafdekking van 73,7% op basis van de DNB-methodiek. De feitelijke renteafdekking op basis van de DNB-methodiek bedraagt 71,5% eind 2021.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk renterisico bedraagt 1.299 (0,3%) en voor het strategisch renterisico 1.197 (0,2%).

Zakelijke waarden risico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen, vastgoed en hedgefunds en private equity in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer een toepassing van voldoende spreiding in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende zakelijke waarden categorieën getoond.

	2021		**2020**	
	€	**%**	**€**	**%**
Verdeling aandelen per categorie:				
Indirect beursgenoteerd vastgoed	8	0,0	32	0,0
Indirect niet-beursgenoteerd vastgoed	2.800	3,1	1.520	1,8
Ontwikkelde markten (Mature markets)	76.497	86,0	77.001	88,0
Opkomende markten (Emerging markets)	9.741	10,9	8.935	10,2
	89.046	**100,0**	**87.488**	**100,0**

Derivaten

Het zakelijke waarden risico wordt niet afgedekt.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch zakelijke waarden risico rekening gehouden met de door DNB voorgeschreven schokken die variëren overeenkomstig de risicograad van het type belegging. De buffer voor het feitelijk zakelijke waarden risico bedraagt 23.780 (9,8%) en voor het strategisch zakelijke waarden risico 21.463 (8,7%).

Valutarisico

Het valutarisico wordt veroorzaakt, doordat de verplichtingen van het pensioenfonds in euro's luiden terwijl een gedeelte van de beleggingen van het pensioenfonds in niet-euro luiden. Het pensioenfonds loopt het risico dat haar buitenlandse beleggingen dalen in waarde als gevolg van valutakoersontwikkelingen. Het pensioenfonds kiest er daarom voor om (een gedeelte) van haar buitenlandse valuta's af te dekken. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Door meer dan 100% van het risico af te dekken loopt het fonds risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro.

	2021		**2020**	
	€	**%**	**€**	**%**
Beleggingsportefeuille naar valuta voor afdekking met derivaten				
Euro	182.626	63,2	183.530	63,4
Amerikaanse dollar	77.562	26,8	69.170	23,9
Britse pound sterling	2.838	1,0	5.662	2,0
Japanse yen	4.920	1,7	6.727	2,3
Overige valuta	25.743	8,9	21.925	7,5
Martkwaarde derivaten	-4.695	-1,6	2.506	0,9
	288.994	**100,0**	**289.520**	**100,0**
Beleggingsportefeuille naar valuta na afdekking met derivaten				
Euro	257.016	88,9	241.990	83,6
Amerikaanse dollar	14.640	5,1	18.941	6,5
Britse pound sterling	567	0,2	1.379	0,5
Japanse yen	1.208	0,4	1.770	0,6
Overige valuta	20.258	7,0	22.934	7,9
Martkwaarde derivaten	-4.695	-1,6	2.506	0,9
	288.994	**100,0**	**289.520**	**100,0**

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch valutarisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 20% voor valuta in ontwikkelde landen en van 35% voor valuta in opkomende markten die berekend wordt op de niet-euro beleggingen na afdekking. De buffer voor het feitelijk valutarisico bedraagt 5.652 (0,5%) en voor het strategisch valutarisico 7.915 (1,0%).

Grondstoffenrisico

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch grondstoffenrisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 35%. Het pensioenfonds belegt niet in grondstoffen en hoeft daarom geen buffers hiervoor aan te houden.

Kredietrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat één of meerdere van haar tegenpartijen niet aan de voorafgesproken betalingen kan voldoen. Bij de berekening van het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

Het kredietrisico binnen de vastrentende waarden portefeuille kan naast de creditspread eveneens gemeten worden aan de hand van de ratingverdeling van de rentegevoelige beleggingsportefeuille. Deze ratingverdeling wordt afgegeven door een kredietbeoordelaar. Een Europese AAA-rating impliceert dat de vastrentende waarden-belegging geen krediterisico loopt. Daarentegen worden beleggingen die geclassificeerd staan onder 'lager dan BBB' als zeer risicovol beschouwd. Cash wordt als kredietrisicovrij beschouwd. Beleggingen die geen rating ontvangen worden als risicovol beschouwd.

	2021		**2020**	
	€	**%**	**€**	**%**
Rating vastrentende waarden:				
AAA	27.534	13,8	30.930	15,3
AA	1.759	0,9	1.288	0,6
A	125.755	63,2	125.668	62,2
BBB	21.157	10,6	22.288	11,0
Lager dan BBB	21.090	10,6	19.242	9,5
Geen rating	1.702	0,9	2.421	1,4
	198.997	**100,0**	**201.837**	**100,0**
Verdeling vastrentende obligaties en fondsen naar looptijd:				
Resterende looptijd < 1 jaar	142.568	71,6	10.575	5,2
Resterende looptijd <> 5 jaar	29.626	14,9	23.299	11,5
Resterende looptijd >= 5 jaar	26.803	13,5	167.963	83,3
	198.997	**100,0**	**201.837**	**100,0**

Hoogte buffer

Binnen de berekening van het standaardmodel wordt een kredietrisico becijferd conform de ratingverdeling van de vastrentende waardenportefeuille. Naar mate de rating slechter wordt, neemt de te hanteren buffer toe. Afgaande op de hierboven genoemde ratingverdeling resulteert dit in een buffer voor het feitelijk kredietrisico van 6.774 (1,9%) en voor het strategisch kredietrisico van 7.062 (2,0%).

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevenrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

In verband met het langlevenrisico wordt aanvullend boven het hanteren van de prudente grondslagen, de voorziening toekomstige sterfteontwikkeling gevormd.

Hoogte buffer

De buffer bedraagt zowel voor het feitelijk verzekeringstechnisch risico als voor het strategisch verzekeringstechnisch risico 6.124 (0,6%).

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen, moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd.

	2021		**2020**	
	€	**%**	**€**	**%**
Onroerende zaken				
Verdeling onroerende zaken per sector:				
Participaties in vastgoed beleggingsfondsen	2.808	100,0	1.552	100,0
Verdeling onroerende zaken per regio:				
Europa	2.808	100,0	1.552	100,0

	2021		2020	
	€	%	€	%
Beleggingsportefeuille				
Verdeling beleggingsportefeuille per regio:				
Europa excl. Groot Brittannië	142.908	49,5	140.753	48,6
Groot Brittanië	26.124	9,0	28.548	9,8
Azië excl. Japan	5.478	1,9	4.405	1,5
Japan	5.409	1,9	13.592	4,7
Noord-Amerika	79.722	27,6	67.988	23,5
Overig	6.335	2,2	448	0,2
Opkomende markten (emerging markets)	23.018	7,9	33.786	11,7
	288.994	**100,0**	**289.520**	**100,0**
Verdeling aandelenportefeuille per sector:				
Duurzame consumentengoederen	11.099	13,0	10.776	12,3
Niet-duurzame consumentengoederen	5.537	6,4	7.534	8,6
Energie	3.139	3,6	2.640	3,0
Financiële instellingen	13.208	15,3	10.206	11,8
Gezondheidszorg	10.212	11,8	11.130	12,8
Industrie	6.678	7,7	8.472	9,7
Informatietechnologie	23.411	27,2	18.307	21,0
Basismaterialen	3.440	4,0	3.830	4,4
Telecommunicatie	7.348	8,5	7.968	9,1
Nutsbedrijven	1.920	2,2	2.696	3,1
Overig	246	0,3	3.721	4,2
	86.238	**100,0**	**87.280**	**100,0**
Grote posten: zakelijke waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in zakelijke waarden				
BlackRock msci US Index Fund B	0	0,0	44.975	51,5
BlackRock msci Europe Index Fund B	0	0,0	23.711	27,2
BlackRock msci Japan Index Fund B	0	0,0	6.807	7,8
NT WRLD CSTM ESG EU H E I-I	58.492	64,8	0	0,0
NORTH TR WRL CUST ESG EQ I-H	19.242	21,3	0	0,0
UBS (LUX) EMERGING MKT XA CAP USD	6.097	6,8	5.894	6,8
Robeco Emerging Stars-ZEUR	6.461	7,2	5.893	6,8

	2021		2020	
	€	%	€	%
Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in vastrentende waarden				
Standard life-pan European Corporate Bond Fund	0	0,0	28.131	13,9
NN Duration Matching Fund	117.669	67,8	136.417	67,6
91GSF-EM LC DD-S ACC EUR	7.094	4,1	7.167	3,6
ASSII-EURO CP BD-D A EUR	28.769	16,6	0	0,0
BlackRock GIF I EMMK GV-X2HE	5.501	3,2	5.653	2,8
Threadneedle-US HI YLD B-IEH	14.487	8,3	13.999	6,9

Er zijn geen discretionaire beleggingen uitgeleend en er zijn geen beleggingen in Koninklijke Theodorus Niemeyer B.V.

Hoogte buffer

In het standaardmodel is geen rekening gehouden met een buffer voor concentratierisico. Het risico dient sec kwalitatief toegelicht te worden.

Actief beheer risico

Actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer worden afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt alleen een actief beheer risico becijferd voor de aandelenportefeuille indien de tracking error groter is dan 1%. Voor het pensioenfonds resulteert een buffer voor het feitelijk actief beheer risico van 563 (0,0%) en voor het strategisch actief beheer risico van 664 (0,0%). Relatief gezien draagt het actief beheer risico weinig bij aan de totale vereiste dekkingsgraad op basis van de feitelijke verdeling en op basis van de strategische verdeling.

Diversificatie- en correlatie-effect

Bij de becijfering van het totale vereist eigen vermogen dient gebruikt gemaakt te worden van de wortelformule. Hierdoor is het totale vereist eigen vermogen kleiner dan de optelsom van de afzonderlijke buffers. In de wortelformule wordt namelijk verondersteld dat niet alle risico's zich op hetzelfde moment zullen voordoen (diversificatie). Wel wordt uitgegaan van een positieve samenhang (correlatie) tussen het renterisico, het aandelen- en vastgoedrisico en het kredietrisico. Per saldo heeft dit een risico-verlagend effect. Bij het pensioenfonds is dit voor de feitelijke beleggingsportefeuille eind 2021 -€ 14.601 en voor de strategische beleggingsportefeuille -€ 16.293.

De jaarrekening is vastgesteld te Groningen d.d. 10 juni 2022.

Het bestuur

W. Smink
(voorzitter)

H. Elzenga
(secretaris)

M. Smits

H. Stevelmans

E. Tammens

R. Viring

Overige gegevens

Resultaatbestemming

Statutaire bepalingen omtrent de resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen over de resultaatbestemming.

Actuariële verklaring Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds

Opdracht

Door Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds te Groningen is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2021.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 1.446.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 43.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of

- Toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- Het minimaal vereist vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- De kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- Het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn, als geheel bezien, toereikende technische voorzieningen vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van toeslagen beperkt zijn.

Voor de volledigheid merk ik op dat, als op balansdatum in de rentetermijnstructuur rekening zou worden gehouden met de UFR-methodiek zoals deze door DNB in 2022 wordt toegepast, mijn oordeel over de vermogenspositie niet zou wijzigen.

In het kader van dit oordeel wijs ik op de ontwikkelingen na balansdatum als gevolg van de Oekraïne crisis, zoals die door het pensioenfonds in het jaarverslag zijn toegelicht.

Apeldoorn, 10 juni 2022

drs. J.L.A. Schilder AAG
Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds (hierna ook: "het pensioenfonds") te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds op 31 december 2021 en van de staat van baten en lasten over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Will Niemeijer Pensioenfonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit
Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1,4 miljoen. De materialiteit is vastgesteld op basis van een percentage van 0,5% van de som van het stichtingskapitaal, de reserves en de technische voorzieningen. Wij hebben voor deze grondslag gekozen gelet op het feit dat deze relevant is voor de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 43.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Beschrijving kernpunt	**Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden**
Waardering van beleggingen	
De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds en bestaan uit belangen in beleggingsfondsen. In de toelichting behorende tot de jaarrekening heeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de beleggingen uiteengezet. De waardering van de beleggingen is (deels) gebaseerd op modellen en bevat subjectieve elementen.	Onze controlewerkzaamheden omvatten onder andere het: – beoordelen van de juiste werking van interne beheersingsmaatregelen ten aanzien van vermogensbeheer. Voor zover relevant voor onze controle van de jaarrekening hebben wij gebruikgemaakt van de ontvangen ISAE 3402 type II rapportage van de service-organisatie; – toetsen van de waardering van de beleggingen gebaseerd op genoteerde marktprijzen; – vaststellen dat de waarderingsgrondslagen van de beleggingsfondsen vergelijkbaar zijn met die van het pensioenfonds en dat de waarde per participatie volgens de laatste, door een onafhankelijke accountant, gecontroleerde jaarrekening overeenkomt met de door het pensioenfonds gehanteerde waarde; – toetsen of de in de jaarrekening opgenomen toelichting adequaat is in de context van het van toepassing zijnde stelsel van financiële verslaggeving.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
Waardering van de technische voorzieningen	
De technische voorzieningen, waaronder de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds, zijn gevormd ter dekking van de belangrijkste verplichtingen van het pensioenfonds. In de jaarrekening geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer.	Bij de vaststelling van de adequate waardering, waaronder de toereikendheid van deze voorziening, hebben wij gebruik gemaakt van de uitkomsten van de werkzaamheden van de certificerend actuaris. Om dit te kunnen doen hebben wij onder andere instructies gegeven aan de certificerend actuaris en zijn de bevindingen en het certificeringsrapport door ons met hem besproken. Door ons is tevens nagegaan of: – de administratieve basisgegevens van deelnemers, slapers en pensioengerechtigden, die door de certificerend actuaris worden gehanteerd bij het certificeren van de actuariële berekening van de technische voorziening voor pensioenverplichtingen, daarvoor geschikt zijn; – de toegepaste methodiek ter bepaling van de voorziening aanvaardbaar is, gegeven de karakteristieken van de verzekerde risico's; – de door het bestuur gebruikte aannames en schattingen in overeenstemming zijn met de gekozen actuariële grondslagen, voldoende zijn onderbouwd en juist zijn toegepast; – de interne beheersing met betrekking tot mutatieverwerking in de pensioenadministratie is geborgd.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie bestaande uit het voorwoord, het bestuursverslag en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
– met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
– alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur met betrekking tot de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn

gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het pensioenfonds haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Rotterdam, 10 juni 2022

Mazars Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs. C.A. Harteveld RA